

ఆంధ్రప్రదేశ్

వ్రతి దినము ప్రకటింపబడును

నంపుటము ౧౭ } చెన్న పట్టణము 1930-వ సం॥ సెప్టెంబరు నెల 4 వ తేది గురువారము } సంచిక ౧౨౬
 Vol. 17 } MADRAS, THURSDAY 4th SEPTEMBER 1930. } No. 126
 శ్రీ ప్రమాదూతనామసంవత్సర భాద్రపదమాస శుద్ధ ద్వాదశి

అమృతాంజనము
అన్ని విధములగు నొప్పులకు
సంజీవివంటిది

తలనొప్పుల మాన్పును. వాయువుపోట్ల కాపును. పార్శ్వపునొప్పుల కారదోలును. బొట్ట బోగొట్టును. బెణుకుల భేదించును. కాపుల రూపుమాపును. దగ్గునుతగ్గించును. దురదను తొలగించును.

ఈ మందును రుద్దగానే చెమట పట్టుట వలన శరీరమందలి దుష్పదార్థములను తొలగించును. నొప్పుల తగ్గించును. విదేశములలో గూడ వాడుచున్నారు.

గొప్పగొప్పవారిచే
 వేలకు వేలు యోగ్యతా
 పత్రములు పొందియున్నది

మంచభాష చీటీ జూచి కొనిన
 మోసము గలుగదు.

చక్కని డబ్బితో నహా సీసా 1-కి 0-10-0
 డబ్బా 1-కి రూ 6-4-0 లు.

ప్రతియింటి ముఖ్యముగా నుండదగినది.

అమృతాంజనం డిపో
 6, 7 తంబు శెట్టివీధి, మద్రాసు,
 109, ఫ్రెంకోడ్స్, ఫోర్ట్ - బొంబాయి

బెంగాలు కెమికల్ వారి కొన్ని ప్రత్యేక పేషధములు	
<p>‘హి మోబిన్ సిరప్’</p> <p>రక్తస్పృధి చేయగల దివ్యవధము. రక్తస్రావములు మొదలైనవ్యాధులకు.</p>	<p>“అశ్వన్”</p> <p>సర్వవిధములైన బలహీనతలను మోగొట్టు బలవర్ధకము.</p>
<p>‘కుర్చిసాత్’</p> <p>దీర్ఘ కాలమునుండి యుండు, ఎంతటి తీవ్రమైన అతిసారము (రక్తముతోగాని లేక రక్తము లేకగాని) బోగొట్టును.</p>	<p>‘వైరెక్స్’</p> <p>ను లేరియా జ్వరములకు శ్రేష్ఠమైన యావధము.</p>
<p>‘ప్రాక్సత్’</p> <p>అంటువ్యాధుల కాకుండచేయు పబ్బునీరు పశువిధములకు అంటు వ్యాధుల బోగొట్టును.</p>	<p>‘గ్లిమాల్’</p> <p>నోటిలో పుక్కిరించుటకు యనుకూలముగ నుండు ద్రావకము.</p>
<p>‘కాడ్లివర్ ఎమల్షన్’ (హైపో ఫాస్ ఫైట్స్ కలిపినది)</p> <p>అన్ని యూపిరితిక్తుల వ్యాధులకును, సరియైన జీర్ణశక్తి ప్రాప్తినవును, పసిబిడ్డల జబ్బులు మొదలైనవాటికిని పనిచేయును.</p>	<p>‘అనాబిన్ బిల్లు’</p> <p>దీర్ఘ కాలమునుండి యుండు తీవ్రమైన అనెమియా అతిసారమునకు పనిచేయుగలవు.</p>

కొనునపుడు మా పేరును, చీటిని,
 ట్రేడ్ మార్కును జాగ్రత్తగా గమనించుడు.

**BENGAL CHEMICAL &
 PHARMACEUTICAL WORKS LTD.,
 CALCUTTA.**

నేషనల్ యిండియన్ ట్రైఫ్ ఫర్మ యిన్స్టా
రెన్సుకంపెనీ, లిమిటెడ్.

సామాన్య రేట్లతో స్థిరమైనట్టియు
 అభివృద్ధిచెందునట్టి కంపెనీ.
 మనజేమింటు క్లుప్తముగను

తెలివిగను చేయబడును. బలమైన డైరెక్టర్లు.
 యీ క్రింద వుదహరించిన స్థలములలో పలుకుబడిగల
 పెద్దననుష్ఠానములు ఏదెట్లుగా కావలెను.—

భద్రపూర్	సెలీమర్
బరంపురం	విజయనగరం
ఇచ్ఛాపురం	పార్వతీపురం
ఫలాసా	వికాఖపట్నం
నాపదా,	అనకాపల్లి
పర్లాకిమిడి	యలమంచిలి
చీపురపల్లి	తుని

బరముకు ఈ క్రిందివాటికి వ్రాసికోనుడు.

టి. వి. రాఘవయ్యగారు,
 హైదరాబాద్ : ౧౭/౭/౩౦ చీఫ్ ఏజెంట్స్,
 ౧౬-౨ వార్డర్స్ వార్డు, కలెక్టరేట్.

శ్రీపాద కృష్ణమూర్తిశాస్త్రి బెజవాడ.

అంద్రదేశముందు అతీత్రసిద్ధము లగు మా మందులను
 మా పెద్ద కేటాగుననుగు మా పుస్తకములను నేడే వ్రాయును.

విజయనగరం
డాక్టర్ జమ్మి వెంకట్రమణయ్య
 లీవరు అందు స్పెషిన్ వ్యాధులకు ప్రత్యేక చికిత్స విద్యు
 వైద్యులు. మద్రాసులో భారతముగా నుండును. ఈ క్రి
 త్రత్యుత్తరము అన్నియో క్రింది అడ్రసునకు వ్రాయవలెను.
 88 వెంబర, నడిపి,
 మహాపురము మహానగరము.

రాజకీయములనిన తలనొప్పిగ నున్నది

బొంబాయి ఆంగ్లేయసంఘపు అధ్యక్షుని ప్రకటన
బొంబాయి, సెప్టెంబరు 2:- కేంద్ర ప్రభుత్వమున బాధ్యతాయుతపథుత్వ విధానమును అనుసరించుచున్నది. బొంబాయి ఆంగ్లేయసంఘమువారు గావించిన తీర్మానమువలన తమ అభిప్రాయము తెలుపవలయునని ఆసంఘపు అధ్యక్షుడగు సర్ రెజినాల్డ్స్ స్పెన్సరు గారికి పత్రికా ప్రతినిధి సందర్శించి 'రాజకీయములనిన నాకు తలనొప్పిగ నున్నది'ని వారు ప్రత్యుత్తర మొసగిరి. (ప్రీ. ప్రెస్.)

లాహోరు కుట్ర కేసు

గవర్న మెంటు ప్లీడరు యొక్క వాదన
లాహోరు, సెప్టెంబరు 2:- గవర్న మెంటు అడ్వోకేటు నోడుగారు లాహోరు కుట్ర కేసులో తమ వాదన ముగించుచు వాదనసారాంశములను క్రిందికిరించుచు నిట్లు చెప్పెను :-
1907, 1908 సం॥ రములయందు హరివర్మగారు ప్రారంభించిన కుట్రలయొక్క పర్యవసానమే యీ లాహోరు కుట్ర కేసు. క్రిందికిరిస్తూ యీ కేసునిచారణ త్వరలో ముగియవలెనని కోరుతున్నాను. యీ కేసును ద్వారా యీ ముద్రా యీ అనేక జిత్తులను పన్నియుండిరి.
వారికి కావలసిన సాక్షులను నిర్ణయించుకొని ప్రసాదించబడినది. కాని వారు ఇంకను మేజిస్ట్రేటుగారితోను పోలీసువారితోను నిరంకరముకలహించుచు వాదనమునిరసించుచు ప్రవర్తించిరి. అప్రావధును బెదిరించిరి. అసత్యములైన విషయ కల్పించి వాయిదాలు కోరిరి. సాక్షులను దివములకొలిపి నిరర్థకముగా క్రాకుపరీక్ష చేసిరి. కోర్టులో విప్లవోద్యమ జయజయధ్వనమును చేసి చాల నమర్యాదగా వర్తించిరి.
1928 డిసెంబరు 17 తేదీని పోలీసు నూతరించెను సంహరింపబడినది. తదాదిగా అనేక విషయములు జరిగెను. ఇన్నియు పరిశీలించినయెడల పూర్వపు కుట్రలతో సంబంధము కన్పించుచున్నది. ఈ కుట్ర చారులకు నుకొరి కుట్ర చారులకు ను సుబాధముకలదు. ఈ విప్లవోద్యమ సంఘమువారి నిబంధనలకుల పనుపురంగు కాక తమే కాకొరి కుట్ర కేసులో ప్రధానమైన కాగితము. హిందూ స్టాన్ రిజిస్ట్రేషన్ పటాలము నానాటికి నైసికపటాలమువలె మారుచున్నది. వీరు బాంబులను తయారుచేయుచున్నారు. మనుష్యులను చంపుటకే యీ బాంబు లుద్దేశించబడినవి. వాదన యింకను పూర్తికాలేదు. ముద్దాయిల తరపున ప్లీడ రువరును లేరు. (ప్రీ. ప్రెస్.)

ఖాన్ పురమున పోలీసులతో సంఘర్షణ

30 మందికి దెబ్బలు తగులుట
అలహాబాద్ సెప్టెంబరు 2:- బులందషాహనకు 15 మైళ్ల దూరమున ఖాన్ పుర మున గ్రామమున పోలీసులకును ప్రజలకును సంఘర్షణ కలిగి పరిస్థితులు తీవ్రమయ్యెనని బులందషాహనండి తిరివార్త తెలుపుచున్నది. జిల్లా మేజిస్ట్రేటు కాంగ్రెసు చౌకిలను ఆక్రమములను ఆక్రమ సంఘములుగా నిషేధించుచు 144 సెక్షన్ ప్రయోగించెను. ఖాన్ పురమునందు జిల్లా కాంగ్రెసు సంఘ మొక కాంగ్రెసు చౌకిని నెలకొల్పియుండెను. ఇదిగూడ నిషేధపుట తీరుపుతోనే చేరినది. అచట పోలీసులును, కొందఱు రాజభిక్షువులును కలిసి వాలంటీర్లతోను సాహస్య ప్రసారమును సంఘర్షణ తెచ్చిరి. 80 మందికి దెబ్బలు తగిలెను. కొన్ని యిండ్లలో దోపిడీ కూడా జరిగెనట. ఇంతకును కారణము అగష్టు 25 వ తేదీని ఇరువురు సానిక కాంగ్రెసు వారుల నరెస్తుచేయుటతో వీర్పడెను. కాంగ్రెసు నేతలు ఆరెస్తుయినవారిని పురమునెడపటికి తెచ్చి బిడ్డొనెడనునిరి. వైద్యులచేసిన పబ్లిక్ సెక్యూరర డివి కియ్యకొనలేదు. కాంగ్రెసు నలంటిర్లను కొందరు పోలీసులసహాయము లాతీయ పుచ్చుకొని కొట్టిరి. రెండు వంకలకుండియు రార్లు రువ్వబడినవి. కిమ్ ప్రసాదుగారు రంగమునకు వచ్చి పోయిరి. విచారణ జరుగుచున్నది. (ఆ. ప్రెస్.)

ప్రశ్న

భవిష్యత్తును గురించిన ప్రశ్నలకు బదులు ప్రాయశః కర్మము 1-0-0. ప్రతిప్రశ్నకు రూ॥ 0-4-0. ప్రశ్న ప్రాయశః కర్మమును తెలుపవలెను. వి. పి. 0-4-0 అవును.
గాంధీ జ్యోతిషనిలయం, వీరు లేనే. P. O.

బ్యాంకింగు విచారణసంఘము సాక్ష్యవిచారణ

బొంబాయి వర్తకసంఘము వారి సాక్ష్యము
పూనా, సెప్టెంబరు 2:- బ్యాంకింగు విచారణసంఘము వారు పూనాలో సాక్ష్యవిచారణ చేయుచున్నారు. బొంబాయిలోని యూరోపియన్ వర్తకసంఘమువారు సాక్ష్య మొసంగిరి. ఎక్కువేజి బ్యాంకుల సంఘమువారు (విదేశీయవర్తకపు బ్యాంకులవారు) ఒకరిని సలహాదాతగానే యాయూరోపియన్ వర్తకసంఘమువారుగూడ తమ సలహాదాత నిచ్చిరి.
భారతీయ పరిశ్రమలకు కావలసిన ధనము భారతీయులకు సమృద్ధిగా కలదు. ఇటీవల ఇంపీరియల్ బ్యాంకువారి ఋణములను 6 నెలల వాయిదాలకే యిచ్చుచుండుటవల్ల కొంత ఇబ్బంది కలిగినప్పటికిని భారతీయ పరిశ్రమలకు ధనము సమృద్ధిగానే యున్నది. పరిశ్రమల కొరకును, వ్యాపారములకును, చేతిపనులకును చేయూతగా ప్రత్యేక బ్యాంకులను నెలకొల్పట ముంఁఖితుకము కాదు.
ఎగుతులి దిగుతులి వ్యాపారము చేయువారికి చేతిలో ధనము సమృద్ధిగా నున్నది. పారిశ్రామికసంబంధమును బ్యాంకులు వీర్పాటు చేయుచున్నందున గవర్న మెంటువారు అట్టి బ్యాంకుల కొరకై ప్రత్యేక సౌకర్యముల నేవియు చేయ నక్కరలేదు. మారకపు రేటులు వర్తకపు గిరాకీల వల్లనే నిర్ణయము కాగలవు. ప్రతి బ్యాంకునకును ఇద్దరు ఆడిటర్లు ఉండవలెను. ఒక ఆడిటరు బ్యాంకువారిచే నియమింపబడవలెను. ఇంకొక ఆడిటరు గవర్న మెంటువారిచే నియమింపబడవలెను. బ్యాంకులను నిర్బంధించిడి కాసనము లేవియు క్రొత్తగా అమలుపరచ వలసరము లేదు. కంపెనీల ఆస్తులకారము రిజర్వు చేయవలయునను నిబంధన యొక్కటే చాలును. విదేశీయ బ్యాంకులకు లై సెన్సులు ఉండవలయునను నియమము వనికీరాదు. వ్యాపారస్థులపెట్టుబడిద్రవ్యము బ్యాంకులలో నిలువ యుండుకొనుటకై ప్రత్యేక అడ్డుముడ్లు విధించవలెను.

స బ్యాంకులలో వీర్పాటు చేయవలయునను కాసనము అక్కరలేదు. బ్యాంకు వ్యవహారములనుగూర్చి ఇతరులు నిందాస్పదమైన విమర్శలు చేయునందా అట్టి విమర్శలు చేయువారిపై వ్యాజ్యములు డాఖలుచేయుటను బ్యాంకులకు అవకాశ మొసంగిడి కాసన ముండవలయును. నూతనటాక్సు విబంధనలను సంపూరించవలెను. బాగుగ పనిచేయుచున్న బ్యాంకులకు కాభాసంఘములను ఆయా జిల్లాలలో వీర్పాటు చేయించవలెను. తద్వారా దేశములోని సామాన్యకార్యో ముంది లావాదేవీలు జరుగగలవు.
బ్యాంకు రేటును గవర్న మెంటువారు నిర్ణయించరాదు. ఇంపీరియల్ బ్యాంకువారు నిర్ణయించరాదు బ్యాంకుల కన్నిటికిని కేంద్ర పరిపాలక సంఘ మేర్పడవలెను. ఈ కేంద్రసంఘమువారే బ్యాంకురేటు నిర్ణయించవలెను. జాయింటు స్టాకు బ్యాంకులకు గవర్న మెంటువారు కలంగజేసిన సౌకర్యములను యీ సంఘమువారు ఖండించుచున్నారు. (ఆ. ప్రెస్.)

చందనాదివటి

సెగరోగమునకు అమోఘాషధము
ఎరుపు, తెలుపు, పచ్చసెగలకు రామ బాణము 20 మాత్రలతో పూర్తిగుణముకలుగును. పిచికారీ చేయవలసినవని లేదు. పథ్యముగూడ లేదు. అనేకస్థి నీకెట్లు పొందియున్నది. చల 20 మాత్రలు రు. 8-8-0. అనుపానతైలము రు. 1/0-0 కేటలాగు ఉచితము
త్రిపురసుందరి వైద్యశాల, మహేంద్రవాడ, కామచంద్రపురంపొట్టు, తూర్పుగోదావరిజిల్లా.

గజ్జికీతైలము డబ్బీ 1-కి 0-4-0
ఈ తైలమును నాలుగు పూటలు రాచిన గజ్జి, చీడ, తిలము, జీల మొదలగునవి నశించును. తప్పక పసిలేయెను. అమ్మతాంబసం డిబ్బో, మదరాసు - బొంబాయి.

After MALARIA

జ్వరము తగ్గినతరువాతనుకూడ బలహీనత, అలసట, ఆయాసము, వణకు మొదలైనవి యున్నవెంటనే మీ పనివానిని పిలిచి సమీపమున నున్న మందులపావునకు లేక బజారునకు ఒక సీసా

వాటర్ బరీసు కాంపౌండు

కొరకు పంపుడు. మీరు ఒక సీసామూడు పుచ్చుకొనినవెంటనే దీని యందుండు శరీరనిర్మాణమునకు తోడ్పడువస్తువులవలన బలహీనత తొలగిపోగలదు. మృగములనూనే లిందు చేర్చబడలేదు. మానవ హస్తములతో తుదివరకు సృశించబడక యంత్రములపైననే తయారు గాబడినది. సర్వజను లుపయోగించదగియున్నది. గత 25 సంవత్సరములనుండి గొప్పవైద్యు లందరిచేతను వాడదగినదిగ నలహా నొసంగియున్నాను.

ఇండియా, బర్మా, సిలీసు, ఫ్రెయిల్లు దేశములలోని అన్ని మందులపావులలోను, బజారులలోను దొరకును.

WATERBURY CHEMICAL COMPANY

Pharmaceutical Chemists

113-127 West 18th St., New York, U. S. A.

ప్రత్యేకముగ ఉష్ణప్రదేశములకొరకై తయారుచేయబడుటచే సర్వకాలములందును నేమింపదగియున్నది. నెం. 8.

WATERBURY'S COMPOUND

చెన్నపురి బజారు ధరలు

1930 సం॥ సెప్టెంబరు నెల 4 తేది గురువారము

1. ధాన్యములు

బియ్యముబస్తాలు		
కుసుమ తెనాలిది ,, ప 45 కలవి రు	12 30	18 40
నెల్లూరిది ,, డిటో 42	12 140	18 00
ధిల్లి ,, డిటో 46	14 00	15 80
రాగులు రా. 164 బస్తా 1-కి	8 120	9 00
సువ్వులు ,,	17 140	18 00

2. ధాన్యము పప్పులు

కందులు బస్తా 1-కి ర 205	12 120	14 00
నెనకలు ,, డిటో	13 40	15 00
పెసలు ,, డిటో	12 00	14 00
మినుములు ,, డిటో	15 40	18 00
ఉలవలు ,, ర 195	7 20	7 40

3. నూనెపప్పులు

నవ్వులనూనె బా 1-కి	105 00	113 00
నెయ్యి మ 1-కి	14 00	19 00
వేరు నెనకపప్పు బా 1-కి	87 00	89 00
వేరు నెనకనూనె గానుగ బా 1-కి రు 94 పావననూనె 74		
అముదము బా 1-కి	94 00	96 00

4. చిల్ల రవస్తువులు

చాయపసుపు బా 1-కి	85 00	86 00
కురపసుపు ,,	85 00	45 00
మిరపకాయలు (గుంటూరు) బా 1-కి	98 00	105 00
ధనియాలు ,, బా 1-కి	28 00	35 00
గుంటూరుపాయకట్టు నీలిమందు ముసుగు 1-కి రు 40 45		
జెల్లము బా 1-కి	24 00	40 00
అస్కాచక్కెర బస్తా 1-కి	24 40	24 80
చింతపండు బా 1-కి	24 80	85 00

5. ఇనుము

పట్టారకం బా 1-కి	29 80	30 00
చదరం ,,	24 00	29 80
రభండు ,,	24 00	29 80

6. నూలు

నెం 20 తెన్ని సింహం యీటె	రు	6 20
నెం 6 ,, కటూరి	8 60	
నెం 20 1/2 రెట్టలేడి	5 50	
నెం 40 రాణి	7 60	
నెం 4 టెన్ని మసీదు	8 00	
44 సాండ్	4 50	
నెం 20 1/2 జమ్మర	5 40	
నెం 20 1/2 చేతిబిళ్ల	5 70	
నెం 20 1/2 తిరుచురు	5 60	
నెం 28	6 80	
నెం 30) చిన్నపెట్టె) త్రిమరు	8 70	
గోలాపూర్ నెం 24	6 20	
,, నెం 12 1/2	4 60	
,, నెం 6 1/2	8 80	
,, నెం 22	5 140	
రెండుజింకలు నెం 20 1/2	5 50	

7. లోహములు

నెండి 100 కులం 1-కి	రు 47 120	50 00
బంగారు కులం 1-కి	21 80	21 18/8
పవరన 1-కి	18 98	
ఇల్లడి బా 1-కి	196 00	198 00
రాగి బా 1-కి	250 00	252 00

8. రంగులు

అతిమేలు స్వీట్లరులాండు అలిజరయిక్ సింహంమార్గు		
,, నీలిరంగు 1 రతి	0 10 0	
,, 14 రతులు	1 10 6	
,, 28 రతులు	1 10 9	
,, 55 రతులు	1 8 0	
,, 1 అంచురు	1 8 0	
రంగులుపాస్తుస్కాల్-బ్లెట్ అనగా (బర్ని-రెడ్డు)	8 4 0	
కాంగ్ 8 డి	1 0 6	
డియ 4	1 2 0	

బాంబక్ Zam-Buk

ప్రపంచమందు చర్మవ్యాధుల నివారించుటలో

అమోఘమైనది

ప్రపంచమందు చర్మవ్యాధుల నిర్మూలించుటలో బాంబక్ నకున్న ప్రభావము మరెట్టిదానికి లేదని చెప్పవచ్చును. నిదర్శనము వేరే అక్కరలేదు. నిత్యము బాంబక్ నుపయోగించెడివారి సంఖ్య 15,000, వైగా నున్నారు.

బాంబక్ చర్మవ్యాధులను బహు చక్కగా మాన్యును. ఇతరమందు లెవ్వియు దీనికి సాటి రాజాలవు.

బాంబక్ కడు స్వచ్ఛముగాను శుభ్రముగానుండిన, శ్రేష్ఠ రంధ్రముల ద్వారా చర్మములోని కింకి వ్యాధిమూలమును వెకలించివైచును.

గాయములకుగాని, నరుకులుగాని లేక పుండ్లు, తామర, గడ్డలు మొదలైన చర్మ వ్యాధులకుగాని, యితరమందు లేవియు కనిజేయనిచోట్ల బాంబక్ అద్భుతముగా సేవ యొనర్చును. బాధను తొలగించును. మంటను పోగొట్టును. వాపును తగ్గించును. గ్రొత్త చర్మమును చేకూర్చును. గజ్జి, గడ్డలు, ఆల్సిస్, తదితర విషగాయములను బాంబక్ నిక్కముగా నయ మొనర్చగలదు. ధర పెట్టె 1-కి రు. 1. పెద్దది రు. 2-4-0.

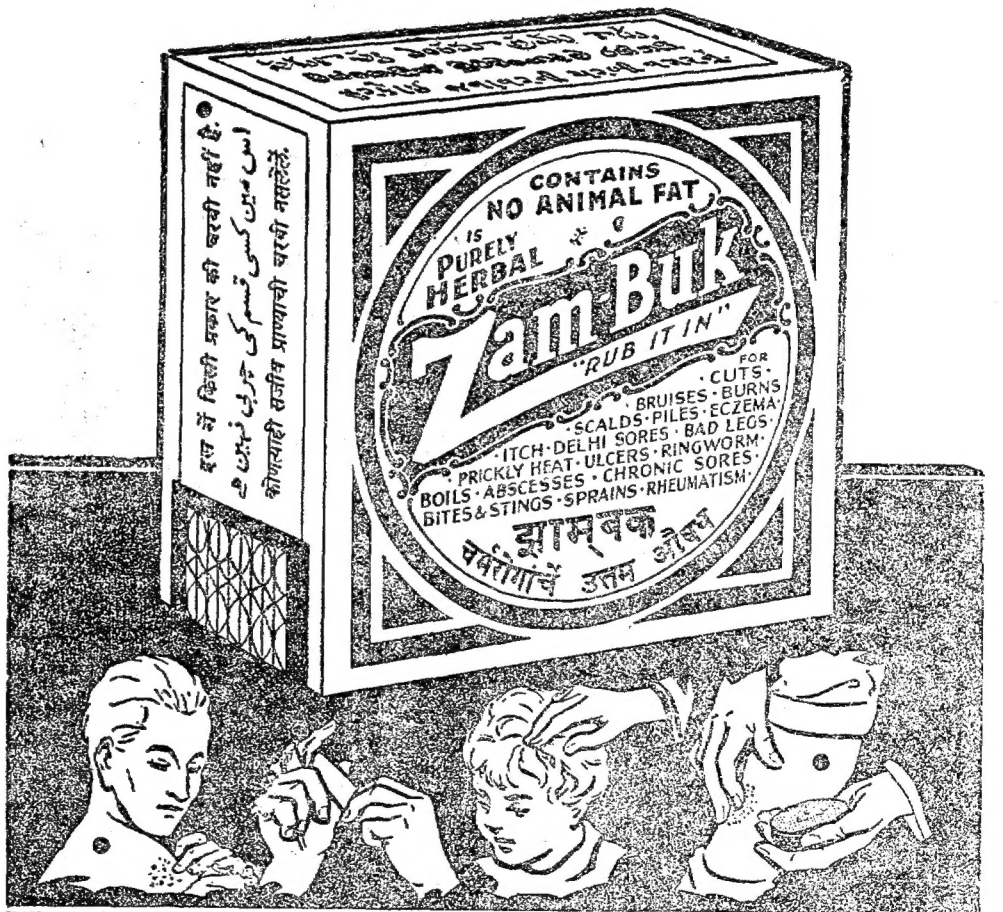
మందులంగ శ్లన్నిటియందును దొరుకును.

వశెంట్లు:—

మెసర్స్ దాదాఅందుకో,

చైవాబజార్ రోడ్డు, మద్రాసు.

జంతుకొవ్వు యింధా చేర్చబడదు.

విరాపురం

హర్తాళము - సభ

ఆగస్టు 29:—డాక్టరు అన్నారీ, పండిత మలవ్య, వికల్ భాయి పటేల్ మున్నగు కాంగ్రెసు నాయకులు డిల్లీలో 6 మాసములు శిక్షింపబడి రన్నవార్త తెలిసినవెంటనే నేడు (శుక్రవారం) పూర్తియైన హర్తాళము జరుపబడినది. సాయం కాలము 6 గంటలకు గాంధీమేదానమునం దొకబహిరంగసభ జరుపబడినది. పెక్కుమంది స్త్రీలు పురుషులు విద్యార్థులు హాజరైరి. డాక్టరు కల్లూరి వెంకటసుబ్బారావుగా రధ్యక్షుల ప హించిరి. అధ్యక్షులు ప్రారంభోపన్యాస మున ప్రభుత్వ ము వారు భారత కాంగ్రెసు కార్య నిర్వాహక వర్గమును నిషేధించుటయు, ఢిల్లీ కమిషనరు ఉత్తర్వులను నాయకులు ఎటులధిక్కరించినదియు, అందుపై పోలీసు సి. ఐ. డి. సినియరు నూపరెండోలు నాయకులను అరెస్టుచేసినదియు, విచారణ జరిగినదియు, నాయకు లెటుల శిక్షింపబడినదియు, శ్రాత్తకాంగ్రెసు కార్య

నిర్వాహకవర్గమెవ రేర్పడినదియు, మున్నగు విషయములు గురించి ఉపన్యసించిరి. ఇందునిమిత్తము మన ఆసమ్మతి ఎటుల కనుపరచబడెనో తెలియజెప్పిరి. కాంగ్రెసునాయకుల సందేశ ములను వినిపించిరి.

ప్రభుత్వమువారి నిర్బంధవిధానము రొండుచేటిలు కాన్సల్ రెన్సు, సంధిరాయబాళములు ఖద్దరు ధారణా వశ్యకత, మాతృప్రేమ, స్వగృహపరిపాలన, స్వరాజ్య తత్వములను గురించి నుమా రొకగంటవరకు మాట్లాడిరి. మిమ్మటి 9-9-1930 మంగళవారంనాడు జరుగబోవు కాసనసభ ఎన్ని కలలో వోటరైనవారు పాల్గొనకూడదని మందరించిరి. విద్యార్థులను 1-9-30 సోమవారం నాడు హర్తాళము జరుపమనిన దని కోరిరి.

శ్రీయుత కవిరాయని పితృకుంభక శ్రేష్ఠగారు (శ్రీకా కళం) కూడ ప్రస్తుత ఉద్యమమును గరించి చక్కగ మాట్లాడిరి. తరువాత అధ్యక్షులకు మండనములతో గాంధీమహాత్ముడు జై జై ధ్యానములతో సభ 8 గంటలకు ముగించబడినది.

(2కివితేఖిరి)

వ్యవసాయము

తెలుగులు

వెజవాడపురమున కొందరు బాలుర కలసి ఒక కొయ్య పుల్లకు చివర భాగమున అట్లును గుండ్రముగా కత్తిరించి మధ్య యందు వెజ్రము వేసి దైపుల చిరంబందు యిమిడ్చి తక్కిలిగా చేరి చాలాసన్నముగా చక్కని దారమును తీయుచున్నారు.

(ఒకవిలేఖరి)

నెల్లూరు

(స్వకీయవిలేఖరి)

టీ పార్టీ

శ్రీయుత రావుసాహెబు అన్నదేవుల గోవిందరెడ్డిగారు నెల్లూరు పురపాలక సంఘ అధ్యక్షులుగా యెన్నుకొని నందల మనః, జనాభా సయ్యదు భావాయుక్త సాహెబుగారు సదరు సంఘమునకు ఉపాధ్యక్షులుగా యెన్నుకొనినందులకు తే 22-8-1930 ది సాయంకాలం గం 5-30 లకు శ్రీ కృష్ణ సినిమా హాలులో నెల్లూరు జిల్లాకలెక్టరు గారైన యే. సి. వుడ్ హౌస్ గారి అధ్యక్షతవలన అయిదువందల ప్రజలు సమావేశమయిరి. వాటిదినము నెల్లూరు పౌరులు సదరు యెన్ను కదారులకు అల్పాహారమును గావించినారు. మ. రా. రా. శ్రీ, కూరపాటి వెంటిరత్నంబాయుడు బి. యే. బి. యల్. గారను, మ. హ. రా. శ్రీ శ్రీయుత దుర్గా సుబ్రహ్మణ్యంగారు ను, నూతన అధ్యక్ష, ఉపాధ్యక్షులను అభినందించిరి. నూతన అధ్యక్షులు ప్రజలుచేసిన విందునకు జవాబుసంగిరి.

నెల్లూరు రెడ్డిప్రముఖులు నూతన అధ్యక్షులకు బంగారు ఫౌన్ టెన్ పెన్నును బహుమతిగా యొసంగిరి. ఆనంతరము నాట్యాలంకారముతో సభ ముగిసినది.

ఆదవాని

(స్వకీయవిలేఖరి)

కాల మా న ము

ఆగస్టు 30:—ఆశ్రేమ మఖ కాన్తలలో ఒక చిన్నకై నను పడలేదు. ముంగారిపైరలు వాడబారజొచ్చినవి. గ్రామ మధ్యనుండు బావులలో టోకోదకము సయితము పీడించి పోయెను. ఇక త్రాగుటకు వలసిన నీటివిషయమా? మహా సుర్భరముగ నున్నది. గ్రామమధ్యనుండు మూడు ప్రధానకోడ్ల పైకి బజారుకోడ్డుమార్గమున ట్యాపులకు నీరు దండిగానుండును. పమ్మరదిడ్డికోడ్డు, పోవరాచేటి కోడ్డు అను రెండుకోడ్ల నింటనుండు ట్యాపులకు నీరు కన్నీరయినది. బహుశా సరి అయిన నూపర్ విజ్జా లేనికారణమున నీట్లు జరుగుటకు కార యని చెప్పవలసి యున్నది. గ్రామములో కలరా కొంత ఖపకమిందినది.

భజన సంతర్పణము

అంబాభవాని శక్తివేళములో 25 తేదిన భక్తులగు సా లేవాండ్రకు అన్నత్రదానము జరిగినది. గుమారు 5 వేలయండికి తక్కువలేకుండా భోజనము జరిగెను. మధ్యపాననీషేధమును గూర్చి శ్రీయుతులు కల్లుభావి సరళింగరావు, యం. భీమసేన రావు, వారాయదాసు మున్నగువారు త్రాగుడునుంచి గలుగు నద్వకద్వములను విపులముగా నుపన్యసించి పాముకల వనంబుల నాటునట్లునర్పిరి.

కల్లుపాటలు

ఈ నెల 29 తేదిన ఆలూరుతాలూకాకు సంబంధించిన కొన్ని గ్రామాల అంగళ్ళపాటలు యుండగా కాంగ్రెసువారి పికెటింగువలన ఆలూరులో నిలిచి పోయినందున ఈ గ్రామానికి తేసియుండిరి. ఇక్కడను కాంగ్రెసువారి పికెటింగువలన పాట లు జరగలేదు.

శాసనసభా ఎన్నికలు

ఈజిల్లలో శాసనసభా బహిష్కరణ ప్రచారము తీవ్ర ముగా జరుగుచున్నది. అచ్చలచ్చట కరపత్రములు మెండుగా బంచిజెల్లబడుచు ప్రబోధము సలుపుచున్నారు.

శ్రీరామ పట్టాభిషేక నాటకము

శ్రీయుత విద్యాన్ పాతాళభేది సుబ్రహ్మణ్యకవి గారిచే రచింపబడినది. ధర రు. 1-0-0

మేనేజరు, "ఆంధ్రపత్రిక" మరాను.

తిరుపతి వార్తలు

(స్వకీయవిలేఖరి)

విదేశవస్త్ర దహనము

తిరుపతి, ఆగస్టు 31:—17-8-30 రోజు సాయంకాలం మురారు 7 గంటలవఱకు గొప్ప విదేశవస్త్రముల దహనము జరిగినది. 27-8-30 తేది సాయంకాలం బండికి వెజవాడ శివి రహనుకుచేరిన సత్యాగ్రహి గాంధీబోస్ధరించి ఖద్దరులను తొలగి రైలుదిగెను. పుర పీఠుల గుండా ఈ సత్యాగ్రహి నడచిపోవుచుండగా బాలుర, యువకులు వీరితోనడుచుచుండిరి. సంస్కృత కళాశాలకర్తకురాగానే, కళాశాలవిద్యార్థులు యితరయాత్రీకులు గుంపుచేరిరి. సత్యాగ్రహి శ్రీయుత వెంకటప్పయ్య వారలను ఖద్దరకును ధరించుననికోరచూ విదేశవస్త్రము లను భగీషామగ్ధింపవలసినదని చెప్పగానే బాలుర సమూహము లో ఒకరు తానధరించియుండిన విదేశవస్త్రమునకు నిష్పాకెట్టిరి. బాలరందరను, ప్రజలను, వారు వారు ధరించియుండిన వస్త్రములలో ఒక్కొక్కదానిని, ఆయంబులతోవేసిరి. అనేక వస్త్రములు పడుటచే దహనము గొప్పదై చాలాకాలము మండు చుండినది. విద్యార్థులు పౌరులు గాంధీజీయే అని అభ్యుదయపు డు కేకలితుచుండిరి. వెజవాడనుంచి వచ్చిన సత్యాగ్రహి శ్రీవారి దర్శనార్థమై యాత్రికుడుగావచ్చినవారు ఇచ్చట కొద్దిరోజులుండి తిరుగ వారు వెజవాడకు వెళ్లెదరు.

జ్వరబాధలు

గడచిన రెండుమాసములుగా, నూర్యునియొక్క తీక్షణము అధికముగా నుండుటలనున్న, గాలి అధికముగా వీచు చుండుటలవలన తిరుపతికొండయిన కాపురము చేయుచుండు ప్రజలు అనేకులు మలేరియా జ్వరబాధచే బాధపడుచున్నారు. తిరుపతికొండయిన ద యుండు ఆ పుత్రి డాక్టరు నెలవు మీద వెళ్లి యున్నారు. అచ్చట కంపొండరు తన క్లినికునరించి బోవధములను ఇచ్చుచున్నాడు. ఇప్పట్లో సదరు చికిత్సలలో "క్వయిన్" మాత్రలన్ను అయిపోయి వున్నవట. యాత్రీకులన్ను కొండమీదయుండు పౌరులన్ను చాల కష్టపడుచున్నారు. ఇట్టి జ్వరం బాధ ఇదివర కెప్పుడు పౌరులు అనుభవించియుండలేదు. తిరుపతిలో నూర్యుని తీక్షణము చాల అధికమయి యున్నది. తిరుపతిలో కూడ ఈజ్వర బాధచే కొందరు శ్రమపడుచున్నారు.

టోలుగేటు మోటారుపన్ను (సుంకము) ఈనగరమునందు గవర్న మెంటు చికిత్సకాల డాక్టరుగారైన కెప్టను నుండకేళయ్యగారు చిరతానురీతి తన మోటారులో వెళ్లి తిరి గి వచ్చునపుడు టోలుగేటు కంట్రాక్టరు యొరజండాను పట్టు కొని కోడ్డున కడ్డముగా ఒక పెరురును అడ్డముగా వుంచి నిలబడి యుండెనని యు డాక్టరు తన మోటారును నిలపక వేగముగా పోవుటలో అడ్డముగా యుంచబడి యుండిన పెరురువగిరి మోటారు అడ్డము పగిలిపోయినట్లున్ను స్వల్పగాయములు లేగిలినట్లున్ను అందుచే డాక్టరువారు టోలు గేటు కంట్రాక్టరుచే పోలీసులతో ఫిర్యాదు చేసెను. పోలీసు వారు ఇంకను విచారింపుచున్నారు. టోలుగేటు కంట్రాక్టరు, డా|| గారు తనకు సుంకమును ఇవ్వలేదనియు, తన్ను దుర్గా వలతో మాట్లాడి సుంకము నివ్వకనే వెళ్లి పోయినట్లున్ను డా|| గారిచే కంట్రాక్టరు సబ్ మేజిస్ట్రేటుగారి ఎదుట ఫిర్యాదు దాఖలుచేసెను. సబ్ మేజిస్ట్రేటుగారు ఈ దావాను గౌరవ జెంచి మేజిస్ట్రేటుకోర్టుకు విచారణనిచ్చి త్రం పంపియున్నారు.

మునిసికల్ సభ

30-8-30 తేది సాయంకాలం తిరుపతిపురపాలక సాధారణసభ సమావేశమైనది. చిత్రారజిల్లా విద్యాకాశసభకు ఇద్దరి సభ్యులను ఎన్నుకొనుటకు గాను సభ సమావేశము కాబడినది. ఇద్దరి నెన్నుకొనవలయుండగా ఈ రెండుస్థానములకు శ్రీ యుతులు టి. శేషచలయ్యగారు బియ్యే. బియ్యే చేరుమేన్ గారను, టి. యన్. వెంకటరంగం శెట్టిగారు కిగిరి రంగయ్య శెట్టిగారు, చేబియ్యం ఆదిశేషయ్యగారు పోటీచేసిరి. చేబియ్య గారయిన టి. శేషచలయ్యగారు ఒక అభ్యర్థియగుటచే వీర తమ అభ్యర్థనాసమును తప్పుచుండునన వదలిరి. పిమ్మట సభ్యులు శ్రీయుత తిరుమలశెట్టి, ముబ్బన్న శెట్టిగారిని ఈ ఆసనర సభకు అధ్యక్షులుగా ఎన్నుకొనిరి. ఓట్లు లెక్కపెట్టగా శ్రీయుతులు టి. శేషచలయ్యగారికి 7 మ్ను వెంకటరంగం శెట్టిగారికి 7 ఓట్లున్ను కిగిరి రంగయ్య శెట్టిగారికి 6 ఓట్లున్ను చేబియ్యం వెంకట రామయ్యగారికి 6 ఓట్లున్ను వచ్చుటచే తర్కాల అభ్యుత్పలన శ్రీయుత ముబ్బన్న శెట్టిగారు, శ్రీయుతులు టి. శేషచలయ్యగారు టి. యన్. వెంకటరంగం శెట్టిగార్లకు అధిక వోట్లు వచ్చినవనియు వీరిరువఱకు చిత్రార సుండల విద్యాసంఘమునకు తిరుపతి పురపాలక సభవారిచే సభ్యులుగా ఎన్ను కొనబడినట్లు ప్రకటించిరి.

విద్యార్థి డిస్కంస్ చేయుట

శ్రీ వెంకటేశ్వర సంస్కృత కళాశాల విద్యార్థులు, ప్రెస్సి పాలు గారికి నిగడచిన రెండు నెలలుగా సమరసభావము లేకయున్నది. ఒక విద్యార్థిని నిన్నటిదినం డిస్కం చేసినారు. ముగ్గురి 15 రోజులకు సస్పెండు చేసినారు. ఈ ముగ్గురి విద్యార్థులకు భోజనమున్ను ఇవ్వబడవు. పాఠముల న్ను చదువుటకు వీలులేకపోయినది. విద్యార్థులకు ప్రతివార మున్ను తల అంటుకొనుటకు నూనె, శీతాయ ఇచ్చుచుండుట నిలిపివేయబడినవి. కడచిన రెండు నెలలుగా విద్యార్థులకు మంగలి, చాకలి వగైరా ఖర్చులుకు నెల 1 కి ఒక్క రూపాయ యివ్వబడుచుండిన దానినిన్నీ అధికారులునిలిపివైచిరి.

వర్షము

నిన్నటి ఉదయం తుంపరలుగా పడినవి. నూర్యుని తీక్షణము అధికముగానే యుండున్నవి. తిరుపతిలో త్రాగుటకు మంచినీళ్లు గొట్టములలో కావలసినంత వచ్చుటలేదు. తిరుపతి పౌరులు మంచినీళ్ల గంటలలో నుంచి తెచ్చుకొనుచున్నారు. వచ్చుయాత్రీకులకు స్నానపానాదులకు కావలసిన నీళ్లు దొరకక యుండుటచే కొంత శ్రమపడుచున్నారు.

ధన్వంతరి-కారదపత్రికలు

సంపాదకులు ఆయుర్వేద కే. శేషశాస్త్రిగారు శృంగేరి

6 వ సంపుటము 14 మొదలు 20 వరకును సంచికలు గల ధన్వంతరి రెండుసంపుటములును కారద 5 వ సంపుటము 8 మొదలు 12 వరకును సంచికలు గల రెండుసంపుటములును చేరి ధన్వంతరి, ధన్వంతరి కన్నడభాషలోను కారదసంస్కృత భాషలోను వెలువడుచున్నవి.

1899, ఫాసికము. నీమవెండిసామానులకు వీకంసి చబిల్ దాన్ అందు సన్యు

నీమకమలములు, నగలవర్తకులు

2 112, 113 చైనాబజారురోడ్డు, మద్రాసు.

ఆత్మకథ

(గాంధీమహాత్మునిస్వీయచరిత్రము.)

ద్వితీయ ముద్రణము

క్రాస్ సైజు, పుటలు ౪౫౦

మేలయిన కాగితము; ముచ్చటలు గూర్పు అచ్చు.

అమూల్యమైన ఈ గ్రంథమునకు

వెంటనే ఆర్డరులు పంపుడు.

శతావధాని వేలూరి శివరావు

శాస్త్రిగారు తెనిగించినది

వెల 12 అణాలు మాత్రమే.

టోకుగా కొనువారలకు కమిషన్ యివ్వబడును.

పోస్టుకర్షులు ప్రత్యేకము

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, మదరాసు.

మోహనీ తైలము

5 తుం॥ నూనెగల సీసా 1-8 0-12-0

శ్రీపురుషులు వాడుటకు యోగ్యమైనది.

ఇది మనఃపరిశ్రమము తేయు విద్యార్థులు, స్త్రీజన్తు ఉద్యోగియు మొదలగువారికి నుఖనిద్ర, విశ్రాంతి నిచ్చును. నుండరుల మోహలావ్యాములకు ప్రావగుకురులకు మనోహరముగా పెంచి కాపాడును. ఈ తైలమునంజుగల రమణీయమును నువాసన చెప్ప నలవి గాదు. తలకు రాబ్బి దువ్వకొనిన ఇరుగుపొరుగు వారలకుగూడ పరిమళము వ్యాపించును. తలలో చుండును పుట్ట నియ్యదు. దీనియందు మనోహరమును నువాసనప్రవృత్తులను చేర్చి రియారుచేయించి వేలకొలిది సీసాల విక్రయించి మెప్పు ఉడసి యున్నాడు. వేయేల, ఓకసారి జరిపించిన నిజము తెలియకలదు. అమ్మకొంజనం దిపో, బొంబాయి - మదరాసు

కంపులు, పచ్చలు, మంచములములు వగైరాలకు
శ్రీ లక్ష్మీ జ్యాయెలరీ కంపెనీ,
మాన్యుఫ్యాక్చరీంగు జ్యాయెలరీ అండ్
డ్రెమండు మర్చంటు, బెజవాడ.

ఏ లూ రు
(నృకీయవిలేఖరి)

శ్రీలు ఖద్దరు ప్రచారమును జేయుట
ఏలూరు, సెప్టెంబరు 1:— శ్రీమతులు ముల్సూరి
చుక్కమ్మ, శృంగారకవి లక్ష్మీనరసమ్మ, వర్తి పత్రి కంఠలాడే
దొంగరాజు లక్ష్మీబాయిమ్మ, తాడిపేటి రాఘవమ్మగార్లు ఇట్టి
వల కొలదిని ములనుండి ఏలూరుపురమున ఖద్దరు ప్రచారమును
గావించుచున్నారు. వీరి ఖద్దరువస్త్రములను గైకొని ఇంటి
టికీ బోయి అచ్చటివారికి ఖద్దరు వస్త్రములనే కట్టుచుండవ
లెననియు, విదేశీవస్త్రములను బహిష్కరించవలెననియు బోధిం
చుచు ఖద్దరువస్త్రములను ప్రచారముచేయుచున్నారు. కొలదిని ములలో ఈ
పురమున చుట్టూ పాతకాలను కూడ స్థాపించుటకు వీరు ప్రయ
త్నించుచున్నారు. రాట్నములను వనూజచేయుచున్నారు.
ఈవిషయమున ప్రయత్నములు పూర్తియగుటతోడనే శ్రీమతి
విారాబాయిగారిని యీపురమునకు ఆహ్వానించి ఆమెచేత చు
ట్టా పాతకాల యొక్క ప్రారంభోత్సవమును గావించుటకు
వైసి కేంద్రానబడిన వారీనులు బుద్ధివంతినిట్లు తెలియుచున్నది.
వీరి ప్రయత్నములు సఫలమగుచున్నది ఏలూరుపురజనులు సకల
విధముల సోదృశ్యుడగు గాక.

హిందూ యువజనసంఘము

ఏలూరు హిందూ యువజన సంఘ వార్షికోత్సవము ఈ
నెల 7 తేదీ ఆదివారమునాడు శ్రీయత న్యాయతి నుత్పారా
పురంతులుగారి యధ్యక్షతన జరుగును. డి. బి. మోహన్ రావు
చంద్రాపురంతులుగారి చిత్రపటము బహిరంగపరచబడును.
కార్యక్రమము యొక్క వివరములు ముందు ప్రకటించబడును.
14-9-30 తేదీని హిందూ యువజనసంఘ జనరల్ బాడీ మీ
టింగు జరుగును. ఆ సభలో కార్యనిర్వాహకుల ఎన్నికలు జరు
గును.

దొంగనోట్లకేసు

తోటకూర నరసింహరాజు, నడిమెల్లంక బాసవయ్య,
ద్రాజా నరసింహరాజుగార్లు మరీ ఆగవున దొంగనోట్లకు
విజిల్లవని యెరింగియుండియు అట్టి నోట్లతో కృష్ణవారిండు
పండి రని ఇండియన్ పీసలకోడ్ 120 (బి) 489 (బి) క్లాస్
క్రింద ఏలూరు సెషన్సుకోర్టులో విచారించబడినట్లు ఇది
రకుపత్రకలలో ప్రకటించబడినది. ఈ కేసులో ముద్దాయిలు
ందరిని ఆనగా 9 గురినికూడ నిర్దోషులని ఏలూరు సెషన్సు
కోర్టు గత శనివారమునాడు తీర్పు చెప్పుచు ముద్దాయిలను
డబిచెట్టిరి.

ఏలూరు తాలూకా ప్రజాహితమండలి

కానోల్లంకుని సర్వమును వృత్తికేసు గావించుటకు
ర్యదిన ప్రైమండలియొక్క కమిటీసభ నిన్న ఉదయము ఏలూరు
ందు శ్రీయత గంగరాజు జమీందారుగారి యధ్యక్షత క్రింద
మావేశమయ్యెను. ఈజిల్లా టెంపరెస్సు కమిటీ కార్యనిర్వా
ర్యతనేని నారాయణరావుగారు మండలిసభకు జాయింటు
సెక్రటరీగ ఎన్నుకొనబడిరి. సభలో గతమున చేసిన కృషిగూర్చి
హామింపబడినది. గారపాటి ఆంజనేయులు చాదగారిచే
యారు చేయబడిన చిత్తురిపోర్టు ఆమోదింపబడినది.

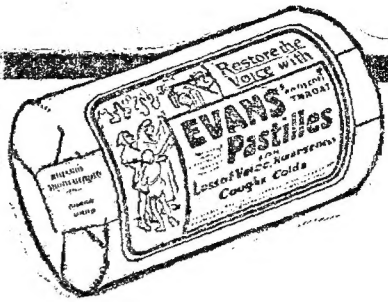
పల్లి గో. జిల్లాబోర్డుసభ

వైసభ ఆగస్టు 30 తేదీని ధర్మాజిరాడెమనందు శ్రీయత
కెద్దిరాజు డి. ఎ. డి. ఎల్. గానీ యధ్యక్షతక్రింద సమా
కమయ్యెను. వైసభ సభ్యులు ఎం. తిమ్మయ్య, కె. లక్ష్మయ్య,
ఎన్. ఆబ్దులువాహేబ్ సాహేబ్, వి. కొండయ్యగార్లు తాము
-6-30 తేదీని 81-7 80 తేదీని జరిగిన రెండు బోర్డుసభలకును
హజరు కాలేనందున వారి సభ్యత్వమును పునరుద్ధరించవలె నని
సెట్టుకొనిన దరఖాస్తును చూపబడినది. బోర్డువారు వైసి
పిక్సానబడిన సభ్యుల స్థానములందు వారి నే మరల పునరుద్ధ
రించిరి.

కృష్ణాజిల్లాబోర్డు వైసి డెంటుగారు అంగలూరు గ్రంథాలయ
కునకు ప్రాత కృష్ణాజిల్లాబోర్డు తీర్మానమునుసరించి పల్లి గో. జి
లి జిల్లాబోర్డువారు రూ 1500 లను భవననిర్మాణమున కొనంగ
కొనని ప్రాసిన యుక్తరముచునునుడిచి పల్లి గో. జిల్లాబో
ర్డువారు అటుల విరాళ మొసంగుటకు నిరాకరించిరి. ఉండిబోర్డు
వైసభ్యులు, మరమ్మత్తుకొరకు రూ 170 కాళ్లను గావించ
బడినది. డెంటువారు వైస్ శ్రీ ఫిడెలకోర్డు మెంటింగు చేయుటకు
రూ 16800 లు కాళ్లను గావించబడినది.

దగ్గులు
శీతలములు
పడి సెము.
గొంతునొప్పలకు

అవి తక్షణమే
నివారించగలవు.

దగ్గు! దగ్గు! దగ్గు! దినదినముగ
కృశించచేయుచున్నది. యిట్టి నువ
ప్రవహించునదిలక రాధ పొందనేల? దగ్గుకు ముఖముగను, సంతో
షముగను కొద్దిపెట్టె తొంగించవగును. ప్రతిదినము కొద్దిగ ఎలావ
పాస్టిల్లను నేవించిన శీఘ్రముఖివృద్ధి కన్పట్టిదగ్గు పూర్తిగ నివారణకాగలదు.
ఎలావ పాస్టిల్లను దగ్గులు, శీలములు, పడిసెము, గొంతునొప్పి మొదలైన
వాటిని బోగొట్టుటకా ప్రపంచఖ్యాతి గడించుచున్నది.

EVANS SONS LESCHER & WEBB,
LIVERPOOL, LONDON.
EVANS'
ANTISEPTIC THROAT
PASTILLES
618

దంగేరు

రామచంద్రపురం తాలూకా దంగేరు గ్రామములో
తూర్పు గోదావరి జిల్లా కాంగ్రెస్ సభ్యురాలిపాతె సత్యవారా
యగారి గృహమున ది 25-8-30 తేదీ సాయంత్రము 4 గంట
లకు జరుపబడునని ప్రకటించబడినది. సరకు తేది
ఉదయము 10 గంటలకే ఒక పోలీసు పాడీ కానిస్టేబులు
ఇద్దరు పోలీసు కానిస్టేబులు వచ్చిరి. ఈవాడు జరుపబడు
స్వరాజ్య సభలో పాల్గొనిన ప్రజలు కఠినముగ శిక్షింపబడు
రని దండోరామాలమున గ్రామముంతయు తెలిపిరచిరి.
మధ్యాహ్నము 1 గంట లగావున చుట్టుప్రక్కల గ్రామ
ప్రజలు విరివిగ రా మొదలిడిరి. 4 గంట లకుసరికి కాకినాడ
నుండి త్రియులు దాచిచెలికాని వెంకటరామరావు, నందూరి
వెంకటకృష్ణమూచార్యులు, రాపాక తిరుపతిరామరావుగార్లు, శ్రీ
మతి బులుసు భద్రమ్మ (సాంబమూర్తి సతీ) పాప
పూడి వెంకటరమణమ్మ (సత్యనారాయణమూర్తి సతీ) పెద్దాడ
కామేశ్వరమ్మ, ఎలమంచిలి సత్యవతి సతీ, మహాత్ముని యాం
గ్రదేశ ప్రచారమును కేరళమునది యాధరము లన్నియు
నిచ్చిర సతీమణి) ముందికటి భద్రమ్మగార్లు మరీ కొందరు
వచ్చిరి. వెంటనే నగరసంకీర్తనము చేసి గ్రామమువ్యాపక
చతుష్పథమున శ్రీ చెలికాని వెంకట
రామరావుగారి యధ్యక్షతను మారు
వెయ్యుచుండి జనులు సమావేశమై బహిరంగసభను గావించిరి.
సభలో ముందికటి భద్రమ్మగారు విరివిగ ఖద్దరు నుత్ప
త్తిచేయుదనియు ఖద్దరందరు ధరించుటచేతనే స్వరాజ్యము
సంపాదించగలమనియు, మద్యపానము నిరూపించుదనియు, కా
సనభావ్యులకు వోటియ్యవద్దనియు చెప్పిరి. తర్వాత రాపాక
తిరుపతిరామరావుగారు మాట్లాడిరి. ఆకల్ల మార్కెట్ గ్రామమూర్తి
(సాంబమూర్తిగారి మరదలు కుమారుడు) ఉప్పుపాట క్రావ్య
ముగ బాడీ సభికుల నానందాభి వోలలాడించెను. పెద్దాడ
కామేశ్వరమ్మగారు ఖద్దరు మద్యపానముచేయవలె నుండి చు
ట్టామను, శ్రీమతి యాయ్యమ్మలూ యొక్కనగా తోడ్పడ
వలయుననియు, పురుషులు శ్రీమతి క్రమశః స్వాశంక్రమిచ్చి
ఘోషామరుచారము పోగొట్టి వారికి విజ్ఞానము కలుగజేసు
వలెననియు లేనిచో యెంతకాలమైనను దేశము ఆధోగతి నొం
దుకేగానివై కిరావాలదనియు మొదలగు సంగతుల
తో గంభీరోపన్యాసము గావించిరి. చిట్టూరి వెంకటరూప్ర
కాకరావుగారు మహాత్ముని యుపదేశములతో ముఖ్యతమును
యీ యున్యాయమునకు మూలాధారము నగు దౌర్జన్యరాహిత్య
నిర్ధారము పూర్తిగా నాచరించుచు స్వరాజ్యసంపాదన
కందరు దోడ్పడవలెనని చెప్పిరి.

చిట్టూరి అప్పారావుగారు తాము శ్రీ వోడే రామ
లింగస్వామిగారి యాజమాన్యమున భీమవరములో ది 14-8-30
144 పెక్కును నల్లంఘించిన సందర్భమున పోలీసువారు గొట్టిన
దెబ్బలు చూపించిరి. నందూరి వెంకటకృష్ణమూచార్యులుగారు
ఖద్దరు, మద్యపానమును గురించి మాట్లాడిరి. శివరమున పోలీసు
వారు బ్రకటించి బ్రయోగించిన లాఠీ దెబ్బలను గురించి చెప్పిరి.
విదేశీవస్త్ర బహిష్కారమును పూర్తిచేసి స్వరాజ్యము సంపా
దించుదనియు చెప్పిరి.

పిమ్మట అధ్యక్షులు ప్రస్తుతము జరుగుచున్న రాజీరా
యవారములు కుమారునన్న యాశీ తమకు యెంతమాత్రములేదని
యు యెప్పటినిలేనే మన యున్యాయమును నడపుచుండవలెనని
యు విదేశీవస్త్రములనేగాక వస్త్రపులనుకూడ బహిష్కరించ
వలెననియు చెప్పిరి. ప్రస్తుత పరిస్థితులలో వోట్లు
నిచ్చి దేశ నాశమునకు దోడ్పడవద్దనియు
మొదలగు సంగతులతో గంభీరోపన్యాసముచిప్పిరి. రావి
పాటి సత్యవారాయణగారి వందనముతో సభ రాత్రి 8-30
గంటలకు జరుపదముగ ముగిసెను. చీకటిపడినను ప్రజలు
వెడలిపాక సావధానముగనుండి వెడలిరి. రాత్రి రావిపాటి సత్య
వారాయణగారిగృహమున రహస్యముగ తూర్పుగోదావరిజిల్లా
కాంగ్రెసు కమిటీ సమావేశమైనది.

చక్రవర్తుల వెంకట్రావు.

కాల్ధి

బాలికాపాఠశాల వార్షికోత్సవము
ది 30-8-30 తేదీని బాలికాపాఠశాల ద్వితీయవార్షికో
త్సవము. మ. రా. శ్రీ మల్లేశ్వరాజీ సర్వయ్యచౌదరిగారి
యాజమాన్యమున జరుపదముగ జరిగినది. సభకు గ్రామములే
గాక, పరిసర గ్రామవాసులును, ఆగ్రామమునకు వచ్చియున్న
పండితు లనేకలు వచ్చియుండిరి. బాలికలచే, సావిత్రి నాటక
ము ప్రదర్శింపబడినది. అనంతరము బహుమతు లొసంగబడి
ను. బాలికలు ప్రదర్శించిన నాటకమునకు పాఠులును, పండి
తులును, చాలసంతసమును తెలిపిరి. బాలికలటనా గానకాళ
ల్యమునకు మెచ్చుకొని, శ్రీమతి ఆచంట సత్యవారాయణ
మూర్తిగారు, నాజుగు గోడలాంపులు, శ్రీయత కాకల్ల
వెంకన్న చౌదరిగారు, గ్రామపంచాయతీబోర్డు వైసి డెంటుగారు
నాలుగుపెద్ద రవివర్ణపటములను, గ్రామముననుగారు,
20-0 విలవగల వస్త్రపులను, యిచ్చెదమని వాగ్దానము చేసిరి.
అనంతరము వందనముతో సభ ముగింపబడినది.
తల్లాప్రగడ వెంకటేశ్వరరావు.

రాజ మహేంద్రవరము

మీరాబాయిగారు

మీరాబాయిగారు ఆంధ్రదేశములో 1 ఒక్కడినము కంటే ఉండుటకు వీలులేకపోవుటచే యిదివరలో చేసినవిన్నపములు రద్దుచేయబడినవి. 7వ తేదీ ప్రార్థన ఏలూరులోదిగి అచ్చట 12-80 Xollకు బయలుదేరి రాజమండ్రి 8 Xollకు వచ్చి ఆ రాత్రి యే కాకినాడ వెళ్లెదరు. మీరాబాయిగారు 9 వ తేదీ కలకత్తా చేరవలసియుండుటచే ఆమె యింకంటే మిగత ఫలములకు వెళ్లుటకు వీలులేకపోవునున్నది. రాజమండ్రిఖద్దరుప్రదర్శనము కారణంతరమాలచే ఆపబడినది. తల్లి లచ్చె నూలుతీయు ప్రదర్శనము మాత్రమే జరుగును.

మద్దూరి శ్రీరామశాస్త్రి.

గూడూరు

ఆరోగ్యవాసరోత్సవము

ఈ సంవత్సరము గూడూరునందు జాతీయఆరోగ్యవాసరము హెల్సు ఇన్స్పెక్టరుగారు శ్రీయుతులు టి. ఆర్. నల్ల సెల్లమాస్టర్ శ్రీ గారి చే నతి వైభవముగను జయప్రముగము జరుపబడినది. ప్రారంభోత్సవమును శ్రీయుతులు సెల్లెటి వెంకటసుబ్బారెడ్డిగారు (గూడూరుతాలూకాబోర్డు ప్రెసిడెంటు) జరిపిరి. ఆ సందర్భమున ఇన్స్పెక్టరుగారు మ్యూజికులాంతరసాయమున, బాలబాలికలకు ఆరోగ్యవిషయములను బెక్కింటిని బోధించిరి. శిశువు ప్రదర్శనమున ఆరోగ్యవంతులగు శిశువులకు చొక్కాయాలను పంచివెట్టిరి. అందు మొదటి ముగ్గురుబిడ్డలకు పట్టుచొక్కాయాలను మొట్టమొదటి బిడ్డకల్లికి చరనుగూడ నిచ్చిరి. ఆదిత్యంధ్రనీవాసులకు బోయి, వారికి మ్యూజికులాందరు మూలమున ను, ఉపన్యాసముల వలన ను పరిశుభ్ర జీవనమును బోధించిరి. మధుసూదనము బాలికాపాఠశాలయందు హైస్కూలు ప్రధానాంధ్రోపాధ్యాయులగు శ్రీమంత్ కాంధూరు కృష్ణచార్యులుగారు "ఆర్ష మతమునకును ఆరోగ్యమునకును" గల సంబంధమునుగురించి విపులముగను హృదయ రంజకముగను మాట్లాడిరి. బాలబాలికా పాఠశాలలందు ఆరోగ్య నాటక ఫేలనములను వ్యాఘ్రామక్రీడలను జరిగెను. పరిజామోత్సవ కాలమున గూడూరు సబ్ కలెక్టరుగారు గౌ. ఉన్నిరెడ్డి వి.సి.ఎస్. గారధ్యక్షతవహించి నాటక ప్రదర్శనము పండును, వ్యాఘ్రామక్రీడలందును గెలుపొందిన బాలబాలికలకు బహుమతుల నొసంగిరి.

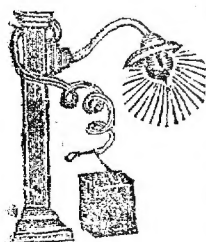
వరిగొండ సత్యనారాయణమూర్తి

ప్రకటన

విశాఖపట్నం జిల్లాలోని విజయనగర సంస్థానమువారికి చెందిన సింహాచల త్రేత్రమందు మొక్కలు చెల్లింపు ఫలముందు చేరియున్న 14, 410 హెక్టారుల తూకముగల పుట్టు కొప్పల వెండ్రుకలు సింహాచలముందు 9-10-1980 తేదీ యెలం చేయబడును. ఈ త్రేత్రము సింహాచలము రైలుస్టేషన్కు 8 మైళ్లదూరములోను, రోడ్డుమార్గము ద్వారా వెడలినది. యన్, రైల్వే వారి వాల్తేరు స్టేషన్ నుండి 7 మైళ్ల దూరమున కలదు. స్వయముగ యెలమునకు హాజరు కావలసివారు తమ టెండర్లను నీళ్లువేసిన కవర్ల ద్వారా దిగువ తెలుపబడిన దేవాలము అమీనా గారి ఆదేశము 9-10-1980 తేదీలోగా పంపుకొనవలెను. దేవస్థానం, అమీనా సింహాచలం దేవస్థానం, సింహాచలం పోస్టు, వాల్తేరు రైలుస్టేషన్, విశాఖపట్నం జిల్లా అనివ్రాయవలెను. ఇతర వివరములకు దేవస్థానము అమీనా, సింహాచలము అని వ్రాసిన బడకుగలరు.

జర్నలెక్టిక్ లెటు

నూతనముగ జర్నలిస్టరీ కవిపెట్టుబడినది. నవీనపట్టుగా

జీవితశాఖను అందమగు గృహము లందు ఆనందవిందులచిన వారొకటి కొనిన బాగుండ గలదు. బల్లపై నుంచుటకు గాని లేక గోడకు తగిలించవలె గను. రాత్రి పనులుములందు ప్రక్కలొనగన్న దీపమును పడుకొనియే దానికట్టియుండు దారముద్వారా వెలిగింపగలను. మీ గదిలోనికి తేలము ఆకాశముందుండు సూర్యుడి దిగినచే నా యనంతరే ప్రకాశమును కలిగియుండగలదు. అమలు ధర రు 6/- ప్లాస్టు తగ్గించుటకుగాను తగ్గింపు రు 8-8-0 మాత్రమే.

ఎ. ఎం. సి. కంపెనీ
28 బ్లిడ్, మద్రాసు.

మరల ఎరవాడచెరసాలలో సంభాషణలు

వెనుకటికంటే ఆశాజనకములుగా నుండుట

సప్తా, జయకరు, రంగస్వామయ్యంగార్లు, మహాత్మాగాంధీ, శ్రీమతి సరోజినీదేవి, వల్లభాయి జయరాంధాసు గార్లు మున్నగు కాంగ్రెసునాయకులతో సంభాషించుట

నేడు ఉదయమున జరిగిన సంభాషణలు

సప్తా, జయకరు, అయ్యంగార్లు శ్రీమతి సరోజినీదేవిగారిని తీసికొని మహాత్ముని కడకు వెళ్లుట

పూనా, సెప్టెంబరు 8:—నర్ లేజబహదరు సప్తా, ఎం. ఆర్. జయకరు, ఏ. రంగస్వామయ్యంగార్లు నేడు ఉదయమున 11 1/2 గంటలకు యెరవాడ చెరసాలకడకు మోటారుకారులలో వచ్చిరిగాని వెంటనే లోపలికి వెళ్లలేదు. అంతలో జములు నూపరిం టెండ్లంటు మేజరు మార్షిసుగారు వెనుపలికి ఎచ్చిరి. వారు కలుగురును కాదులో శ్రీల చెరసాలకడకువెళ్లి కాదు దిగి లోనికి వెళ్లి అచట ఒక ఆర గంటల పు శ్రీమతి సరోజినీదేవి గారితో సభాపించిరి. పిమ్మట వీరు నలుగురును సరోజినీదేవిగారును వెనుకలవచ్చి కాదులో మరల యెరవాడ చెరసాలకడకువెళ్లి లోనికిపోయిరి. నేడు సాయంకాలము 4 గంటలవరకును సంభాషణలు జరిగినవి. రేపు ఉదయమున 11 1/2 గంటలకు మరల సంభాషణలు ప్రారంభమగును. శ్రీమతి సరోజినీదేవిగారు గూడ నేడుదయము 11 1/2 మొదలు సాయంకాలము 4 గంటల వరకును సంభాషణలలో పాల్గొనుచునే యుండిరి. (ఆ. ప్రె.)

బ్రిటను దొరతనమువారి యొద్ద నుండి కొత్త షరతులు వచ్చుట

రాజప్రతినిధి చాలముఖ్యమైన తంతివార్తను పంపుట పూనా, సెప్టెంబరు 8:—సప్తా జయకరుగార్లు ప్రయత్నములు ఫలమైనను కాకపోయినను దేశమునకును దొంతనమునకును గూడ గౌరవప్రదమునట్టి రీతిని సమాధానమును కుదుర్చుటకు సప్తా జయకర్లు తమ సర్వశక్తులను వినియోగించు చున్నారని అందరును గూడ వొప్పుకొనకలేవరు. నిన్న రాత్రి సిమ్లానుండి వచ్చిన తంతివార్తలన వీరు మరల ప్రయత్నించుటకు మరియొక కొత్త ఆధారముగూడ వీరికిపుడు లభించినది.

నిన్న రాత్రి సప్తా జయకరుగార్లు రైలు దిగగానే వీరి కందజేయబడిన తంతివార్తలన వెంటనే వీరు పూనాలో నున్న బొంబాయి గవర్నరుతో సంభాషించిరి. అప్పుడు గవర్నరుగారు రాజప్రతినిధి తనకు తెలియజేసిన కొత్తషరతులను సప్తా జయకరుగార్లు తెలియజేసెను. అప్పటివరకును గాంధీ మహాత్మునితో తమసంభాషణలు విఫలమగుననియే వీరు సంతయించుచుండిరి గాని, గవర్నరుగారితో మాటలాడినపిమ్మట పరిస్థితులలో అనుకూలముగ మార్పు మిక్కిలి అర్థమగుగా కలిగినది. బ్రిటను మంత్రివర్గమువారి రధికార విచ్చుటవలననే రాజప్రతినిధి మరల సీకొత్తషరతులకు తెలిపియుండును.

నేడు మొదట సప్తా జయకరు రంగస్వామయ్యంగార్లు మహాత్మాగాంధీ సరోజినీదేవి గార్లతో మాత్రమే మాటలాడిరి. పిమ్మట యెరవాడ చెరసాలలోనున్న తక్కిన నాయకులనందరినిగూడ రావించిరి. అప్పుడందరును కలసి మరల మాటలాడిరి. రాయబారులు త్వరలోనే కుదుర్గలవని చెప్పుటకు వెనుకటికంటే నిపుడే మంచి ఆధారము కలదని ఆంతరంగికల స్థానిక ప్రముఖులవలన చెలియుచున్నది.

మరల మోతీలాలుగారితో సంభాషించుట

మహాత్మాగాంధీగారి రెల్లపుడును గూడ చాల యుచిత జ్ఞతతోనే పనిచేయుచుండురు గాన నేడు సప్తాజయకరు గార్లు తెలిసిన షరతులు మహాత్మునకు చాలవరకు బాగుగా నచ్చినట్లు కనబడుచున్నది. రేపు గూడ మరల మహాత్మునితో సంభాషించినపిమ్మట సప్తాజయకరుగార్లు మరల నయికి వెళ్లి మరియొకసారి మోతీలాలుగారితో సంభాషింపవలసిన అవస్థకలగడ కలుగవచ్చును.

ఎరవాడలో కాంగ్రెసునాయకులందరును

సమావేశమగుట

మోతీలాలుగారును గాంధీమహాత్ముడును యేకాభిప్రాయమైన పిమ్మట వారు తమ అభిప్రాయములను కాంగ్రెసు నాయకులకందరికినీ తెలుపుటకు కాంగ్రెసు నాయకులనందరిని

ఎరవాడ చెరసాలకు తీసుకొనివచ్చెదరు. అంతయును సరిగా జరుగునెడల యీ నాయకులసభ సెప్టెంబరు నెల మూడవవారమున ఎరవాడచెరసాలలో జరుగవచ్చుననియును అప్పుడు జయకరుగారి రాక్కరుమాత్రమే సభలో నుండుననియును తెలియుచున్నది.

కాండులేలిలు సభలో పాల్గొనుటకు జయకరుగారు సమ్మతించిరనుచు రేపలము నిరాధారము. సంభాషణలు ఫలముగట్టి నూతనముగా కనబడుచున్నది. (ప్రె. ప్రె.) విలేఖరులతో సంభాషించుటకు

శ్రీమతి సరోజినీగారు నిరాకరించుట

పూనా, సెప్టెంబరు 8:—నేడు సాయంకాలము చెరసాలగడియారము నాలుగుగంటలు కొట్టగానే సప్తా, రంగస్వామయ్యంగారు, జయకరు మేజరు మార్షిసు సరోజినీదేవిగార్లు వెలుపలికి వచ్చిరి. సప్తా జయకరుగార్లు గంభీరముగానుండిరిగాని సరోజినీగారు మాత్రము మామూలు ప్రకారము ఉల్లాసముగానేయుండిరి. మునిలేఖరి ఆమెచెంతకు వెళ్ళగా "నేను కైదీనిగాన మీతో మాటలాడ నొల్లను" అని ఆమె కృత్రిమ గభీరతతో తనముగమును మరియొక ప్రక్కకు తిప్పికొనెను. రేపు 11 1/2 గంటలకు మరల సంభాషణలు జరుగును, అని మాత్రమే జయకరుగారు ముక్తమగా తెలిపిరి. పిమ్మట వారందరును కాదులో శ్రీల చెరసాలకడకు వెళ్లి అచట సరోజినీగారిని దిగవీడిరి, పిమ్మట కాదు పూనావంకకుపోయెను.

మరల సప్తా జయకరుగార్లు సిమ్లాకు వెళ్లవలసి వచ్చుట

ఎరవాడ సంభాషణలు యంతలో ముగియునట్లు కనబడుదు. సంభాషణలలో పాల్గొనుచున్న వారు హిందీవచనానికంటే మెచ్చుకాలమే జరుగుచున్నట్లున్నది. ఇప్పుడు సంభాషణలు రెపటితో ముగియునట్లుగనవచ్చును. ఎల్లండిగూడ జరుగవచ్చును. నయిన చెరసాలలో జరిగిన సంభాషణలను గూర్చి యిదివరకు దేశములో కలిగిన అభిప్రాయ మిపుడీ కొత్తసందర్భములన విస్తారముగా మారకలేవరు. నేడు జరిగిన సంభాషణలు సర్వసామాన్యమైనవిగానే యున్నవి. ఫలితములు లేకుటకు ముందు యింకను చాల విషయములను గూర్చి చర్చ జరగవలసియే యున్నది. ప్రస్తుతస్థితిని బట్టి చూడగా సప్తాజయకరుగారిద్దరునుగాని వారిలో నెవరోయొకరుగాని మరల సిమ్లాకు వెళ్లవలసి యుండునట్లు గూడ కనబడుచున్నది. (ఆ. ప్రె.)

స్టేట్ కౌన్సిల్ సభ యెన్నికలు

బొంబాయి రాజధాని ప్రతినిధులు (మహమ్మదీయేతరవర్గము)

బొంబాయి, సెప్టెంబరు 8:—స్టేట్ కౌన్సిల్ సభకు బొంబాయిరాజధాని మహమ్మదీయేతర నియోజకవర్గము నుండి యెన్నికలు జరిగినవి. సర్దార్ జగన్నాథమహారాజ్ పండిట్ (1068) హర్నాస్త్ మిశ్రా (934) సర్ ఫిరోజ్ సెత్నా (696) గార్లు ఎన్నుకొనబడిరి. (ఆ. ప్రె.)

పంజాబు శాసనసభ

విధులు తుడుచువాడు ప్రతినిధిగా నెన్నుకొనబడుట లాహోరు, సెప్టెంబరు 8:—లాహోరు నగరమునంద పంజాబు శాసనసభకు బస్సీయను నొక విధులు తుడుచువాడు పోటీ లేకుండ ప్రతినిధిగా నెన్నుకొనబడెను. రాయబహద్రర్ హిండియాన్, దివాన్ జవహర్ గార్లు తమ యభ్యర్థిత్వము నుక సహించుకొనిరి. (ఆ. ప్రె.)

పంజాబు వర్తకసంఘ ప్రతినిధి

లాహోరు, సెప్టెంబరు 8:—పంజాబు ఫేబర్ ఆఫ్ కామర్స్ కు అధ్యక్షులుగా నున్న శ్రీయుత పి. ముఖర్జీగారు పోటీలేకుండగానే పంజాబు వర్తకసంఘము తరపున శాసనసభకు ప్రతినిధిగా ఎన్నుకొనబడిరి. (ఆ. ప్రె.)

మార్క్సి మహమ్మద్ యాకూబ్ గారు

బాల్ ి, సెప్టెంబరు 8:—మార్క్సి మహమ్మద్ యాకూబ్ గారు పోటీలేకుండ భారతశాసనసభకు ప్రతినిధిగా ఎన్నుకొనబడిరి. (ఆ. ప్రె.)

ఆంధ్ర భాషాభివృద్ధి మార్గములు

బహుశ్రీ వర్ణుల చినసీతారామశాస్త్రిలవారి
యువనానము

శ్రీ మానవల్లి రామకృష్ణకవిగారి గ్రాస్తాపాధి
వత్సము వహించుట

వచ్చుచున్న హైస్కూలు ఆంధ్రభాషాభివృద్ధి సమాజమువారి యాజ్ఞాపకమున నిన్నటి సాయంత్రము గావించబడిన పథ్యము పండితప్రకాండులగు శ్రీ వర్ణుల చినసీతారామ శాస్త్రిలవారు "ఆంధ్రభాషాభివృద్ధి మార్గములు" అను విషయమును గూర్చి ఉపన్యాసము గావించిరి. బహుభాషావిశారదులగు శ్రీ మానవల్లి రామకృష్ణకవి గారు పథ్య కథ్యక్షత వహించిరి. విద్యార్థులు పెక్కిండు సభ సలకరించిరి.

ఉపన్యాసము

ఆంధ్రభాషాభివృద్ధి మార్గములు అనేకములు కలవనియు, అవి యన్నియు అధికారిని యనుసరించి యుండుననియు, ప్రస్తుతము విద్యార్థి జనోపయోగమైన బాలిగి నుండి చియ్య ప్రసంగించెద మియు పలుకుచు ఉపన్యాసము ప్రసంగమునకు గడంగిరి సర్వాంగపరిపూర్ణమైన వాఙ్మయమును కలిగి యుండుటయే భావయోగ్య మహాన్నత దశకు కారణము. ఏభావయందైనను ప్రపంచసిద్ధికి ముఖ్యమును అవశ్యకమునైన వాఙ్మయము వెలసియుండట కడుంగడు ముఖ్యము. మనభాష్య లట్టి యుత్తమగ్రంథములనె ఆంధ్రభాషయందు రచించియుండిరి. నన్నయ ప్రబంధమును జేసితి కావశ్యకమైన భారతమునే ఆంధ్రమనందు రచించెను. మొట్టమొదట పురాణవాఙ్మయమే మనభాషయందు దావశ్యక మాయెను. దయాసత్యకౌవాది వివిధ ధర్మములను, నీతిమార్గములను ప్రబోధించుటకీ పురాణవాఙ్మయము ఆరంభమునం బావశ్యక మాయెను. బిడ్డల కిచ్చు బ్రేమధక్షులు కీర్తనలో గలిపి యుచ్చుకట్టుగ మనసెద్దలు మనధర్మవిధుల నెల్ల పాపపుణ్యముల పేరిట మతముతో జోడించి మనకు బోధించిరి.

వివిధాంతర సిద్ధి తులం దు మానవు డేయేటల నేయే ధర్మము లాచరింపడగనో నవియెల్ల నీ పురాణ వాఙ్మయము వలన మన పూర్వులు మనకు బోధించిరి. ముమ్మడి భట్టుగూడ కావ్య ప్రయోజనము నిటలే వివరించెను మన భావయందెల్ల పురాణ, కావ్యగ్రంథములు ప్రబలియుండనేగాని ధర్మశాస్త్రము, వేదాంతశాస్త్రము, నీతిశాస్త్రము, పదార్థతత్వశాస్త్రము, వైద్యశాస్త్రము, మొదలైనవి మనకు విస్తారముగ లేకన్నవి. అర్థ, జ్యోతిష, గణితశాస్త్రము లాదిగాగలవిగూడ చాల యరుదుగ కన్పించుచున్నవి. మన పూర్వులు ఆంధ్రమునందెదానిని రచించినను సంస్కృతము వాదరమగు నిడుకొనిరి తెలుగునందు మాడుపాళ్లు సంస్కృతమే ఉపయోగింపబడియుండెను. ఆంధ్రము సమగ్రముగ నేర్పడనందున సంస్కృత భాషా సహాయములేది భారతమునంటి ఉద్ధృతియను రచించుటకు వారికి సాధ్యమైనదికాదు.

ప్రాచీన కాలమునందు ఆంధ్రభాషయందు గ్రంథరచన గావించబడెనన్న సంస్కృతాంధ్రములందు మంచి జ్ఞానముండవలసిన యావశ్యకత యుండెను. టిసిటిలో నాంగ్లభాష గూడ మన దేశమున వ్యాప్తిపొందెను. వేదాంత, తర్కశాస్త్రాది విషయములందు తక్కువగనున్నను వైష్యము, ప్రకృతిశాస్త్రము మొదలైనవానియందు సంస్కృతమునందు కంటె అంగ్లము నందు విశాలమైన వాఙ్మయము కలదు. అంగ్లభాష సర్వత్ర అన్ని దేశములందును బహుళముగ విస్తరించియుండుటచేతను అధునికయుగమునం దెల్ల భాషలకు నెల్ల దేశములను సంబంధము కలిగియుండుటచేతను మనముబాడ అంగ్లభాష నెక్కినగ నభ్యసించవలసిన యవసర మేర్పడింది.

కావున నిపుడు మన విద్యార్థులపై గొప్ప భారము కలదు. పూర్వమునందువలె సంస్కృతాంధ్రములనే గాక ఆంధ్ర భాషాభివృద్ధికి నేడు అంగ్ల భాషను నైత మధ్యస్థింపవలసిన యవసరము జనించినది. మాడుబాషయందు దిట్టి సరిధికజ్ఞానమును లభ్యపరచుకొనుట దుష్కరముగ పనియని చెప్పుట సత్విదూరము కాకపోదు. స్వభాషాభివృద్ధి మన ప్రథమ కర్తవ్యము. సామాన్య విషయముల జెప్పుట కీ గ్రామ్యభాష యుపయోగించును గాని మన యభిప్రాయములు పరోక్షముగ చదువుపాఠకల హృదయములకు నాలుగుట్టు వ్రాయవలసినపుడు మాత్రము కట్టుబాటులు లేని యీ గ్రామ్యభాష పనికిరాదు. అచ్చికళ్లుములను సంపాదించి వ్రాయగలిగినపుడేగాని యితర భాషలలోని విషయములను మనభాషయందు చక్కగ వ్యక్తముజేయుటకు వీలుపడదు. కేవలము వ్యావహారిక భాష ఒక్కొక్కప్పుడు చాలి యుండదు. ఎప్పుడైనను భాషకు గ్రాంధికత్వము రావలయుననిన భాషయందు దీపదము అండవలెనని నియమించుటకు వైయాకరణిక అధికారములేదు. పాఠకుల కెఱ్ఱిది భాగ విశేషముగ నని గ్రంథకర్తలతోచి వారిచే వాడబడునో అదియే ఉత్తమ

మైన భాష. మహాభాష్య గ్రంథకర్తయగు శతంజలిగూడ ఉత్తమభాష్యవచనములలోనికి వచ్చినపుడే భాషకు ఉత్తమ స్వభావమైనవి శిష్టప్రయోగమే భాషకు సాధుత్వము సిద్ధింపజేయునని వ్రాయువాడు. భాషకు లేఖనము గ్రంథకర్తల ప్రధానము. భాష విశేషముగను, కట్టుబాటులు కలిగిడిగను యుండవలెను. ఇటువంటి కట్టుబాటులను నియమముల నెల్ల నొకచో చేర్చి వానిన నదియే వ్యాకరణము లేక లక్షణగ్రంథము. వాఙ్మయ మంతను చదివి నేర్చుకొనవలసిన విషయమును, ఎప్పుడెప్పుడు ప్రయోగములు వేయవలసివో, ఏవి సాధువులలో ఏవి అసాధువులలో మొదలైన విషయములను ఒకచో జేర్చి బోధించునట్టిదే వ్యాకరణము. వాఙ్మయమునంత చదువ నవసరము లేకుండగనే భాషాభివృద్ధి మార్గమును కులభముగ నెరుంగగలమును యుద్దేశముతోడనే వ్యాకరణమును రచింపవలెను. అంతేగాని వ్యాకరణములో లేని పదము ఒక ఉత్తమ గ్రంథమును దున్నంత మాత్రముచేత ఆ పదము పనికిరాదని తెలపరాదు. ఆయాభాషలందు త్రువజ్ఞానము కలిగిన పండితులనే విద్యార్థులకు పదదేశముజేయుట కేర్పరచవలెను.

విద్యార్థులు కేవలము పరిక్షలందే యుత్తీర్ణులు గావలయునను ఉత్త్యమము వీడి భాషయందు చక్కని పండితిని సంపాదించుటకు ప్రయత్నము చేయవలెను. మూల శైలిలో విద్యార్థులకు మంచి పునాది ఏర్పడునట్లుగ సామాన్యవిషయములను నేర్పవలెను. వ్యాసరచన విషయములో ఉపాధ్యాయులు శ్రద్ధ వహించిరి విద్యార్థుల వ్యాసములను దిద్దుబాటు జేయవలెను. మనభాషయందు అరసున్నలు, కలటకలలు, సరళాదేశములు మొదలైనవి సాంప్రదాయముగ వచ్చుచుండుటచేతను, పూర్వ వాఙ్మయమునం దంతటను ప్రసిద్ధమై యుండుటచేతను, వీనిని అభ్యసించుటకు విశేషశ్రమ అనవశ్యకమైనందునను వీనిని నేర్చుకొనుట మంచిది. కళాదృశ్యప్రకృతిజ్ఞానము, సరళాదేశజ్ఞానము ఉలభముగ నలవడును. ప్రస్తుత నవలావాఙ్మయమునందు యొంతయు లోపించియున్నది. మనభాషాసాంప్రదాయమునకు విరుద్ధముగ గాకుండ కులభముగ నభ్యసించదగిన నీవిషయములను నేర్చుకొనిన మనస్కుందు మనభాషాసామర్థ్యమునకు భాషాచరిత్ర జ్ఞానమునకును, భాషాభివృద్ధిని చాలా స్థాయి కారి కాగలదు.

మనకున్న వ్యాకరణములన్నియు సంస్కృతమునందే కలవు. భాషాభివృద్ధి మంచి వ్యాకరణములన్ని లేవు. ఇంతవరకు పోషించిన మదరాసు యూనివర్సిటీగాని ప్రత్యేకముగ ఆంధ్రభాషాభివృద్ధికి ఏర్పడిన ఆంధ్ర విశ్వకళాపరిషత్తు గాని ఇంతవరకు ఆంధ్రమునందు పతనీయ గ్రంథముల నేర్పరచుటకు తోడ్పడియుండలేదు. సంస్కృతములో విగ్నితయున్నవానిని, అంగ్లములో కాలవెత్ మొదలగువారు ప్రాసంగికంధముల ఆంధ్రములోనికి తర్జుమాజేయించుట ఆంధ్ర విశ్వకళాపరిషత్తువారి ప్రథమకర్తవ్యము. మనభాషాభివృద్ధిజేయుటకై సంస్కృత భాషాజ్ఞానమును విజ్ఞానాభివృద్ధికి అంగ్లభాషను పీటిని స్వభాషయందు వెల్లడించుట కాంధ్రమును అభ్యసించు గొప్పభారము విద్యార్థులపైకలదు" అని పలికిరి (హృద్ధ్యులు)

అధ్యక్షులు

శ్రీ మానవల్లి రామకృష్ణకవిగారు ఉపన్యాసకల నెంతయు ప్రశంసించి ఉపన్యాసము మాత్రప్రాయముగ నుడివిన విషయములనే యొకటి రెంటిని చెప్పి విశ్లేషించెనని పలికిరి. ఆంధ్రమునందు గ్రంథములు చాలా తక్కువయనియు, ఉన్న కొలదిగ్రంథములను పాఠానికి గ్రంథములే యనియు పలికిరి

దేశకాలావిచ్ఛిన్నముగ యొకరి యుద్దేశములు వరొకరు గ్రహించుటకు భాష యుద్దేశింపబడినది భాషకు నియమ మెంత ఎక్కినవైన అంత తేనుకరము, కొత్త పదములు భాషలో సృష్టిజేయునపుడు ఈ వ్రాచిన నియమము సిగ్గుంధము కాదు. ప్రాత్రపదములు వానియంతట నవి చెరుచుండును కవులొక్కొక్క డొక్కొక్కవిధముగ మాన్యుచుండిరి కాని శిష్టప్రయోగమే మనకు ముఖ్యము. ప్రస్తుతకాలములో బహుజనప్రయోగమే శిష్టప్రయోగమని చెప్పుకొనవచ్చును. ఇది అధునిక వర్ణా గ్రంథకర్త లీనిజముల నెంతమాత్రము పాటించుటలేదు వర్ణి నవలసివచ్చినదో మములను అన్ని నవలించును కలవు

ఆంగ్లములో నున్న ప్రకృతిశాస్త్ర మదిగాగలవానిని మనభాషలోనికి తేవలెను వ్యామోహము కొంతవరకు వ్యాపించియున్నది. కాల్వెల్ మొదలైనవారి గ్రంథము లీకాలములో పూర్వవక్తములే పోయినవి. ఇవి నిర్బంధముగూడలేదు. కావున ఆగ్రంథములనెల్ల ఆంధ్రములోనికి తర్జుమాజేయుట స్వర్థము. సంస్కృత గ్రంథములను సమర్థులైన వారిచే తెలుగులోనికి తర్జుమా చేయించుట అవసరము. ప్రకృతిశాస్త్రములు, చిత్రకళలు మొదలైనవి సంస్కృతభాషయందు దేశిక గ్రంథములు గలవు. వానినెల్ల ఉభయభాషలలో మంచిజ్ఞానము గలవాంచే తర్జుమా జేయించుటను. భారత మాంధ్రవాఙ్మయమును దండెటికి ఉత్త్యుత్తమమైనది, సర్వశాస్త్రములను అందిమిడియున్నది. అంతటి

ఉత్తమమైనదిగలదియు అత్యుత్తమమైనదిగలదియు ముగ్ధులకి లేదు. చతుర్విధ పుణ్యసాధన సాధకముభావించును. ఇట్టి భారతమును విూరు చదివి అనభవములోనికి తేల్చుకొనుట ప్రయత్నింపవలెను ఇందుకు ఈ పత్రిక భాషాభివృద్ధి మార్గము అని పలికిరి. (హృద్ధ్యులు)

పదవ ప్రధానాధ్యాయులు శ్రీ వి. నంకయ్య నుబ్బుల్యగారు ఉపన్యాసము అంతయును నిందము అప్పించిరి. అంతట సభ ముగిసెను.

వేండి అమృతమును ...
భారత ప్రభుత్వము చీవాటికి
అమృతమునూర్త అనంతము
నిన్ను, నెట్టెంబరు 31:—ఒక ప్రకటన యిట్లు చెప్పుచున్నది:—
భారత ప్రభుత్వమువారు యింకా 40 మిలియనురౌప్యల వేండిని చీనా బాంకింగు సంఘమువారికి అమ్మిరని మాంఘేసురండి రూటరు యిచ్చిన తండ్రివారకు ఆధారమును లేదు.
(ఆ. పత్రిక)

కావలెను

మాగ్రామం క్షుతియమిగోనూలలో ప్రధానోపాధ్యాయులుగా బనిచేయుటకు వి. యె. లాల్ ప్రధానాధ్యాయులుగా బ్రయించు ఇంటర్ మిడియటుగాని పాఠశాల జేయుటకు గాని మాగ్రామం కార్యదర్శిగాని కలుసుకొనిన పుత్తర ప్రతుత్తరపూర్వకముగాని తెలుసుకొనెను.

వె నరసరాజు,

కావ్యర్థి.

పిట్టలకావ్యాలెం-విద్యోగసాధు,

గుంటూరుజిల్లా.

నోటిసు

వెద్దాపురం డి. ము. కోర్టులో

O. S. 81/1929.

వాది:—కొత్త వెంకటేశ్వర్లు సో. బగ్గంపేట.

ప్రతివాదులు:—1. ముత్య సుబ్బారాయుడు దరిమిలూను చనిపోయినాడు వారసుభాగ్యు డి. యీ వరమ్మ కి. యీ సుబ్బారావు సో. కిర్లంపూడి.

యా నెంబరు వావా 12-9-1930 తేదీకి వాయిదా అయియున్నది. యీదుకు అక్షేపాలు ఏమింపవా న్యున్నాడల సదకు తేదీ పగలు 11 గంటలకు సన్నిహితముగ నడిచివాద్యుగాని కోర్టుకుజరయి చుట్ట చేరుకోవలెను. లేనియెడల మా పరోక్షమున దిక్రీ పొందవలెను.

గొల్లకోట వెంకటరత్నం బి. ఏ., వాదికిటు,

వెద్దాపురం.

నందలూరు డి.

మనసముకోర్టులో

అన్వలు నెం 250/30

వాది:—అకుం నంబయ్య.

ప్రతివాదు:—(1) పేరంపాటి సుబ్బయ్య, (2) పేరంపాటి చెగనయ్య యిద్దరు, సో. కే. గాజుపేట తాత్కాల రాజుపేట.

ఈ నదియకు వాది ప్రతివాదులకు ఒక చస్తా వేజునుబట్టి దాని కట్టుబడిన యాటున్నాడు. పరవాద విషయము డేలయిక అక్షేపం యేర్పరచుట 8-9-1930 డి వాయిదాకు కోర్టుకు 10 గంటలకు తేజవై చుట్ట చేరుకోవలయును. లేనట్లయెడల మా పరోక్షమున దిక్రీ తీర్మానం చేయవలసి తెలిపా చేయడ యనది.

ఆ. పి. శివరావు గావుగాడు,

ఆ. శ్రీమతి కాపుగూరు బి. ఎ.

వాది పేదరు.

సాహిత్య వార్తలు

చెన్నై పురియందు దీపముల వెలిగించుకాలము
కుక్రవారము 6-వ తేదీన సాయం. 6-48 గం.
శనివారము 6-వ తేదీన సాయం 6-47 గం.

మద్రాసు కార్పొరేషను రేడియో కార్యక్రమము :— ప్రతిరోజు సాయంకాలము 6 గం. నుండి 7 గం. వరకు శ్రీ పి. వి. వైద్యభాగ్యతయ్యగారు దక్షిణాత్య సంగీతము గాత్రము.

రైలుబండి క్రిందపడి చనిపోవుట :— ఎవరో 28 యేండ్ల వయస్సుగల మనుష్యుడొకడు మొన్న రాత్రి కొరకుపేట స్టేషను సమీపమున ఆకస్మాత్తుగా రైలు బండి క్రిందపడి చనిపోవుట తలపించెను. ఈ ఆకస్మాత్తు ప్రమాదము జరిగిన సలహానుకూల చాయపురం రైల్వే పోలీసువారు విచారణ సలుపుటకు బెర్లిరి. (ఆ. ప్రె.)

ఒక ఆత్మహత్య :— 20 యేండ్లవయస్సుగల పాన్సు స్వామి అనునతని శరణు చింతాద్రిపేటయందు నిన్న ఉదయము ఒక చెట్టుకొమ్మనుండి క్రేలాడుచుండెను. ఇతడు చేతి బండి లాగు కూలిగ నుండెను. అది దగ్గర కులమునకు చేరినవాడు. కొంతకాలమునుండి యితడు సహించరాని ఏవో దీర్ఘవాద యొక్క బాధకు లోనై యుండి యా బాధ సహించజాలక ఆత్మహత్య గావించుకొనెను. ఇన్ స్పెక్టరు హోంస్ పేస్ గారు విచారణ జరిపెదరు. (ఆ. ప్రె.)

సత్యాగ్రహ ఖయిదీల మార్పులు

మద్రాసు, సెప్టెంబరు 3:— 20 మంది సత్యాగ్రహ ఖయిదీలు మద్రాసు పినిలెన్నియోండి సేలం సెంట్రల్ జైలునకు మార్చబడిరి. నిన్న రాత్రి వారు రైల్వేస్టేషనుపై ఆరోగ్యముతో నున్నట్లు చూపబడిరి. ఆ. ప్రె.

గోదావరిజిల్లా సహకార సంఘముల సభ

కాకాడ, సెప్టెంబరు 4:— తూర్పుగోదావరి సహకార సంఘముల మహాసభ 7 వ తేదీన ఆదివారంనాడు డి. పి. ఎస్. ప్రకాశరావుగారి అధ్యక్షతన జరుగెను. కొన్ని యూనియనుల మధ్యగల భేదాభిప్రాయములు తొలగించుటకు యీ సభ సమాజీకరణపరచుచున్నది. (ఒక విశేషం)

చెన్నై నగర కత్తిపోటు కూని

శ్రీ పి. ముదలియాండన్ శెట్టి గారుకూడ చనిపోవుట

మద్రాసు, సెప్టెంబరు 4:— గత వారము కిక్కిరియించు కత్తిపోటు పొడవైన శ్రీ పి. ముదలియాండన్ శెట్టి గారు జరలు అనుపత్రియందు నిన్న రాత్రి మృతిచెందిరి. మరణకారణ విచారణ నిన్న జరిగెను. ఇప్పటివరకు పోలీసు వారు ఎవరినిన్ని ఆరెట్టుచేయలేదు. పోలీసువారి దర్యాప్తు జరుగుచున్నది.

లలితాశ్రమం

“లలితాశ్రమం” హైదరాబాదు ఖమ్మిగుదాలలో, నేటి గిరిధరలోకానికి సెం. పి. 865000 లోని తోటలోని భవంతి లోకి మార్చబడెను.

జయంతి మంగయ్య, ధర్మభాస్కర, లలితాశ్రమస్థాపకులు.

రాకపోకలు :— శ్రీ యం. పి. పాయ, ఐ. సి. యస్. గారు నేటియుదయమున మెన్మన్మన్మండియు, రా. సా. వి. వి. యస్. యస్. శర్మగారు బరహంపురములో యొగ్గివ్యాప్తియై యుంజను, బరహంపురమునుండియు చెన్నై పురికి విచ్చేసిరి.

రెవ్వు సెంటు కలనల్ టి. హెచ్. ఇ. కేయిన్ గారు హైదరాబాదు రెవ్వు సెంటు నిన్న రాత్రి ఉదకమండలమునకు బెర్లిరి.

కై) సుకేశాకలయందు సీనియర్ పి. పి. తరగతిలో చదువుచుండి, కానన్ లింఘన్ ద్యమందు పాల్గొన నుద్దేశ్యముతో చదువునాడగొనిన శ్రీ యం. పి. శివకోటిరెడ్డిగారు నేటి యుదయమున గుంటూరుకు బెర్లిరి. ఇతడు గుంటూరు మండల పాసి. ఇతని బంధువులు కొందరు కానన్ లింఘన్ ద్యమందు పాల్గొని ప్రస్తుతము వైదు ననుభవించుచున్నారు.

చెన్నై పురి బాల బాలికల ప్రదర్శనము

ప్రారంభోత్సవము

మద్రాసు, సెప్టెంబరు 3:— చెన్నై పురి బాలబాలికల ప్రదర్శనము నిన్న మధ్యాహ్నమున వై. ఎం. సి. పి. భవనముందు తిరువాన్కూరు జూనియరు మహారాజీ గారిచే తెరువబడెను. ఇట్టి ప్రదర్శనము గత మూడేండ్లనుండియు ప్రతియేటను జరుపబడుచున్నది. ఇది మూడవ ప్రదర్శనము. ఈ సంవత్సరమున ప్రదర్శించబడిన వస్తువులకు బట్టి చూడగా యీ ప్రదర్శనమును మొట్టమొదట యేర్పాటుచేసినవారి యుద్దేశములు నెరవేరుచున్నవని స్పష్టపడుచున్నది. బాల బాలికల యందు గల పాప జనిత్యాణ శక్తులను కనుగొనుటను, ఆటికేక్తులను పద్వినియోగపరచుటగా వారి యుపాధ్యాయులును, తల్లిదండ్రులును వారిని సక్రమమార్గమున నడుపగలగుటను, యీ ప్రదర్శన ముద్దేశించబడినది.

తిరువాన్కూరు జూనియరు మహారాజగారు ప్రదర్శనశాల కేటెంచినతోడనే ప్రదర్శనసంఘాధ్యక్షులగు శ్రీ యంత ఎస్. మోహనరంగయ్యగారు అచ్చట సమావేశమయియున్న వాక్కుప్రముఖులకు రాజీగారిని పరిచయము గావించిరి. పిమ్మట రాజీగారు పుష్పమాలాలంకృతల గావించబడిరి. పిదప, శ్రీ యంత మోహనరంగయ్యగారు ప్రదర్శనముయొక్క యేర్పాటు నిర్వహణమునూర్చి యొక స్టేటుమెంటును చదివిరి.

తరువాత, జూనియరు మహారాజీగారు ప్రదర్శనమును తెరచుచు, ఈక్రింది విధమున నుడివిరి:

“యీ ప్రదర్శనములో పాల్గొనుటకు నా కవశాలకు లభించినందుకు నేనెంతయు సంతోషపడుచున్నాను. మరియు ఈ ప్రదర్శనమునకు బాలికలుకూడ తోడ్పడుట నా కెక్కువ సంతోషకరముగా నున్నది. చెన్నై పురి బాల బాలికల కేంద్రవరకు నిర్మాణ శక్తిని జాగ్రత్తగా పరిక్షించు నుద్దేశముతో నేను ప్రస్తుతసమయమున ఆధ్యక్షత వహించుటకు వెంటనే అంగీకరించితిని. మరియు, నా కెక్కువ ప్రయత్నమునట్టి గాత్రసంగీతమందును యం ప్రవాద్యసంగీతమందును, పోటీపరీక్ష కూడ మీ ప్రదర్శనములో చేర్చబడినందుకు నేను విగుల సంతసించుచున్నాను. ఈ ప్రదర్శనము యీ రాష్ట్రముందలి బాల బాలికలయందు దాగియున్న నిర్మాణ శక్తులను అభివృద్ధి గావించుటకు తోడ్పడునని నమ్ముచున్నాను.”

మహారాజగారు తమ యువన్యాసము నొసగి పిమ్మట ప్రదర్శనశాలల నన్నటిని పరిక్షించిరి.

ఈ ప్రదర్శనము మూడుభాగాలుగా నేర్పాటు చేయబడి యున్నది. (1) చిత్రకళభాగం (2) చేతిపనులభాగం (3) బాల భటుల చేతిపనులభాగం. మూడు నలువదియందలి బాలబాలికలచే తయారుచేయబడిన నీటిరంగుల చిత్రపటములు, పెన్నియతో వ్రాయబడిన చిత్రపటములు, భూగోళచిత్రపటములు, కట్టతో అనేకవిధములకు చెక్కబడివున్నవి, పేను ఆలకపు పనులు మున్నగువాటిని ప్రదర్శనమునకు పంపియున్నారు.

బళ్లారి

రాఘవేంద్రరావుగారు నాయకత్వము వహించుట బళ్లారి, సెప్టెంబరు 4:— నిన్న సాయంత్రము సాంబ మూర్తి మైదానముందు, అరెస్టయిన మత్తలరావుగారి నభినందించుటకు పౌరసభ జరిగెను టి. యస్. సుబ్రహ్మణ్యముగారు తమ వెనుక నాయకత్వమువహించుటకు హాస్టేట్ లో న్యాయవాదియగు రాఘవేంద్రరావుగారిని నియమించిరి. వారిని పుష్పమాలాలంకృతులచేసి, సభ్యుల కరుకరచరిరి. వారు సభలో నుపన్యసించుచు, ఎన్నికలను బహిష్కరించి దేశముయొక్క గౌరవమును నిలబెట్టుటనవరమని బోధించిరి. వెంకటాచారి దీక్షితులు లంగారలుకూడ ఉపన్యసించిరి. (తం.తి)

చంద్రనగరులో విప్లవదారులు పట్టుకొనబడుట 130 తోటలు దొరుకుట

చంద్రనగరు, సెప్టెంబరు 3:— విప్లవదారుడని తలపబడిన వారిలో నొకడగు ముఖమ్మహ్మద్ వరఫ్ బేబ్ యొక్క న్యుతకేబరము ఆపట్టణవాసులచే దహనము చేయబడెను. ఈ తడు నిన్న చంద్రనగరులో జరిగిన పోలీసుదాడిలో బెబ్బులతిని, ఒక తటాకములో పడెను. ఫ్రెంచివారి పట్టణమున ఈ చంద్రనగరులో ప్రధాన రాజమార్గములనుండి సీతని శివము నూరేగించి తరువాత శివకామమునకు తీసికొనిపోయిరి. పోలీసులు లాగుకొనిన మూడు రివాల్వరులలో నొకటి చిట్టగాంగు ఆయుధకాలును లూచిచేసినప్పుడు విప్లవకారులు దోచుకొనిపోయినది. 130 తోటలు పోలీసుల నశియ్యెను. అరెస్టయినవారిలో నొకడగు ఆనందపు 17 సంవత్సరముల యువకుడు ఎడమకాలిలో అతనికి గుండుబెబ్బ తగిలెను. (ఆ. ప్రె.)

కీ॥ శే॥ వైద్యరత్న టి. ఆర్. ఎల్. ఎల్. రాజులు నాయుడుగారు

డా॥ ఎల్. రాజులు నాయుడుగారు మద్రాసు వారమురాత్రి (2-9-80) 11½ గంటలకు కీర్తి కేమలైరి. వీరు చెన్నై నగరమున పేరుగాంచిన గొప్పవైద్యులు. జనసామాన్యములో నాయుడుగారి పేరు నెరుగనివారుండరు. ద్రవ్యమే ప్రధానముగ జూచుకొనిన ఉత్తములలో వీరొకరు. ఎందరూ ఉచితముగ మందులిచ్చి రోగములను నివారణజేయుచుండిరి. బ్రాహ్మణ భక్తి భూతదాత, వైదవంత పాపభీతిగలవారు. ఆంగ్లేయవైద్యమునకు లొంగని రోగము లెన్నిటికో వీరు కుదుర్చుచుండిరి. మలకేగు వ్యాధిని (ఎస్పెండిస్టెటిస్) కాస్త్రచికిత్స లేకనే కుదుర్చువారని గొప్పప్రఖ్యాతిని బడసిరి. స్వేతమునకు (బొల్లి) వీరికడ మంచిమందున్నది.

వీరి వైద్యవైపునకు జగద్విదితములును, వీరికి ఇండియా ప్రభుత్వమువారిచ్చిన వైద్యరత్న బిరుదుమే సాక్ష్యము. కలకత్తా ఆయుర్వేద పరిషత్తువారుకూడ నాయుడుగారి వైద్యమును, సామర్థ్యమును గుర్తించి ఆయుర్వేదరత్న యని బిరుదొసంగి ఒక నువర్గ పతకమునుకూడ పంపించిరి.

వీరికి చరిపోవు సరికి 80 సంవత్సరము లుండును. వీరు పక్షవాతముచే పీడింపబడి ఒక సంవత్సరమునుండి ఎక్కువ బాధ పడుచుండిరి. మొన్నటిరాత్రి ఈశ్వర సాన్నిధ్యము జేరిరి.

నాయుడుగారి మరణమునకు అయుర్వేద ప్రపంచము నకు తీరని కొంత గల్గినదనుటలో అతిశయోక్తి యుండదు.

ఇట్టి గొప్పవైద్యుని మరణము ప్రజల దౌర్భాగ్యము కాని మరొకటిగాదు. వీరయ్యాత్మకు పరమేశ్వరుడు కాంతి యొసగునాక.

నాయుడుగారి స్థానే పనిచేయుచున్న ఆయన కొడుకు నుందరము నాయుడుగారికి మిత్రవర్తనమునకు సానుభూతి నందజేయుచున్నారము. నుందరము నాయుడుగారు తండ్రిపేరును నిలబెట్టి తండ్రిగారి మార్గము ననుసరించి వీరసాధులను ఆదరించెదరునాక. (ఓ. వి.)

శాసనసభల యెన్నికలు

సంయుక్త ప్రాంతములలో ఎన్నికలకు నిలిచిన ప్రముఖులు

అలహాబాదు, సెప్టె 4 :— రాబోవు ఎన్నికలలో భారతశాసనసభకును, రాష్ట్ర శాసనసభకునుకూడ చాలమంది అభ్యర్థులుగా నిలుచుచున్నారు. భారతశాసనసభకు నిలిచినవారిలో శ్రీయుతులు రామేశ్వర ప్రసాద్ (బెనారస్) (రిజిస్ట్రార్) భారత్ వ (లక్నో) X ర్మిరి లాల్ అగ రాష్ట్ర లా (అలహాబాదు) డి. యస్. రంగయ్యర్ (లక్నో) మొదలైన ప్రముఖులు చాలమందియున్నారు. మహమ్మదీయులలో డాక్టర్ జముద్దీన్ అహమదుగారు పోటీలేవటం ఎన్నుకొనబడిరి.

రాష్ట్ర శాసనసభకు నిలిచినవారిలో శ్రీయుతులు సి. వై. చింతామణి, కామతా ప్రసాద్ కక్కర్ (అలహాబాదు) మునిసిపాలిటీ అధ్యక్షుడు) పి. పి. దూబీగార్లు ముఖ్యులు. మహాదీలాల్ జబూర్ అహమదు, నవాబు మహమదు యూసఫ్, బిహారీలాల్ గార్లు పోటీలేవటం ఎన్నుకొనబడిరి.

కాంగ్రెసువారు ఎత్తకన్న విషయములో ఉత్సాహము చూపుటలేదు. ప్రజలు ఓటుచేయకుండునట్లు చేయుటకు ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవనికూడ తెలియుచున్నది. (ఆ. ప్రె.)

దశ్ పూర్ సబ్ ఇన్ స్పెక్టరు కూనికేసు

మొదాయాలపై కుట్రనేరములు విద్యపూర్, సెప్టెంబరు 3:— దశ్ పూర్ సబ్ ఇన్ స్పెక్టరు కూనికేసు ప్రత్యేక విచారణసంఘమువారిచే విచారించబడెను. ఈకేసులో 383గు మొదాయాలలో కాసనోల్లం ఘనోద్యమమును అణచివేయుటయందు నియుక్తులైన ఉద్యోగి యులను చంపునేరము 28గుపై మోపబడెను. బోలనాథ ఘోష అను సబ్ ఇన్ స్పెక్టరుయొక్క మరణమునకు కారకులను నేరము 14 గురిపై మోపబడెను. కూనిచేయుటకు జూనియరు సబ్ ఇన్ స్పెక్టరును యొత్తుకొనిపోయినందులకు ఒకనిపై నేరము మోపబడెను, మిగిలిన 7 గురు నిడుదల చేయబడిరి. కాని వారిలో 4 గురు యొక్కోక కేసు సందర్భమున పోలీసుల ఇతరుల నుంచబడిరి. (ఆ. ప్రె.)

రాండుటేబిల్ సభ

బీహార్ ప్రతినిధులు

దర్భంగా సర్ సుల్తాన్ అహమద్ గార్లు

పాట్నా, సెప్టెంబరు 8:— రాండుటేబిల్ సభలో బీహార్ రాష్ట్రము లోని ప్రతినిధులుగా పాట్నాలో దర్భంగా సుల్తాన్ అహమద్ గార్లు నియమింపబడినది తెలియుచున్నది. (ఆ. ప్రె.)

బొంబాయి ప్రతినిధులు

గవర్నరుగారు వారితో సంప్రదింపులు

బొంబాయి, సెప్టెంబరు 8:— గవర్నరు సర్ ఫ్రెడరిక్ ఫైన్ గారు హోంమెంబరుగారితో సహా నేడు ఉదయం పూనానుండి యిచ్చటికి వచ్చిరి. రాండుటేబిల్ సభకు ప్రతినిధులుగా నియమింపబడినవారితో వారు సంప్రదించెదరు. బొంబాయిలో నానాటికి మరింత దుస్థితికి వచ్చుచున్న మిల్లు పరిశ్రమనుగూర్చి వారు కొందరితో సంప్రదించెదరు. బీహార్, సర్ ఫిరోజ్ సెత్తా, సర్ ఇబ్రహీం రహీమనుల్లా, సర్ ఫుర్రూద్ తుదాన్ ధామర్లాన్, జయకర్, సర్ కనవీ జహంగీర్ గార్లును బొంబాయి ప్రతినిధులుగా నియమించినట్లు స్పష్టముగా తెలియుచున్నది. గవర్నరుగారు రాగానే సెక్రటరీయట్ భవనములకు బొంబాయి ముందుగా పోలీస్ కమిషనరు హీలీగారితో సంప్రదించిరి. తర్వాత సర్ కనవీ జహంగీర్ గారువచ్చి మాట్లాడిరి. తర్వాత రాండుటేబిల్ సభ ప్రతినిధులగుడాడ వచ్చి మాట్లాడెదరు.

సర్ చిమకలాల్ సెట్టల్వాడ్ గారిని తప్పక యాత్రా నిధివర్గములో చేర్చెదరని అందఱును తలచుచుండిరి. కాని వారి చేరు ప్రతినిధులలో లేకపోవుట కొంత యార్పర్యమును గలిగించినది. (ఆ. ప్రె.)

సర్ చిమన్లాల్ గారిని ప్రతినిధిగా నియమింపలేదా?

బొంబాయి, సెప్టెంబరు 8:— రాండుటేబిల్ సభ బొంబాయి ప్రతినిధులలో సర్ చిమన్లాల్ సెట్టల్వాడ్ గారిని చేర్చలేదన్న సంగతి యింకను నిశ్చయముగా తెలియలేదు. (ఆ. ప్రె.)

మైసూరు దివాను రాండుటేబిల్ సభకు బయలుదేరుట

పూనాలో రేపు మైసూరు మహారాజుగారితో సంభాషించుట

బెంగళూరు, సెప్టెంబరు 8:— మైసూరు దివాను సర్ మీర్జా మహమూదు యిస్మాయిలుగారు నిన్న రాత్రి బెంగళూరు నుండి బయలుదేరిరి. రేపు 4 వ తేదీని పూనాలో దిగెదరు. మైసూరు మహారాజుగారి కుమారులు పూనాలోనే యున్నారు. గాన సాహిత్యమును గురించి మహారాజుగారితో సంభాషించెదరు. సర్ మీర్జా యిస్మాయిలుగారు 6 వ తేదీని రామ్మూసా నీమరులో బొంబాయినుండి యిగ్గాండు దేశమునకు బయలుదేరెదరు. స్వరాత్రి బెంగళూరు రైలుస్టేషనునంద ఉన్నతో రోడ్డు ప్రముఖులు ఘనస్వరవారు సెట్టల్వాడల ముది సమావేశమై దివానుగారిని విడిచిపెట్టిరి. దివానుగారు రెండవతరగతి సంభాషించి సైపలు సెలూనులో వెళ్లిరి. దివానుగారి భార్యయును, టి. సింగారజులు, పశ్చిమసాహిబు గార్లును బొంబాయివరకు వెళ్లెదరు. ఎఫ్. ఎస్. నుబ్బరావు, ఎఫ్. రామారావుగార్లు దివానుగారితో గూడ ఇగ్గాండు దేశమునకు వెళ్లెదరు. ట్రేయిను కరుణనపుడు, “గాంధీజీ జయి, రాండుటేబిల్ సభకు బహిష్కరింపుడు” అని కాంగ్రెసు వలంటీరులు కొందరు కేకలు వేసిరి. దివానుగారు మండిపోవ మొగ్గించుచు చేయూపిరి. (ప్ర. వి.)

ఎఫ్. డబ్ల్యు. విల్సనుగారు

రాండుటేబిల్ సభ జరుగునపుడు

లండనులో నుందురు

బొంబాయి, సెప్టెంబరు 8:— ఈనెల 1 వ తేదీ సోమ వారమునాడు క్రైకోవియా స్టీమరులో బొంబాయిలోనుండి యిండియా డెయిలీ మెయిలు పత్రికా సంపాదకు డా. ట్రియూ న్యూస్ పేటరు ఆనుపేరుతో విమర్శలకు వ్రాయుచుండినట్టియు ఎఫ్. డబ్ల్యు. విల్సనుగారు తన కుటుంబసంబంధములకు పనులకొరకు బొంబాయినుండి యిగ్గాండుకు బయలుదేరిరి. వీరు మూడునెలలనుకు మరల భారతదేశమునకు రాజాలరు. రాండుటేబిల్ సభ జరుగునపుడు లండను నగరమునందే యుందురు. ఈలోగా కుటుంబవ్యవహారములను చూచుకొందురు. ఇండియను లిబరలుపక్షమువారు రాండుటేబిల్ సభలో తమకు కార్యదర్శిగాను పబ్లిసిటీ అడ్వైజరగాను ఉండవలెనని విల్సనుగారిని కోరిరి. (ఇం. డె. మెయిలు)

బొంబాయి మిల్లుల కిష్కరింపులు

గవర్నరుగారు ప్రముఖులతో సంప్రదింపులు

బొంబాయి, సెప్టెంబరు 8:— సర్ ఫ్రెడరిక్ ఫైన్ గారు నేడు మేజర్ జవరత్ వీర్ (జి. ఓ. సి.) గారితోను, పోలీసు కమిషనరులతోను సంప్రదించిరి. తరువాత సర్ కనవీ జహంగీర్, జి. హెచ్. సర్ ఫిరోజ్ సెత్తా, అంబేద్కర్, మోడీ, సర్ కరీంబాయిగార్లతో గూడ మాట్లాడిరి. బొంబాయిలోని కార్మికులనిగ్రాహులను కుర్చీయు ఎరవాడ బాయిబారములు భగ్నమైనవో అట్లుపై రాబోవు సత్యాగ్రహోద్యమమునె టైడర్లనుటయును దానినిగూర్చియు ఈ సంప్రదింపులు జరిగినట్లు తెలియుచున్నది. (ప్రె. ప్రె.)

ఎరవాడ జైలులో 14 ఏండ్ల బాలుని మృతి

అధికారుల శాశ్వతము

పూనా, సెప్టెంబరు 8:— కాలిక్టరీవద్ద యున్న 14 ఏండ్ల బాలుడు ఎరవాడ జైలులో ఖైదుకాలము గడుపుచుండగా గడచిన ఆదివారము పరమమరణమునకు అతని వాస్తవము ఆహ్వానముచూచెను. కడకోజులలో అతడు తుమాహు గోరి విడుదలై గాంధులకుమాడ సిద్ధపడెను. తనతల్లికి ఒకడేవుడును. ఆమెకు యిటీవలే నీ చైతన్యము ప్రాప్తిం చెను. బాలుని దేహస్థి ఆమెకు తెలివలేదు. ఎరవాడ జైలులో ఖైదునుంచున్న యతనిని బంధువోడు కేవలసాక్షాత్తుము చేయ గోరినను అధికారుల లక్షమతించలేదు. (ప్రె. ప్రె.)

సూరతులో భారత శాసనసభ యెన్నికలు

పోలింగుస్టేషనునంద పీకెటింగు

200 మందికిపైగా వాలంటీర్లు అరెస్టు చేయటం

శ్రీమతి కస్తూరీబాయిగారిని అరెస్టుచేసి విడిచిపెట్టుట

బొంబాయి, సెప్టెంబరు 8:— నేడు సూరతులో భారతశాసన సభ యెన్నికలు సందర్భమున పోలింగుస్టేషనునంద వాలంటీర్లు పీకెటింగు సాగించిరి. జిల్లా మేజిస్ట్రేటుగారు 14 కేసులు ప్రయోగించినను లాభమేమి లేకపోయినది. ఇది మంతయు చూచుటకు కేలకొలిది ప్రజలు పోలింగుస్టేషనునంద గమిగూడిరి. ఉదయము నుండియు చిన్న చిన్న సమితు లన్నిట చేరుచుండిరి. 25 మంది వాలంటీర్లనుక విచ్చిరి. కాని పోలీసువారు వారిని తరచుగొట్టిరి. వెంటనే వార్ కాన్సిల్ ఆధ్యక్షులు రా. ల. సు. కా ర్యదర్శి యునుమరియుక వాలంటీరులమును గొడవిచ్చిరి. కాని పోలీసువారు వారినికొలిది అరెస్టు చేసిరి. అట్లుపై ఒక దానివెంట మరొకటిగా వాలంటీరులములు వచ్చుచునే యుండెను. పోలీసు వారు అరెస్టు చేయుచునేయుండిరి. అందొకడొకడమును శ్రీమతి కస్తూరీ బాయిగారు నాయకత్వము వహించియుండిరి. ఈ వాలంటీర్లందరినీ అరెస్టుచేసి నిర్బంధమునకుంచిరి. ఒక్క కస్తూరీ బాయిగారిని మాత్రము విడిచిపెట్టిరి. ఈవిధముగా అరెస్టుచేయవాలంటీర్ల సంఖ్య మొత్తము 200 కు విడిచియుండును. విషను సాయంకాలమునప్పటికి, శ్రీ వాలంటీర్లను, తక్కినవారిలో చాలమందినిగూడ విడిచిపెట్టిరి.

జనసమావేశములను చేదర గొట్టుటకై పోలీసు వారు చాలపరాక్రమములు లాగిరి సుఖయోగించిరి. అందుచే ఇంచుమించుగా 70 మందికి గాయములు తగిలినవి. మహమ్మదీయుల 289 మందికిని 25 మందిమాత్రము వోటు చేసిరి. మహమ్మదీయేతరులలో 1689 మందికిని 67 గురు మాత్రము వోటుచేసిరి. (ఆ. ప్రె. స్పె.)

ఇతికాశాసనము

“హిందూ జ్యోతి”కి రు. 2000 ధరావతు కోరుట

బొంబాయి, సెప్టెంబరు 8:— “హిందూ జ్యోతి” యను గుజరాతి వారపత్రిక సంపాదకుల నారాయణధర్మగుగారిని రు. 2000 ధరావతు చెల్లింపుదని ప్రభుత్వముకోరెను. పత్రిక ప్రచురణ నిలిచిపోయినది. (ప్రె. ప్రె.)

చిత్రకాల ముద్రణాలయమునకు

రు. 1000 ధరావతు

పూనా, సెప్టెంబరు 8:— చిత్రకాల ముద్రణాలయము వారిని రు. 1000 ధరావతు చెల్లింపుదని కోరిరి.

పంజాబు

రాధాకామగారికి 1 నెలల జైలు

లాహోరు, సెప్టెంబరు 8:— (ప్రె. ప్రె.) 108 నెలల జైలు అరెస్టు చేయబడిన రాధాకామ గారికి 1 నెలల జైలు విధింపబడినది. వీరిని సీ రెగిస్ట్రార్ చేర్చిరి. (ఆ. ప్రె.)

ప్రభుత్వ వేంధిర వైద్యజనము

ప్రాంతవేంధిర పౌరతాళసంఘ పాల్గొనునూరని వారిని నిలిపివేయ కూడదామని ఏకైక కాఖవారు కోరెను నొసరి. (ఆ. ప్రె.)

పంజాబునకు 11వ నియంత

పండిత మనసంగ్ గారు (యాధిమాన) పంజాబునకు 11వ నియంతయైరి. (ప్రె. ప్రె.)

తుమాపాలు

84 నుండి వైదీలు తుమాపాలలో ప్రభుత్వ ప్రతికూల ప్రచారమున పాల్గొనఁచుని మాట యిచ్చినందున జైలునుండి విడిపించబడిరి. (ఆ. ప్రె.)

ధిల్లీ పురపాలకసంఘము

అడ్డరకామెంట్లు తీర్మానముపై 11గురు సభ్యులు లేచిపోవుట

ధిల్లీ, సెప్టెంబరు 8:— ఈదినము ఉదయం ధిల్లీ పురపాలక సంఘ సమావేశమున లాల్ బేబింగుగారు కాంగ్రెసు కార్యసంఘసభ్యుల అరెస్టుల ఖండించుటపై అడ్డరకామెంట్లు తీర్మానముచేయబడింది. ఆసమావేశమున అధ్యక్షతవహించిన డిప్యూటీ కమిషనరు తీర్మానమును నిరాకరించెను. అందుమీద 10 మంది హిందూసభ్యులును, ఒక్క మహమ్మదీయసభ్యుడు అసభ్యులగుట లేచిపోయిరి. తరువాత డిక్కలో జరిగిన దౌర్జన్యమును ఖండించుచు తీర్మానము గావించబడెను. (ప్రె. ప్రె.)

సరిహద్దురాష్ట్రమున కాంగ్రెసు నాయకుల శిక్షలు

బెహారు, సెప్టెంబరు 8:— ఈ ప్రదేశవారిని మేమానమున కాంగ్రెసు సమయావసర భారతసభా నిషేధానంతరము అరెస్టుచేయబడిన వారికి నగరమేజిస్ట్రేటు క్రిమినలు లాసరరాచిట్టము 17 సెక్షన్లందరి శిక్షలు విధించెను. ఖాన్ సింగ (వలంటీరుదళ నాయకుడు) గంగిరాయి (కాంగ్రెసుకోశాధికారి) అమరసింగ (కాంగ్రెసుసభ్యుడు) వదిలించుమమ్మను (వలంటీరుదళ నాయకుడు) మహమ్మదుమఫీసు (కాంగ్రెసువాల్లారు) మహమ్మదు ఇబ్రహీం (కాంగ్రెసుకావ్వా) వదలభాక్ (అధికారి) అచార్యరామ్ (సమయావసర భారతసభా సహాయకార్యదర్శి) వీరిలకు 6 నెలలు కఠినజైలు విధింపబడెను.

అచార్యరాంగారికి 17-2 సెక్షన్లందరి మరీ 18 నెలలు జైలువిధింపబడెను. రెండును ఏకకాలగతములు.

రామేశ్వరరాజుగారికి 9 నెలలు కఠినజైలు విధింపబడెను. వీరిలో ఇరువురికి మాత్రమే ‘సీ’ తరగతి యాయబడెను. విగిలిన వారు ‘సీ’ తరగతిలో చేర్చబడిరి. సమయావసర భారతసభాకోశాధిపతి అబ్దుల్ రోఫ్ గారును, తర్కభాసభ్యుడు వజ్రగుండుగారును జైల్లులేరువరకు వైదుదింపబడిరి. (ఆ. ప్రె.)

సరిహద్దు వార్తలు

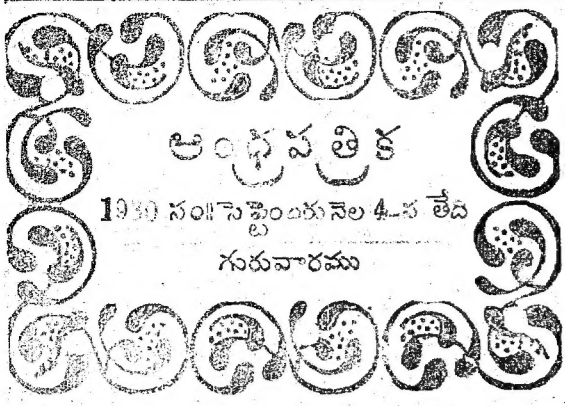
సఫీ గ్రామములనుండి విమానముపై కాల్పులు

వెమావరునకు పశ్చిమమున యింకను దండ్రు చేరుచుండుట

సిద్ధా, సెప్టెంబరు 8:— సెప్టెంబరు 2 వ తేదీనాడు పుత్తర మొహమందు ప్రాంతములో పశ్చిమ గావించుచుండిన విమానముపై కరాచీనుండియు, సమీపస్థులములకు సఫీ గ్రామములనుండియు తీవ్రముగా కాల్పులు జరిగినవి. ఇదివరలో కన్ననూ గ్రామములందు జనము హెచ్చుగా నుండునట్లుగూడ నదిగాని, అకాశదళమువారు ప్రతీకారము గావించియుండలేదు. ఏలనన, మామూలు హెచ్చరిక యొసంగబడి యుండలేదు. ఇతర స్థలములందలి పరిశీలనకు ఫలితముగా నేమియు గన్పట్టలేదు. నిన్నటి దినము మిలటరీ వాకెమియు గావించియుండలేదు విమానమునకు పడమటను వెయివారున కనితల దండ్రులకు సేర్పడు చున్నవని తెలియుచున్నది. కాని, భోక్తునందలి బండు చేరితి పోవునని తోచుచున్నది. వశీర్ స్టాప్ లామగ్న చేదిపోయినది. తుమాపాలు బిల్గాలునకు పంపివేయబడినవి. (ఆ. ప్రె.)

చిటగాంగులో 144వ సెక్షన్

చిటగాంగు, సెప్టెంబరు 8:— ఇప్పుడు చిటగాంగునంద ధడులు లోనన్న 144 సెక్షన్ మరీ రెండు నెలలకు పొడిగింపబడెను. (ఆ. ప్రె.)

బిటీషు రంగుల పరిశ్రమ

బిటీషు పరిశ్రమలు విశేషాభివృద్ధి గాంచినను, స్వేచ్ఛా వాణిజ్య పద్ధతి ఇంగ్లండులో చాలకాలమునుండియు వ్యాపించియున్నను, ఇకను బిటీషు పరిశ్రమలను ప్రభుత్వమువారు రక్షించవలయు నను మొఱులు వినుపించుచున్నవి. యూరపు సంగ్రామమునకు బూర్వము రంగులవ్యాపారమునందు జర్మనీ మిన్నయే యుండెను. కృత్రిమపు రంగులను తయారుజేసి, జర్మనీ విశేషలాభము గడించెను. ఇంగ్లండులో రంగులపరిశ్రమ తీరికొనజొచ్చెను. అందుచే, బిటీషు రంగుల పరిశ్రమ నభివృద్ధి గావించుటకు, ఇంగ్లండులో 1920 సంవత్సరమున రంగుల చట్టము నిర్మింపబడెను. ఈ చట్టము 1930 సంవత్సరములో అంతరించును. దీనివలన రంగులపరిశ్రమ కెట్టిలాభము గలిగెను, దీనినింకను కొనసాగింపవలయునా అను విషయమును విచారించుటకు, డెవలప్ మెంటు కమిటీవారు పూనుకొనిరి. వీరిపుడు తమరిబోర్డును ప్రవరించిరి. రంగులచట్టము మూలమున, బిటీషు రంగుల పరిశ్రమ యభివృద్ధి గాంచె నని, రిపోర్టు చెలుపుచున్నది. బిటీషు పారిశ్రామికులకు విశ్వాసము గుడిరెనని తెలుపుచున్నది. శ్రేష్ఠముగు రంగులను తయారుజేయుటకు వలయు నైపుణ్యము లభించెను. రంగులను తయారు చేయుట కగు ఖర్చులు చాలవరకు తగ్గెను. అందుచే, బిటీషు రంగులు జర్మనీ రంగులతో పోటీ చేయుగలుగుచున్నట్లు, తెలియుచున్నది.

విశేషపు రంగులవై సుంకములను విధించి, బిటీషురంగులను తయారుజేయువారికి ప్రభుత్వము వారు సౌకర్యముల నొసగిరి. చట్టము రాకముందు, దాదాపుగ రంగులన్నియు జర్మనీనుండియే వచ్చుచుండెడివి. ఇప్పుడు నూటికి 93 వంతున ఇంగ్లండులో తయారయిన రంగులే వాడబడుచున్నవి. 1922 సంవత్సరముకన్న, 1928-వ సంవత్సరమున బిటీషురంగులు రెండింతలు తయారయ్యెను. 1918 సంవత్సరమున దిగుమతియయిన రంగులలో నిపుడు ఎనిమిదవ వంతునను దిగుమతి యగుట లేదు. కృత్రిమపుష్పకు రంగుపైచుటకు, బిటీషురంగులు పెక్కు దేశములలో విరివిగ నుపయోగపడుచున్నవి. 1931 సంవత్సరము జనవరిలో రంగులచట్ట మంత రించును. రంగుల తయారుజేయువారు ఈ చట్టము నింను కొనసాగింపవలయునని కోరుచున్నారు. వీరి కోర్కె నెరవేరు నని తోచును. స్వపరిపాలనము వనుచు విశేషములలో, ప్రభుత్వమువారు పరిశ్రమల నెఱుల రక్షింపగలుగుచురో, దీనిబట్టి గ్రహింప

వచ్చును. పరిశ్రమలం దభివృద్ధి గాంచిన అమెరికా యుం దేమి, బ్రిటీషు అధినివేశరాజ్యములం దేమి, ఫ్రాన్సునందేమి, జర్మనీనుండేమి, పారిశ్రామికరక్షణ పద్ధతి యవలంబించబడుచున్నది. ఇట్టిపద్ధతి హిందూ దేశమునకు బనికీరాదనుచారు, దూర మాలోచించుట లేదని చెప్పవచ్చును.

పరిశ్రమలందు శ్రేణివాస్థయం దుండి, పరాధీన స్థితిలోనున్న హిందూ దేశమునకు పారిశ్రామికరక్షణము తప్పనిసరి యగును. కాని, ఇట్టి పద్ధతి నవలంబించుటకు స్వపరిపాలనపులేమి, మిగుల నభ్యంతరముగ గన్పట్టుచున్నది. హిందూదేశమున అన్నిటి కన్నను దేశీయవస్తుపరిశ్రమకు రక్షణ యవసరము. అట్టిరక్షణ నొసగబడలేదు. మీదుమిక్కిలి లాకు మైరు వస్తుములపట్ల నభిమానము చూపబడుట సంభవించెను. అవసరములేని కిరసనాయకులు మాత్రము రక్షణ యొనగబడెను. అందుచే రాజకీయ స్వాతంత్ర్యము లభించువరకు, హిందూదేశము తన పరిశ్రమలను తాను రక్షించుకొనజాలదని, తెలుచున్నది. ఇంగ్లండులో నిపుడు, బిటీషు వస్తుపరిశ్రమకు కొంతనిరోధము గలిగెను. హిందూదేశమున గలుగుచున్న స్వదేశవస్తాభివృద్ధియు, జపాను, చీనామున్నగు దేశములలో చేకూరుచున్న వస్త్రోత్పత్తియు, బిటీషు వస్తువ్యాపారమున కడ్డుగ నిలిచియున్నవి. అయినను వెలగొండక, తూర్పుదేశములలో బిటీషువస్తుములను వ్యాపింపజేయుటలుని విచారించుట కిటీవలనే ప్రభుత్వమువారిొక సంఘమును బంపిరి. బిటీషువస్తుములను, కృత్రిమపుష్పవస్తుములను ప్రదర్శించుటకు ఇంగ్లండులో ప్రబల ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవి. ఇట్టిప్రదర్శనము రాబోవు ఫిబ్రవరి 16 వ తేదీని లండనులో ప్రారంభమగును. దీనిని జయప్రదముగ నిర్వహించుటకై, ఇప్పటి నుండియు ప్రబల ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవి. దీనిబట్టి బిటీషువారు తమ వస్తువులపై నెంతటి గాఢాభిమానము జూపుచున్నారో గ్రహింపవచ్చును. ఇట్టియభిమానమునే భారతీయులు హిందూదేశమున తయారగు వస్తువులపై జాపవలసిన యవసర మెంత గలదో తెలుపనక్కరలేదు. స్వరాజ్యము లభించులోపల, దేశీయ పరిశ్రమల రక్షణమునకు ప్రభుత్వమువారి యొద్దనుండి విశేష సహాయము చేకూరునని తలంప వీలుండదు.

జయకరు సప్రాగర్ల సంభాషణలు

సప్రా జయకరుగార్లును రంగస్వామి అయ్యల గారును కలిసి, నిన్నటిదినము, గాంధీమహాత్మునితో సంప్రతించిరి. నేడుగూడ సంప్రతించెదరనియు, అవసరమగుచో మరియొకనాడు గూడ ముచ్చటించెదరనియు, చెలియుచున్నది. వీరు మున్నుండుగ సరోజినీదేవిగారితో ముచ్చటించిరి. మహాత్మునితో సంప్రతించునపుడు, సరోజినీదేవిగారును, జయరాం దాసు దొలతురాంగారును గూడ యుండిరట. అవసరమగుచో, సప్రాజయకరుగార్లలో నొకరు మరల సిమ్లాకు బోవలసివచ్చునని గూడ అసోసియేటుడు ప్రెస్సువార్తలు చెలుపుచున్నవి. సంభాషణలవైఖరి ఎటులుండెనో తెలియదుగాని, సప్రా జయకరుగార్లు సంతోషముగ లేరని, అసోసియేటుడు ప్రెస్సువారు చెలుపుచున్నారు. శ్రీప్రెస్సు వృత్తాం

తము మూత్రము, సంభాషణలు ఆశ కడమిచ్చెనని తెలుపుచున్నది. భూబాయి గవర్నరుగారిద్వారా చేరిన వర్తమానము, అదివరకు నిరాశను గలిగించిన సందర్భములను తొలగించెనని వార్తలు చెలుపుచున్నవి. రాజప్రతినిధిగారి పరతులలో గూడ కొంతమార్పు గావించబడెననియు, ఇండియామంత్రి గారియొద్ద నుండిగూడ సూచనలు వెలువడెననియు, అందుచే పరిష్కారావకాశమెక్కుడు ఆశాజనకముగ గనుపించు చున్నదనియు, శ్రీప్రెస్సు చెలుపుచున్నది. మహాత్మునితో సంప్రతించిన పిమ్మట, రామబారులు మరల నెహ్రూగారిని చూడవలసివచ్చునట. నాయకుల సమావేశము మరల ఎట్టివాడ జయిలులో సెప్టెంబరు మూడవవారమున జరుగునని సూచింపబడినది. ఈ వార్తలలో నేది నిజమో ఏది నిజముగాదో తెలియదుగాని, ఏ సంగతియు త్వరలో బయల్పడగలదుగాన, దేశము ఆతురముజూప నవసరములేదు. ఎటవాడనమావేశము విఫలమగుచో నేమిజేయవలయునో అవిషయమై భూబాయి గవర్నరుగారు జిన్నా, సెత్తా, రహింతుల్లా, పురుషోత్తమదాసు, జహంగీరు మున్నగు వారితో యోచించినట్లు తెలియుచున్నది. ఎవరు వెడలినను వెడలకున్నను, రాండుటేబిలు సమావేశము జరిగి తీరుననియు, కాంగ్రెసు ప్రతినిధులు రాసంతమాత్రాన సభ యాగిపోవదనియు, యాటరు చెలుపుచున్నాడు. కాని కాంగ్రెసు ప్రతినిధులులేని సమావేశమును జరుపుటవలన, సైయను కమిషనుకు చేకూరిన యవస్థయే, యీ సమావేశమునకు చేకూరుట సహజము. హిందూదేశము తరపున ముచ్చటించుటకుగాని, సమాధానపడుటకుగాని యోగ్యతగల నాయకులు వెడలసంతవరకు, రాండుటేబిలు సమావేశము కేవల అలంకార సమావేశముగ పరిణమించునుగాని, దీనివలన ఎంచదగిన ప్రయోజన ముండదు. హిందూదేశ ప్రతినిధుల క్రిందను, సమావేశముక్రిందను ఖర్చు మాత్రము చాల జరుగును. ఇకనయినను దూర మాలోచించి, పాలకులు కాంగ్రెసు ప్రముఖులతో సమాధానపడి, దేశమున శాంతిని స్థాపించుట వివేకమగును. కాంగ్రెసుసంస్థను పూర్తిగ నణచివేయవలయు నని, డెయిలీమెయిలుపత్రిక ఎచ్చరించుచున్నది. లాయడు జార్జిగారి అనుచరులును, కన్సర్వేటివులును గూడ ఈ మార్గము నే సూచించుచున్నట్లు తెలియుచున్నది. కాని ఇట్టి ఎచ్చరికలు పరిస్థితులను మరింత సుదిగ్ధము గావించి, సమాధానావకాశమును దూరము గావించుటకుమాత్రమే తోడ్పడగలవు.

బ్రామ్లీ డివిజను ఎన్నికలు

ఇంగ్లండులో బ్రామ్లీ డివిజనుకు జరిగిన తాత్కాలికపు ఎన్నికలలో కన్సర్వేటివు అభ్యర్థు లగు కాంప్ బెల్ గారు విజయముగాంచిరి. లిబరలుపక్షాభ్యర్థియగు ఫోర్డుహాముగారును, సామ్రాజ్యవాణిజ్య పక్షాభ్యర్థియగు రెడ్డుపుడ్డుగారును, లేబరుప్రతినిధియగు ఆష్ వర్తుగారును ఓడిపోయిరి. ఎన్నికలో విశేష మేరున, కన్సర్వేటివుపక్షము తరపున ఇరువురు అభ్యర్థులు పోటీజేసిరి. కాంప్ బెల్ గారు బ్రామ్లీను గారి యనుచరులు. రెడ్ పుడ్డుగారు, నూతనసామ్రాజ్యవాణిజ్యపక్షనాయకు లగు బీవరుబ్రూకుప్రభువు గారి యనుచరులు. నూతనపక్షమువారింత ప్రయత్నించినను, వీరి యభ్యర్థి గలుగజాలకపోయెను.

వీరింతటితో నిరుత్సాహము జెందక, రాజోపు ఎన్ని కలలో ప్రత్యేకపక్షముగ నేర్పడి తమ యభ్యర్థులను నియమించుకొని తలంపవచ్చును. బొమ్మలనుగారికిని బీదరుబ్రాహ్మణులకును గాని రాజీ కుదిరినటుల దెలుపబడినను, పిమ్మట నది విఫలమయినటుల జూచును. ఇకమీద నాల్గవత్తుములుండునా యను ప్రశ్న గలదు. లేబరుపక్షమునందు గూడ చీలిక గలదు. లేబరుపక్షమునందు గూడ విభేదములు గలవు. కాని యీ చీలికలు ప్రత్యేక పక్షములకింద పరిణమించునో లేదో, యిప్పుడు చెప్పవీలులేదు. విిత ఏమన, నియోజకవర్గములో నూటికి పది వంతున మాత్రమే వోటు జేసిరట. ఓటింగులో జరిగినవిషయమును గూడ ఇందుకొక కారణముగ దెలుపబడినది. మరియొక కారణము, కన్సర్వేటివు పక్షములోనే చీలిక గలుగుట యై యుండవచ్చును. ఓటరులు ఎటు ఓటుచేయుటకును నిశ్చయించుకొన లేకబోయియుండురు. ఈ కారణము లెన్నియున్నను, ఓటరులలో సగముమంది మాత్రమే ఓటుజేయుట ప్రోత్సాహకరము గాజాలదు. ఇంత కాలమునుండియు స్వపరిపాలనము ననుభవించుచున్న ఇంగ్లండులో యంతతక్కువమంది వోటు జేయుటబట్టి చూడ, హిందూ దేశస్థినిగూర్చి నిరుత్సాహము జెందబని లేదు. ఆ సంగతి యటుండ, బ్రిటీషు పక్షముల కార్యక్రమమును ఆశయములును మారుచున్నటుల జూచును. లేబరుపక్షమువారిదివరకు స్వేచ్ఛా వాణిజ్యమును, కన్సర్వేటివు పక్షమువారు వాణిజ్యరక్షణమును అవలంబించి పోరాడుచుండిరి. ఇటీవల, లేబరు పక్షముభ్యు లగు ఇ. డి. హైమనుగారు స్వేచ్ఛా వాణిజ్య మెల్ల కాలమునకు బనికొనరాదనియు, పారిశ్రామిక పద్ధతులను పరిస్థితులనుసరించి మార్పు కొనవలయుననియు, లేబరులను మృదుస్కూలునభివృద్ధి జేసిరి. దీనిపై తీవ్రవివాదము చెలరేగెను. ఇంత వరకు కార్మికపక్షమువారు స్వేచ్ఛా వాణిజ్యము నభిమానించుచుండిరి. ఇప్పుడు వీరియందు గూడ మార్పుగలుగుచున్నటుల జూచును. ఏలన, నాటింగు హాములో జరిగిన కార్మికసభలో, సామ్రాజ్య వాణిజ్య సంఘమువారి రిపోర్టు విచారించబడెను. దీనిని పలువురు నిరసించి, మరల కమిటీవారికే దీనిని పునర్విమర్శనమునిమిత్త మంపవలె నని కోరి యుండిరి. కాని, వీరికోర్కె నిరాకరింపబడి, రిపోర్టు ఆమోదించబడెను. దీనియందు, సామ్రాజ్యమున కంతకును ప్రత్యేక వాణిజ్యపు ఏర్పాటులు జరుగవలసినయవసరము సూచించబడెను. ఇయ్యది కొంతవరకు బీదరుబ్రాహ్మణులసిద్ధాంతమును బోలి యున్నది. ఈ సందర్భముల గాంచిన, లేబరులు, లేబరు, కన్సర్వేటివు పక్షముల పూర్వ సిద్ధాంతములు తారుమా రగుచున్న వనియు, కొంత కాలమునకు బ్రిటీషుపక్షములు నూతనాధారముల ననుసరించి మార్పవలసిన యవసరము గలదనియు తేలుచున్నది. బ్రాహ్మణ డివిజను ఎన్నికలలో కన్సర్వేటివు అభ్యర్థు లిరువురు నిలిచి పోటీజేయుటగూడ, బ్రిటీషు పక్షముల ఆశయములలో గలుగుచున్న మార్పుకే నిదర్శక మని చెప్పవచ్చును.

ప్రాన్సు : హార్డ్ స్టుగారి బహిష్కారము
అమెరికాలోని కోటిశ్వరులును, వార్తాపత్రికాధిపతులు నగు విలియం రాజ్ డాల్ఫ్ హార్డ్ స్టు

గారు లండనునుండి వార్తనుకు వాయువిమానము మీద వెడలిరి. వెంటనే వీరిని ప్రాన్సును వదలి వేయవలయు నని, ఫ్రెంచి ప్రభుత్వమువారు రాజ్యాపిచిరి. రెండు సంవత్సరములక్రిందట, వీరు రహస్యముగ నుంచబడిన ఫ్రెంచి ప్రభుత్వవిజ్ఞాపనమును తమ పత్రికలో ప్రచురించినరట. ఆకోపమును మనస్సునందుంచుకొని, హార్డ్ స్టుగారిని ప్రాన్సునుండి వెడల గొట్టుచున్నారు. ఇట్టి చర్యవలన ప్రాన్సుకును అమెరికాకును మధ్య గల సంబంధమున కెంతవరకు విఘ్నము గలుగునో చెప్ప వీలు లేదు. పాశ్చాత్య దేశములలో గూడ పత్రికాధిపతులపట్ల ఎట్టిసహనము చూపబడుచున్నదో, దీనినిబట్టి గ్రహించవచ్చును. సూరతులో ఎన్నికలు

సూరతులో జరుగుచున్న శాసనసభల యెన్నికలలో, వోట్ల నీచువలదని ప్రచారము నలుపుచున్న వారిపై, లాఠీలు ప్రయోగింపబడెననియు, పలువురకు దెబ్బలు తగిలెననియు, దీనితో అరెస్టులుగూడ గా వింపబడె ననియు, కస్తూరిబాయిగాంధీతో గలసిన పలువురు స్త్రీలు ప్రచారము నలుపుచున్నారనియు, వార్తలు దెలుపుచున్నవి. అయినను, అత్యల్పసంఖ్యాకులు మాత్రమే వోటు చేయుచున్నటుల తెలియుచున్నది. మహమ్మదీయ నియోజకవర్గమునందు 25 గురును, మహమ్మదీయేతర నియోజకవర్గమునందు 67 గురును మాత్రమే వోటుజేసిరట. దేశము దంతటను చాదాపుగ నిట్టినిరుత్సాహమే ప్రబలునని యీ హింస నవకాశము గలదు.

రాజకీయనిర్బంధితులసంఖ్య

మద్రాసు ప్రభుత్వమువారు, నిర్బంధితులలో క్షమాపణల నిచ్చినవారి సంఖ్యలను తరుచుగ బ్రచురించుచున్నారు. ఇటులనే, ప్రస్తుతోద్యమము మూలమున ఇంతవరకు నిర్బంధింపబడినవారి సంఖ్యను, ఇంకను నిర్బంధమునకు లోనగుచున్న వారిసంఖ్యను ఎప్పటికప్పుడు ప్రచురించుట మేలగును. ఇంతియగాక, ఎవరెవరే కారాగృహములో నున్నదియు, నిర్బంధితుల నెవరిని ఏ జెయిలునుండి ఏ జెయిలుకు మార్పుచున్నదియుగూడ ప్రచురించుచో, నిర్బంధితుల బంధుగులకును, స్నేహితులకును, తదితరులకును గూడ మిక్కిలి సౌకర్యముగ నుండును.

లాహోరు ఎన్నికలు

లాహోరునగరమునకు జరిగిన ఎన్నికలలో డొడ్డుపనివాడు అభ్యర్థిగ నెన్నికొనబడెనని, నేటి వార్తలు దెలుపుచున్నవి. తదితరులు తను అభ్యర్థిత్వము నుపసంహరించుకొనిరి. ఇట్టిసందర్భములు మరి కొన్ని చోటులలోగూడ గనుపించును. ఇట్టివారు ప్రతి నిధులగుట వింతగాదు. దేశమునందు శాంతి చే కూరి స్వాతంత్ర్యము సిద్ధించినపిమ్మట గాని, ఎన్నికలు తానుహముతో జరిగి, సరియగు ప్రతినిధులు లభింపజాలరు.

“బర్మాలో కాంట్రాక్టు కూలీపద్ధతి”

బర్మాలో కార్మికులదుస్థితిని నివారించుటకై తదేశీక్షితో బాటుపడిన ఆవలపల్లి నారాయణరావుగారిచే ఆంగ్ల భాషలో రచింపబడిన “బర్మాలో కాంట్రాక్టు కూలీపద్ధతి” అను గ్రంథమును కృతజ్ఞతతో నందుకొంటిమి. దీనివెల రూ. 1-4-0 లు.

కాశీ నాథుని
నాగేశ్వరరావు పంతులుగారు
కాశీ నాథుని
నేటికి 137 దినములు
నిర్బంధింపబడినదినము 21-4-1930

పలయువారు మేనేజరు—“కర్రెంటుథాట్ వెచ్చు”, ట్రిప్లికేను, మద్రాసు అని వ్రాసిన బడయగలరు. బర్మాలో కూలీపని జేయువారిలో నధికసంఖ్యాకులు ఆంగ్లం లని తెలిసిన విషయమే. వీరి యిబ్బందులు వర్ణనాతీతములు. కొంతకాలము క్రిందట జరిగిన అల్లరులలో ఆంగ్ల కార్మికులు తీరని బాధలకు లోనయి, పలునష్టములపాలయిరి. ఇకమీద హిందూ దేశమునుండి బర్మాకు కూలీలను నష్టయజేయకుండుట మేలనుభావము నగ్నత్ర ప్రబలుచున్నది. దీనికి తోడుగ, కూలీలను బర్మాకు తెప్పించుటలో నేమి, వారిపై పెత్తనము వహించుటలో నేమి, మేస్త్రీలు సర్వాధికారులుగ మొగుచున్నాడు. కూలీ వారికిని యజమానులకును సరాసరి సంబంధ ముండకపోవుటచే, కూలీ వారి టుజులు అరణ్యారోదనము లగుచున్నవి. కాంట్రాక్టు పద్ధతిని చక్క బఱచుటయో, లేక అసలే తొలగించుటయో జరుగవలెనని, నారాయణరావుగారు ఈ గ్రంథములో సహేతుకముగ నిరూపించిరి. కాంట్రాక్టుపద్ధతివలన గలిగెడి విపత్తులను వీరు పూన గ్రుచ్చినటుల వివరించిరి. బర్మా కూలీల స్థితిగతులను గ్రహింప, దలచువారికి గ్రంథము మిగుల నుపయోగకారిగ నుండగలదు. ఆంగ్ల కార్మికుల స్థితి చక్కబరుపగోరు, ఆంగ్ల ప్రముఖ లీగ్రంథమును పఠించి, నారాయణరావుగారి సత్ప్రయత్నములకు తోడ్పడ బ్రాధికులు. నారాయణరావుగారి గ్రంథము బర్మా కూలీల దుస్థితిని భారతీయులును, అందు ముఖ్యముగ ఆంధ్రులును గ్రహించుటకు తోడ్పడుచో, వారు ధన్యులయ్యెదరు. ఈ గ్రంథమువందలి ముఖ్యాంశములను వివరించుట కిట స్థలము చాలదు. గ్రంథమును సంతముగ పఠించుచో, నిజశ్రుతి వెల్లడియగును. నారాయణరావుగారు అనుభవపూర్వముగ రచించిన ఈ గ్రంథమును చదివి, వారికి భారతీయులు తగు ప్రోత్సాహ మొనగెదరుగాక యని కోరెదము.

రంగూన్ లో పట్టవగట్టి దొంగతనము

బెంగాలలయిల్లు సోదాచేయబడుట

రంగూన్ లో పట్టవగట్టి దొంగతనము జరిగెనని పత్రికలలో మొదటి తారీఖున ప్రకటింపబడెను. ఈ దొంగతనము పందర్బమున రంగూన్ నగరములోను, ఇన్ సీటు నగరములోను 12 నురు బెంగాలీల యిల్లు సోదాచేయబడెను. ఇరిగాక టెంగాలీ విద్యార్థిసంఘమున్న యిల్లు రంగూనులో వైద్యవిద్యార్థుల పరిశ్రమముగూడ సోదాచేయబడెను. చాల కాగిలియులు, గ్రంథములు పోలీసులచే తీసికొనిపోబడెను. వారు వారి చువుచున్నారు. ఇంతవరకు పట్టవగట్టి దొంగతనము చేయబడలేదు. (అ. ప్ర.)

విదేశీవార్తలు

జాతీయమిత్ర అసంబ్ధి సమావేశము

ప్రతినిధులు బయలుదేరుట

(వైరెస్)

రంగీ, సెప్టెంబరు 3:—జాతీయమిత్ర సభకు (అసంబ్ధి) బ్రిటిషు ప్రతినిధులు నేడు లండనునుండి బయలుదేరిరి. విదేశాంగమంత్రితో సినిమాప్రభువు వర్తకసంఘాధ్యక్షుడు ఆ. జి. గిల్లీ మంత్రియు వెల్లిరి. వీరికి సహాయముగ విదేశాంగ సహాయమంత్రి డాబ్లీన్ బిల్లీ చేకరు రోడెబర్ట్స్ హాస్టలిస్సును సమీక్షించిరి. బోలోనానుండి జాతీయమిత్ర మోటారుబండ్లలో వెల్లిదరు. రైల్వేమిషనరీయ జాతీయమిత్ర మోటారుబండ్లను అద్దెనుతీసికొనుటచే వెనుకటి సారి ఖర్చు ఎక్కువయ్యునని. ఈసారి ప్రకారముచేసి ఖర్చును తగ్గించెదరు.

ఫిబ్రవరిమాసములో లండనులో బ్రిటిషు నేతనరకుల ప్రదర్శనము

(వైరెస్)

రంగీ, సెప్టెంబరు 3:—బ్రిటిషు పరిశ్రమల ప్రదర్శన ములతోపాటు బ్రిటిషు సేవనరకుల ప్రదర్శనము గావించెదరు. కృత్రిమపట్టుప్రదర్శనము ఫిబ్రవరి మొదటివారములో జరుగను. ఆల్బర్టుమందిరమున ఇదంతయు జరుగును. ఫిబ్రవరిలో లండను అంతయు బ్రిటిషు సేవ సరకులతో నిండిపోవును.

బ్రిటిషు రంగుపరిశ్రమ

(వైరెస్)

రంగీ, సెప్టెంబరు 3:—బ్రిటనులో రంగుపరిశ్రమను చాల యభివృద్ధికరముగ జోరుగ స్థాపించిరి. బ్రిటిషు నిర్మాతలు తమిషము చొప్పున ఈపరిశ్రమను పెంపొంది జేసికొనుటకు తగిన సరకులు సేర్పాటుచేసిరి. మొదటిదిగత రంగును తయారు చేయుటకు కావలసిన పదార్థములను సేర్పాటుచేయుటకు అవకాశము లేర్పడవలసింది. విదేశీయతయందు ఉత్పత్తి ఖర్చులను అతిక్రమించుటకు ఈపరిశ్రమ చేయగల్గిరి. అట్లని మంచి ప్రమాణము గలవాటిని తయారుచేయుట మానలేదు. ఈదేశము లో నూటికి 93 వాడ బడుచున్న రంగులను యునైటెడ్ కింగ్డమ్ లోకి తయారుచేయుచున్నార. నూటికి 81 చొప్పున రంగుల విక్రయ ముచున్నది. 1922 లో బ్రిటిషు రంగులు 2400000 పౌనులు బరువుగలవి తయారుచేయబడిన. 1928 లో రెట్టింపు కంటే ఎక్కువైనవి. 1930 లో రంగుల విలువలు 4100000 పౌనులకు బరువుగలవి దిగుమతియ్యవలసి. 1928 నాటికి జర్మనీ రంగుల దిగుమతులను 5000000 పౌనులకంటే తక్కువగా తేల్చిరి. అదిలో బ్రిటనులో విస్తారముగ రంగు తయారుకాలేదు. కృత్రిమపట్టును మంచి రంగుతో తయారుచేయుచున్నారట. ఈరకమును నిచ్చిన ఆభరణ మరల ప్రవేశపెట్టెదరు.

ట్రేడ్ యూనియను కాంగ్రెస్

(వైరెస్)

క్విస్సుగారు

రంగీ, సెప్టెంబరు 3:—జాతీయమిత్ర సమావేశమైన ట్రేడ్ యూనియను కాంగ్రెసు సభకు ఎవరో 80 కమ్యూనిస్టులు వచ్చి ఆల్బర్టితో కార్యక్రమమునకు అంతరాయమును కలిగించిరి. తుదకు వారిని నిడదగొట్టిరి. దీనిచే సభాకార్యక్రమము కొంత ఆలస్యమయినది. సోషలిజమును మనకండ్లయెదుట మనజీవిత కాలములో పూర్తిగ జూడవలెనని ఏదో ఒకవిధముగ మన కాలములో జూచుచున్న యువనూరముని సోషలిస్టు వాదనలను సాధ్యశక్తులను వివరించుచున్నాడు. ఆ ఉద్దేశముతోనే ప్రభుత్వమువారు ప్రవర్తించుచున్నార. కాశ్యోకముగ పంకతు లేర్పడవలెనన్నచో ఆయ్యవి సెన్సుడిగ ఏర్పాటు గావలెననిరి. వర్తక తీగవు చట్టమును ప్రతినిధులకు సంబంధించుకొంటి మనిరి. ట్రేడ్ యూనియనులు స్వతంత్రముగ తమ వ్యవహారములను చక్క పెట్టుకొను అవకాశమును మరల కలుగజేసెద మనిరి.

వి. శివరావుగారి యువన్యాసము

లండన్, సెప్టెంబరు 3:—రాజోవు భారతరాజ్యాంగ విధానమున పనిచేసిన ఇక్కుట్లను శేషంబ జేయవలెననియు, వెనుకటి తప్పులనే మరల చేసేరని భారతకార్యకర్తల దుర్వర మగుననిరి. సాత్తున్న వాటిచే ప్రాతినిధ్య మియ్యవలెనని పాడి గాదు. కార్యకర్తల ప్రతినిధులను నియమించుటలో న్యాయముగ ప్రవర్తించవలెననిరి. భారతకార్యకర్తలకుల బాగును జూడ వలెననియు అట్లుచేయుచో ట్రేడ్ యూనియన్ కాంగ్రెసుకే లాభమనిరి. ఒకజాతీయ ఇంకొకజాతీయ సుధరించుట కిదేమంచి యవకాశమనిరి. ఈయుద్ధమున విధానములు బ్రిటిషువారికేగాక ప్రపంచములో నున్న అందు పనిచేసినవారు మంచిదేయనిరి. శివరావుగారు మాటలాడుచుండగా అయ్యగారు ఆల్బర్టితో, వీరిని గంజిజేసిరి.

రౌండుటేబులు సభ

ప్రముఖులగు ప్రతినిధుల ఉపన్యాసములను

బ్రాడ్ కాస్టు చేసెదరు

(వైరెస్)

రంగీ, సెప్టెంబరు 3:—సామ్రాజ్యభ 30 తేదీని జరుగును. అపుడు ప్రధానామాత్యులు ఇచ్చెడి ఉపన్యాసములను బ్రాడ్ కాస్టు జేయు ఏర్పాటును మానుకొనిరి. కాని ఆరుగురు ప్రధానామాత్యులు ఒక్కొక్కరు ప్రత్యేకముగ బ్రాడ్ కాస్టు ఏర్పాటులను జేతురు.

రౌండుటేబులసభకు వచ్చు ముఖ్యమగు ప్రతినిధుల యువన్యాసములనుగూడ బ్రాడ్ కాస్టు జేసెదరు.

బొంబయి మిల్లులు

(రూటరు)

లండన్, సెప్టెంబరు 4:—బొంబయిలో నేతవస్త్రములను జేయు మిల్లులను ముదింపుగట్టుటకు ముందేరు కంపెనీ ప్రతినిధి ఇండియాకువచ్చుచున్నాడట. వీరి కార్యక్రమము అతిరహస్యముగ నుంచబడినది. లంకామైన మిల్లలసంఘమునల బొంబయిమిల్లులను ఒకసంఘముగ ఏర్పరుచుటకు ఇతనిసంకల్పము. ఆధునిక 50 మిల్లులు ఇట్లు ఒకటిగ జేయబడునట. విదేశీయుల పోటీ నెరుక్కొనుటకు బొంబయి మిల్లులజమానుల సంకల్పముని తోచుచున్నది.

లిబరలుపక్షమువారు

ప్రత్యేకముగ రాజకీయపక్షముగ నుండవలెను. పార్లమెంటులో పలుకుబడిని కలిగియుండవలెననిరి. నుంకములను తగ్గించుటకు బ్రిటను నిజముగ విధానము. ప్రపంచవానికి విశ్వ ర్యమున కిది యవసరము. నుంకములచే గాక ఇతరవిధములచే సామ్రాజ్యాభివృద్ధిని గావించవలె ననుచున్నారు. పారిశ్రామిక పునరుద్ధరణ విధివహించుకొనినది. పనిలేనివారిసంఖ్యను తగ్గించుట కార్యకర్తలముతో సహకారము సలపట మున్నగువిషయములనుగూర్చి బ్రిటను శ్రద్ధ వహించును.

టెర్మిలో కమ్యూనిస్టు కుట్ర ఏర్పడినదని 80 మందిని విద్యార్థులు, ఉపాధ్యాయులు పనిచేసిన అజమానము మీద బట్టుకొనిరి. తమ సంఘములో వీరు అందోళనమును బురి గొల్పిరట. మూడవ అంతర్జాతీయసంఘముతో వీరికి సంబంధ మున్నదట. టెర్మిలో ఈకమ్యూనిస్టు సంఘము ఇదివరకున్న వాటికంటే చాల ముఖ్యమైనదట.

విమానములు దిగినచోటునుండి మరల వెనునీకాయ ముకేరుటకు ప్రోత్సాహమును కనిపెట్టిరి. 80 అడుగులఉత్కృష్టభములతో ఒకసాధనము నిర్మించిరి.

బ్రాంలివెంటు ఎన్నికలో కన్సర్వేటివు యభ్యర్థి క్యాంబెలుగారు ఎన్నుకొనబడిరి. ఇతనికి ఆందరికంటే 1606 ఓట్లు ఎక్కువగ వచ్చినవి.

వెస్టిండింజ్ లో గొప్ప కుట్రను వీచి ప్రభుత్వమునకు ప్రజలకు చాల నష్టముగల్గెను. ఇద్దరు చనిపోయిరి. పంటలన్నియు నాశనమైన పని భయపడుచున్నారు.

రంగూన్ హైకోర్టు

న్యాయమూర్తి నియామకము

రంగీ, సెప్టెంబరు 3:—రాజీనామా నిచ్చిన న్యాయమూర్తి ప్రాబ్ గారి స్థానే రంగూన్ హైకోర్టులో బాగుల్, ఐ. సి. యన్. బారిష్టరుగారు నియమింపబడిరి. (అ. పి.)

ప్రజాస్వామ్యము ప్రాచ్యులకు కొత్తగాదు

అనాదినుండి వచ్చుచున్నది

ఈజిప్టు ప్రాత ఆర్థికమంత్రి యువన్యాసము

మెయిలుసర్వీసు

కయిరో, ఆగస్టు 28:—ఇప్పుడు దేశములో భ్రాతృభావ మేర్పడినది. అందరనుబాధపడుటచే సావాత్మత్వ మేర్పడినది. జాతి, భాష, భూతలముతో గూడుకొన్న భ్రాతృత్వముగాడిది. చాల పవిత్రమైన భ్రాతృభావము. మనమందరము ఒకేకారణము చే ఇదములను గడుచుచున్నారము. అందరముస్వాతంత్ర్యము నకే కృషిసల్పుచున్నారము. పాశ్చాత్యదేశమునందువలెనే ప్రాచ్యదేశమున ప్రజలు అందరను పడుచున్న బాధలచే ఏకమేరి. భ్రాతృభావముతో మనలనున్నారము. అట్లని ప్రాచ్యుల ప్రతిచుటకు ప్రతిహతులగు ఏర్పడి రనుకొనరాదు. స్వాతంత్ర్యమును నది మానవుని అంతరాత్మలో సహజమైన బీజము. అదొకమత భావము. ప్రాచ్యదేశము ప్రాచ్యదేశమే. ప్రతీచీదేశము ప్రతీచీదేశమేయని కిప్టింగుగారు వ్రాసిన మాటలయందు ప్రాచ్యులకు నమ్మకము లేదు. నమ్మరు. ప్రాచ్యుల భ్రాతృభావము పాశ్చాత్యులలోనున్న కృత్రిమ విషయములన్నిటిని స్వాతంత్ర్యమునకుగల సాధనములను తొలగించుటకే ప్రాచ్యులు ప్రయత్నించుచున్నారు. స్వాతంత్ర్యమునగా అందరిని ఒకటిగాజేయుట. ప్రెంచి విప్లవకారులు ఊరకనే స్వాతంత్ర్యము సమానత్వము, భ్రాతృత్వమును అదర్శములను పెట్టుకొనలేదు. స్వాతంత్ర్యమునకు తోడు సమానత్వముండవలెను. సిద్ధాంతము సంగతులెట్టివి. ప్రాచ్యదేశమందంతటను స్వాతంత్ర్యోద్యమము ప్రతినియించుచున్నది. అట్లని ఇది విదేశీయులకు విరోధముతో గూడుకొన్నదిగాదు. నిజమైన జాతీయ ప్రబోధము ప్రాచ్య దేశమున ఏర్పడినది. ఇట్టిఉద్యమజననమే అయ్యదివిదేశీయులకు ప్రతిహతులుగాదని చెబుచున్నది. నైతిక ఆర్థిక పరిస్థితులచే ఈయుద్ధము మేర్పడినది. విద్యావ్యాప్తి రాకపోకలు సౌకర్యములచే ప్రబోధ మేర్పడినది. ఆధునికాదర్శములు ప్రాచ్యులకు బోధపడెను. పరిపడవనుట తప్పు. ఆధునిక అదర్శము లనగా ఏమిటి? ప్రాచ్యదేశపు నిధులు, తత్వజ్ఞతలు పాశ్చాత్యదేశీయులకు నేర్పిన కార్యతత్వప్రాచీన తత్వములుగాక జేరొందుగవు. ఈవాగ్ధికము మానవునిచే యభివృద్ధి గాంచునది. ఈవాగ్ధికము ఏర్పడుటకు ప్రాచ్యులు ప్రతిచులుగూడ తోడ్పడిరి. అందుచే ప్రాచ్యులలో బయలుదేరిన స్వాతంత్ర్యోద్యమము స్వతస్సిద్ధమైనది కాదనుట నిష్ప్రయోజనము. నిర్బంధముల మీదను, నిరోధముల మీదనే అది బ్రతుకుచున్నది. చానిని కాదని పాపేక్ష జేయుటగూడ నిష్ప్రయోజనము. అయ్యది వారిహృదయములందు కట్టుకొనుచున్నది. ఈజిప్టు యుద్ధమును రాజ్యాంగ రాజకీయ స్వాతంత్ర్యమున కేర్పడినది. రెండను జంటగా నుండునది అవినాభావముగ నుండును.

ఈజిప్టు స్వాతంత్ర్యోద్యమము సెప్టెంబరు 1882 నుండి సాగుచున్నది. సెయిదు అరేబీ, తురకాత కెసులుపాపా నిద్రప జగులుపాపాగార్లు పాటుబడిరి. ఇట్లదో నమాన్ పాపాగారు పాటుబడుచున్నారు. అందరును మహాత్రులగు అస్వాతంత్ర్యమునే రాజకీయ స్వాతంత్ర్యమునకొనుడు. సక్రమరాజ్యాంగ విధానమున స్వాతంత్ర్య మునకొనుడు.

1919 లో ఈజిప్టుకు విమోచనము ఏర్పడినది. ప్రారంభములో రాజకీయ స్వాతంత్ర్యమునకే ప్రారంభమైనను జాతీయ వ్యక్తిత్వ నిరూపణము గ ముఖ్యముగ పరిణమించుచున్నది. అప్పుటినుండి అన్నిటియందును రాజకీయ సాంఘిక ఆర్థికవిశ్రాంతస్వాతంత్ర్యముగ పరిణమించినది. నిర్బంధములు ఈయుద్ధమును మురింత జలముగ పోషించిన వగుచున్నవి. మరెంత సంరంభమున తీవ్రముగ జేయుచున్నవి. జగులుపాపాగారి స్వాతంత్ర్యోద్యమము బ్రిటను ఈజిప్టు సఖ్యతతో నుండు తలంపుతోనే గూడుకొన్నది. ఇప్పటికిని మాది అదే కార్యక్రమము. హెండర్సను గారు న్యాయమును రాయబారములనే జరిపిరి. రాయబారములు చెడినవిగాని భగ్గుముకాలేదు. ఇంకను గౌరవముగ సఖ్యతతో బ్రిటను ఈజిప్టు పరిష్కారము మదురుట కవకాశ మున్నది.

ఈజిప్టు ప్రజలు తమ రాజ్యాంగ విధాన ముగ నకు ఎన్నిక స్వాతంత్ర్యమునకు తీవ్రముగ పోరుచున్నారు. మనము కాంతియుతముగనే సంరంభమును సాగించుచున్న ప్రస్తుత పరిపాలనము ప్రజల ఆశీయులకు ప్రతిహతులగునన్న ఈపాలనముక్రింద ప్రారంభమున నిర్బంధవిధానము తీవ్రముగ సాగినది. కాని ఈజిప్టు ప్రజలు దేశస్వాతంత్ర్యమునకే ప్రాణముల నర్పించువారు తమ మతమును గాపాడుకొనటలో దయ్యోజన పాలనమున 100 వేల ఈజిప్టు ప్రజలను ప్రాణమును గోల్పోయిరి. మనకిప్పుడు స్వాతంత్ర్యమే జాతీయమతము. మహమ్మదీయులు కోర్టులు ఈజిప్టు మాతృదేశమున కలసి పూజించుచు

సత్తెనపల్లి చందాదారుల

కోక విజ్ఞప్తి

సత్తెనపల్లికి శ్రీయుత శ్రీగిరిరాజు వెంకట సుబ్బయ్యగారిని 8-9-30 తేదీనుండి మా ఆంధ్రప్రదేశ్ కకు, భారతికి ఏకేంటుగా నుండునటుల యేర్పాటు చేసియున్నాము గాన సత్తెనపల్లి యందుండు చందాదారులు సదరు తేదీయనంతరమునుండి వారికిగాని, లేక వారి అనుమతి బొందినవారికిగాని చందాలను చెల్లించి పత్రికలను స్వీకరింప బ్రార్థితులు.

వ్యవస్థాపకుడు.

స్వారు. భీమమందరము దేశస్వాతంత్ర్యమునకై ఆత్మార్పణము గానించుచే మన సంరంభము పూతవంతమైనది.

ప్రజల కన్న ప్రత్యక్షనియోజకాధికారమును తీసివేయుటకు ప్రయత్నించుచున్నార. పెక్కు-సంవత్సరములు మనలకు వెనుకకు ద్రోయుచున్నారు.

అయితే వారి సంకల్పము సాగదు. ఒకవేళ అయినను నెగ్గదు. ఇందులకు ఒక్క-డును అంగీకరించడు. రైతులు గడిచిన గట్టిపాట్లకు ఇదొక్క-టే. నహానపాపాగారు, పార్లమెంటు రెండుసభల సభ్యులు దీనికై పోరుచున్నారు. వారందరకును గౌరవపూర్వకముగా నమస్కరించుచున్నాడను. ప్రజాస్వామ్యము ప్రాచ్యులకు తగదనియు పాశ్చాత్య సాంప్రదాయమనియు అనుచున్నాడు. అంతకంటె తక్కు అభిప్రాయ వెనుకటి యుండజాలదు.

ఏనుక్రిస్తు అతని శిష్యులు మహ్మదు ఆయన అనుచరులు ప్రజాస్వామ్యమును బోధించిరి. వాడుకలలో తెట్టిరి.

అరేబికు వాఙ్మయము అంతయు ఇస్లామికు అరేబికుదేశములందు ఆలనాటై పోయినటుల గన్పించుచున్నది.

సోదరీసోదరులారా! ఇంతకన్న నే జెప్పునదిలేదు. వీరందరును సందహులని ఈజిప్టు ప్రాత ఆధికమంత్రి మక్రంథేనుజే గారనిరి.

కోతిరూపు గల స్త్రీలు పురుషులు

చేష్టులుగూడ కోతిచేష్టులే-జపానులో

ఒక గ్రామమునందుండుట

తయకకోజికి పశ్చిమమున 25 మైళ్ళదూరమున వోకు మూరా అను గ్రామము కలదు. ఆ గ్రామము దాదాపుగా నిర్మాణవ్యయముగానే యున్నదిగాని ఆ గ్రామమున ఒక కుటుంబమున కోతిరూపుగల స్త్రీలును పురుషులును కలసి అయిదుగురున్నారు. వీరిని చూచి జపాను పత్రిక లిటుల వ్రాసినవి.

“ఈ గ్రామములో నివసించుచున్న యొక వేటగాడు యీ గ్రామమునకు సమీపమునందున్న అడవిలో ఒకకోతిని కుప్పాకితో కాల్చి చంపెను. ఆ తడింక ను బ్రతికి యేయున్నాడు. అతని వయసు 95 సంవత్సరములు.

ఈ చనిపోవుటకు ముందు అది అతనిని శపించి ప్రాణములు వదలినది. అందువలన అతడుకాని పెద్దవయస్కుడును జంతాలో సారానా అనునతనికి పుట్టిన 5 గురు బిడ్డలును స్త్రీలును పురుషులుగూడ కోతిరూపువారే యైరి. సారానా వయసు ఇప్పుడు 75 సంవత్సరములు. వీరికి 5 గురికిని ఒంటినిండి కోతుల కండునటులే బొచ్చుకలదు. వీరిని తమ తండ్రియింటియందే యుంచిరి. వీరిలో పెద్దవాని వయసు 93 సంవత్సరములు.

గ్రామములోని వారందరను యీ కోతిమనుష్యులను చూచి చాలభయపడుచుండును. వీరు ఇండ్లను తిరులబెట్టుట మున్నగు కోతిచేష్టులన్నియును చేయుచుండుచు గూడ వారు తెలివీరి. 1925 వరకును యీ గ్రామమునగుండు యెవరికిని తెలియదు. ఆపుడు జపానా తీరుటకు ఒక థర్నోగి ఆ గ్రామమునకువెళ్లుట తలపించెను.

అతడవల వీరినిచూచి విచిత్రజంతువులను ప్రదర్శించినట్టియొకనికి తెలిపెను. వెంటనే ఆతడవటికి వెళ్లి ఒక్కొక్కనికి 20 పాణ్ణులను 5 గురికిని 100 పాణులని షుద్ధదని వారికంతోను తాతతోను చెప్పగా వారంగీకరించిరి. అతడు ఒకమోటారు కారులో వారి నైదుగురిని యెక్కించి అతడు కనాబావాకు

నింపెను. కాని వారు చాల దొడ్డవృత్తిమొనరించి వారందరచే అతడు వారిని మరల ఆ గ్రామమునకు పోనిచ్చెను.

పుడు ఆ గ్రామములో చూడవచ్చును. (సిలోనుఅబ్జర్వరు)

ఫోర్టు నెంటుజార్జి గెజెట్టు

2-9-30

న్యాయశాఖ

ఈక్రిందివారు పెంచిమేజిస్ట్రేట్లుగా ఆయాస్థలములకు నియమింపబడిరి:—అల్లాడి శూర్యనారాయణగారు తిరుపతి, తిప్పాజి వీరభద్రప్పగారు కొత్తూరు (బర్హిజిల్లా) జనాబ్ మహమ్మదు అలీసాహేబుగారు కడప.

మద్రాసు సినిమా ఫిల్మ్ సెన్సార్సుబోర్డుకు డి॥ బి॥ జి. నారాయణస్వామి శెట్టిగారు సభ్యునిగా మరల నియమింపబడిరి.

నెల్లూరుజిల్లాలో కావలి గ్రామముందున్న జిల్లామునపలు కోర్టు కు యిద్దరు ముససలులు అక్టోబరు 1 వ తేదీనుండి నియమింపబడుటకు ప్రభుత్వమువారు తీరుపు గావించియున్నారు.

వినియోగశాఖ

వి. నాగోజి రావుగారు చిత్తూరు ప్రెజి్ డిస్ట్రిక్టులకుగా నియమింపబడిరి.

అభివృద్ధిశాఖ

వి. సి. హెచ్. రంజారావుగారు బర్హి సబ్డివిజనుకు అసిస్టెంటు ఇండస్ట్రియలు ఇంజనీరుగా నియమింపబడిరి.

సానిక స్వపరిపాలనశాఖ

యం. గణపతిరావుగారు గుంటూరుజిల్లా మెడికల్ ఆఫీసరుగాను పి. సంజీవ పాయిగారు కడపజిల్లా మెడికలు ఆఫీసరుగాను నియమింపబడిరి.

కడప అబ్బాయి జేబుగోపాలగారు కింగు ఎడ్వర్డు మెమోరియలు గవర్నమెంటు క్షయారోగ ఆస్పత్రి డైరెక్టరుగాను, కల్లకురిచి వానుదేవరావుగారు మద్రాసు గవర్నమెంటు క్షయారోగ ఆస్పత్రి సూపర్వైంటుగాను, నియమింపబడిరి.

ఎం. వి. రమణమూర్తిగారు విశాఖపట్నం మెడికలు కాలేజి అసిస్టెంటు ఫిజియాలజీ ప్రొఫెసరుగా ఖాయపరుపబడిరి.

పోలవరపు రామబ్రహ్మంగారు, గుంటూరుజిల్లాయందలి రేపల్లె తాలూకాకు పంచాయతుల అర్గనైజరుగా నియమింపబడిరి.

విద్యాశాఖ

ఏ. రామనాధపిళ్ళెగారు ఆనంతపురం దత్తమండలముల కళాశాలలో అసిస్టెంటు లెక్చరరుపదవినుండి నైవాపేట టీచర్స్ కాలేజిలో న్యాయురత్ నైపు లెక్చరరుపదవికి నియమింపబడిరి.

ఈక్రిందివారు జిల్లాఎడ్వర్డుకేవనలు కొన్నిలు సభ్యులుగా ఆయా నియోజకవర్గముకే ఎన్నుకొబడిరి:—టి. రామస్వామి చౌదరిగారు గుంటూరు (తెనాలి మునిసిపలు పంఘము), రెవల్ జె. సి. వైకా(ఫాక్)గారు పశ్చిమగోదావరి (యన్నైలెడ్ లాథరక చర్చిపవను), పి. వి. కృష్ణయ్యచౌదరి, తోట శేషాద్రినాయుడుగారు, గుంటూరు (బాపట్లతాలూకాబోర్డు) రెవల్ జె. పి. అంబాలావనార్ గారు కృష్ణా (భారత క్రిస్తవ వివను), డి. గోవిందరాజులనాయుడుగారు (కృష్ణా చెజవాడ మునిసిపలుపంఘము), కందిమల్ల సీతారామరావు యార్లగడ్డ బసవయ్యచౌదరి, గార్ల కృష్ణా (నూజివీడు తాలూకాబోర్డు).

పబ్లిక్ వర్క్స్ శాఖ

రా॥ సా॥ వి. వి. శర్మగారు అసిస్టెంటు యింజనీరుగా గంజాం డివిజనునుండి కోయంబత్తూరు సర్కిలుకు బదిలీ చేయబడిరి. వీరిని వాల్తేరు సర్కిలుకు బదిలీ చేయుచు గావించబడిన యుత్తరపు రద్దుచేయబడినది.

వైద్యశాఖ

కె. యస్. సంజీవిగారు మద్రాసు మెడికలు కాలేజిలో అసిస్టెంటు ప్రొఫెసరుగాను, సి. దురైస్వామిగారు రాయపేట గవర్నమెంటు ఆస్పత్రిలో అసిస్టెంటు సర్జనుగాను పి. కృష్ణమీననుగారు మద్రాసు మెడికలు కాలేజిలో అసిస్టెంటు ఆఫీసర్లుగా ప్రొఫెసరుగాను, నియమింపబడిరి.

భీమవరం వార్డులు

(ఒక విలేఖరి)

ఈరోజున భీమవరంపట్టణములో ఒక కాంటినెన్సుకుడు బజారులో ట్రిటిషు పస్తుబహిష్కారమునుగురించి కరపత్రములను పంచిపెట్టి పికెటింగు ఒకగంటపేపు చేసినాడు అరెస్టుగాని లాక్ప్రయోగముగాని జరగలేదు.

29-8-30 తేదీని క్రియంత పటేలు, మాలవ్యులైరా నాయకుల ఆతెస్తు సందర్శమున బజారునందు వర్తకులు వారటాలు వారంతల వారలు జర్జిరి.

మోతీలాలు జవహరలాలుగార్లు

షరతులను నిరాకరించి రను వార్త నిజమే

పయినీరుపత్రిక సమర్థనము

అలహాబాదు, సెప్టెంబరు 4:—“బొంబాయిలో సర్ తేజబహదరు సప్తూ, ఎం. ఆర్. జయకరుగార్లు తెలిపిన విషయములను మేము జాగ్రత్తగా చదివితిమి. సంధివరకులను పండిత మోతీలాలు సెహ్రూ పండిత జవహరలాలు సెహ్రూగార్లు నిరాకరించిరని మేముదివరకు చేసిన ప్రకటనను సప్తూ జయకరుగార్లు ఖండించినటుల ఆ సంభాషణలలో మా కెవలకు కనబడలేదు. వైగా నయినీలో జరిగిన నిర్ణయమును సాంధిగారు మార్చెదరని యూహించుట కవకాళ మంతగా కనబడదనిగూడ ఆసంభాషణలవలన స్పష్టముగుచున్నది. నయినీలో కలిగిన ఫలితముకంటె యెక్కువ అనుకులముగు ఫలితము యెరవాడలో కలిగినయెడల నూకంటె హెచ్చుగా సంతసించువారు మరెవ్వరు నుండరు. రాండుపేటలు సభను జరుపుటకు గాంధీగారు సత్యాగ్రహమును విరమించిన విరమించకపోయినను గూడ యెట్టి నిరోధమును కలుగదు గాన నిది కేవలము ఆప్రధానమే అని పయినీరుపత్రిక వ్రాసెను. అ. వె.

కూచిపూడి (గుంటూరుజిల్లా)

కూచిపూడి 8-9-1930:—మా గ్రామ వాసియును స్వాతంత్ర్యభిలాషియును వైన రావెళ్ల వెంకటరత్నంచౌదరిగారు గుంటూరు జిల్లా కాంగ్రెసు పాలంటిరుగా చేరినందుకు క్రిమినల్ లా-అమెంజుమెంటు ఆక్టు ప్రకారము సన్న తెనాలి మాజిస్ట్రేటుగారు 6 మాసముల కఠింశిక్షను, ‘సి’ క్లాసును విధించిరి.

యలవర్తి రామస్వామిచౌదరి.

రామచంద్రపురం తాలూకా

నిమ్మజాత్యుద్ధరణ సంఘము

నిమ్మజాత్యుద్ధరణ సంఘము ఒక తాలూకా సంఘము ఒకటి మహాభాజక్రి మిత్రింటి మండేశ్వరరావుగారి ఆధ్వర్యత క్రింద 17-8-30 తారీఖున సమావేశ మయినది. మహాభాజక్రి ముక్కువల్లి వెంకటనారాయణగారు బాలాంత్రపు వెంకటకృష్ణ రావుగారు మిత్రింటి నరసింహమూర్తిగారు డాక్టరు యేలూరి పాటి కుబ్రహ్మణ్యంగారు పటేలుఖానా రామారావుగారు తేజోమూర్తుల వెంకటేశంగారు తాడి వెంకటస్వామిగారు ఇంకా 80 మంది అదిపల్లెలనుండి ప్రతినిధులు వచ్చియున్నారు. ఈ సంఘము యొక్క ముఖ్యోద్దేశములు విద్యాభివృద్ధి ఆరోగ్యభివృద్ధి నైతిక సాంఘిక ఆర్థిక అభివృద్ధి మూలకంగా నిమ్మజాత్యుద్ధరణ గా విండుట డాక్టరు యేలూరిపాటి కుబ్రహ్మణ్యంగారిని ఈ సంఘమునకు ప్రెసిడెంటుగాను, పటేలుఖానా రామారావుగారు తాడి వెంకటస్వామిగారు సెక్రటరీలుగాను ఎన్నుకొబడిరి. తిరిగి ద్వితీయ సమావేశము 31-8-30న తేదీని తిలకు భవనములో డాక్టరు కుబ్రహ్మణ్యంగారి ఆధిపత్యము క్రింద జరిగినది. గ్రామములో నిమ్మజాతులకుగల కష్టములను తిరుగా 14-9-30 తేదీని కానున్న సమావేశములో నివేదించినయెడల అది సర్దుబాటు ఆద్యో విధానము ఆలోచింప బడుటకు యేర్పాటు చేయడమైనది.

(ఒకవిలేఖరి)

తేలుమందు

పొదలమీదనుండు నంచి దొండాపసను, లేక ఉత్తరేణు ఆపసను, లేక లేసె రుద్దపలెను. చిక్కని చక్కెర పానకము (చక్కెర సీళ్ళలోపొసినపానకమును.) కూడ రుద్దవచ్చును. అరటిపండు (అరటిపండు పిసికి కట్టలయెను.)

వైమందులలో దేనిని వాడినను తప్పక బాధనివారణయగును. కొందరి కేర తత్త్వము ననుసరించి, కొన్ని మొండి కేనులందు యీనాటగింటిలో ఏదో ఒకటి తేలుబాధను పోగొట్టును.

కోమటిగుంట పెంకయ్య.

రోమహరి

డబ్బీ 1 కి రు. 0.8-0 వి. పి. త్రో 0-1కి 0 అమ్మతాంజనండిపో 7 లంబు శెట్టిపిథి, మదరాసు

చెన్నపురి కార్పొరేషను ఎన్నికలు

హమీదుఖాన్, మీనాక్షిసుందరంగార్ల విజయము

చెన్నపురి, సెప్టెంబరు 3:—తిరువట్టికర్కాశే చింతాద్రాపేటలనుండి నిన్నటిదినము చెన్నపురి కార్పొరేషనునకు జరిగిన ఎన్నికలయందు వోటు లీడినమీన తెల్పబడినది. తిరువట్టికర్కాశేటివిజయ ఎన్నికలయందు అభ్యర్థులవోటులు.

అబ్దుల్ హమీద్ ఖాన్ గారు 582
లాగా హుసేన్ లాల్ గారు 422
రద్దయి వోటులు 14

మొత్తము 968

అబ్దుల్ హమీదుఖాన్ గారికి అత్యధికసంఖ్యాకము లగు వోట్లు వచ్చుటచే, వారు ఎన్నుకొనబడినటుల ప్రకటించబడినది.

చింతాద్రాపేట

చింతాద్రాపేట ఎన్నికలయందు అభ్యర్థుల క్రింది విధముగా వోట్లు వచ్చెను.

సి. ఎల్. లక్ష్మీకృష్ణారావు 8
టి. పి. మీనాక్షిసుందరంగార్ల 884
వి. కిషన్ రాజు మొదలియ్యంగారు 883
ఎల్. వెంకటసాని ఆసారిగారు 6
రద్దు అయిన వోటులు 14

మొత్తము 798

టి. పి. మీనాక్షిసుందరంగార్ల గారి కత్యధికసంఖ్యాకము లగు వోట్లు వచ్చుటచే వారు ఎన్నుకొనబడినటుల ప్రకటించబడినది.

అబ్దుల్ హమీదు ఖాన్ గారు

మదరాసు కార్పొరేషను సభ్యులుగ తిరువట్టికర్కాశేటినుండి నేడు ఎన్నుకొనబడిరి.

టి. పి. మీనాక్షిసుందరంగార్లగారు

చింతాద్రాపేటనుండి కార్పొరేషను సభ్యులుగ నేడు ఎన్నుకొనబడిరి.

హిందూ యువజనసంఘము, విలూరు వార్షికోత్సవము

ది 7-9-30 సం॥ ఆదివారం

ఆయా! ఈ సంఘ వార్షికోత్సవము శాశ్వతమౌద నర వాస్తవ్యులు మి రాలి రాలి శ్రీ. "ఆంధ్రభిక్షు" వ్యాపతి ముఖ్యరావుపంతులుగారి అధ్యక్షతక్రింద ది 7-9-30 సం॥ ఆదివారం సాయంత్రం గం 4 ని 30 లకు సంఘ భవనమున జరుగను.

నాటిసందర్భమున మి రాలి రాలి శ్రీ. దివాన్ బహదూర్ మొదల రామచంద్రరావుపంతులుగారి ఛాయాపటము బహిరంగపరచబడును. కాన ఎల్లరు విచ్చేయగోరెదను.

5 లా రు, } మోతే గంగరాజు జమీందార్, }
ది 10-8-30 సం॥ } (సర్వకర్తృ సభాధ్యక్షులు.)

* * * *

కార్యక్రమము

ది 7-9-30 సం॥ ఆదివారము

సాయంత్రము

గం 8-30-1. ఉత్తరగీత.

గం 4-30-2. ఛాయాపటము తీయుట.

3. ప్రార్థన.
4. అధ్యక్షుని ప్రారంభోపన్యాసము.
5. వార్షిక నివేదికలోని ముఖ్యభాగము చదువుట.
6. మి రాలి రాలి శ్రీ దివాన్ బహదూర్ మొదల రామచంద్రరావుపంతులు బి. ఎ. బి. ఎల్. గారి ఛాయాపటము (ఆయిల్ పెయింటింగ్ ఫోటోను) బహిరంగపరచుట.
7. ఆంధ్ర వ్యాపకచనా పోటీపరిక్షలయందు తీర్పులైన విద్యార్థులకు బహుమతు లొసంగుట.
8. ఉపన్యాసములు—గృహాలయములను గురించి
1. మి రాలి శ్రీ చెల్లపిళ్ల వెంకటకృష్ణగారు కథావధాని. (కడియం.)
2. మి రాలి శ్రీ చిలకపర్తి లక్ష్మీనరసింహంపంతులు గారు. (రాజమండ్రి)
3. మి రాలి శ్రీ వేమూరి విశ్వనాథశర్మగారు ఎమ్. ఎ. ఎల్. టి. (రాజమండ్రి)
9. అధ్యక్షుని అంత్యోపన్యాసము.
10. వందనములు.

నైజామ్ గారి కష్టమును నూపరింతుండెంటు హత్వ

క్రింది ఉద్యోగి కాల్పించుట

సికంద్రాబాదు, సెప్టెంబరు 3:—నిజాంరాష్ట్రము లో కష్టముకాని నూపరింతుండెంటు రియాజ్ అలీఖాన్ అతనిక్రింది ఉద్యోగియనిచే కాల్పి చంపబడినది. వివరములు తెలియలేదు. చంపబడినవారు యదివరకు నిజాం గారి సిటిఫికేట్ ను కమిషనరు నవాబ్ జుల్తూన్ యార్ జంగ్ గారి కమారుడు.

(ఆ. వెన్.)

A M R A K
(of London & U.S.A.)

యోగదర్శి గారి, హస్తసాముద్రికముందున, వ్యాధులను పరిశీలించుటలో నదివీధియందై యున్నాడు. 2,000 వసమూలికలు వీరివద్ద నిల్వలో నుండును. పచ్చయవ్వ కల్తాశాల హాలులో సెప్టెంబరు 6 వ తేదీ నా. 8 గం. 11 ,, ,, 6 గం.

ఉచితముగ ఉపన్యాసమును, యోగప్రదర్శనములను జరుపుదురు. లోనికి రానిచ్చువిషయములో సర్వసమగ్రము వారికే శుభం.

HOTEL CLARENCE

నేపేరి, మద్రాసు. ఫోను నెం. 2481.

వ్యాయామ క్రీడలు - క్రికెట్

ఆస్ట్రేలియనులకును ససెక్సుజట్టుకును జరిగిన పోటీ డ్రా యగుట

కిపాక్సుగారు రెండు ఇన్నింగసులలోను రెండువందల పైగా పరుగులు చేయుట

లండన్, సెప్టెంబరు 2:—ఆస్ట్రేలియనులకును ససెక్సుజట్టుకును జరుగుచుండిన పోటీ నేడు డ్రాతో ముగిసెను. ఆస్ట్రేలియనులు మొదటి ఇన్నింగసునందు 387 పరుగులును రెండవ ఇన్నింగసునందు 9 గురికి 288 పరుగులును చేసిరి. ససెక్సుజట్టు వారు 1-వ ఇన్నింగసునందు 269 పరుగులును రెండవ ఇన్నింగసునందు ఒకరు అవుటుఅయి 98 పరుగులు చేసిరి. అప్పటికి ఆట ముగియుకాల మనుసరికి పోటీ ఆపివేయబడినది. ఆస్ట్రేలియనుల జట్టుకు సంబంధించిన కిపాక్సుగారు 102, సామ్సన్ గారు 88, రిచ్చర్డ్ సన్ గారు 24 పరుగులు చేసిరి.

* * * *

తుంకూరులో విజయనగరం జట్టు

తుంకూరు నగరజట్టును ఓడించుట

బెంగళూరు, సెప్టెంబరు 2:—గత ఆదివారము విజయనగరం జట్టు తుంకూరు నగరం జట్టును క్రికెట్ పోటీయందు ఓడించెను. విజయనగరం జట్టు 278 పరుగులు చేసెను. పి. యోగనాథన్ గారు 55, మహబూద్దీన్ గారు 44, హెచ్. డి. మన్ గారు 27, కే. యస్. రామమూర్తి గారు 30 పరుగులు చేసిరి. తుంకూరు నగర జట్టు వారు మొత్తము మీద 88 పరుగులు మాత్రమే చేసిరి. కెప్టెన్ యస్. దాదాన్ గారు 25 పరుగులు చేసిరి. మరి అందరు ఆటగాండ్లు చాలా స్వల్పముగా పరుగులు చేసిరి.

* * * *

దక్షిణ ఇండియా వ్యాయామ క్రీడాసంఘము

వార్షిక సమావేశము

దక్షిణ ఇండియా వ్యాయామక్రిడా సంఘముయొక్క వార్షిక సాధారణ సమావేశము గత మాసము 30 వ తేదీన సంఘ భవనమున సంఘ ఉపాధ్యక్షులలో నొకరగు రా. బి. పి. సంబంధం మొదలియ్యంగారి అధ్యక్షతన జరిగెను. పెక్కుమంది సభ్యులు హాజరైరి. సై సంఘముయొక్క 28 వ వార్షిక నివేదిక అనగా గత మార్చి 30 వ తేదీకి అంతమైనసం॥ యొక్క నివేదిక చదువబడి అంగీకరింపబడినది. నివేదిక అంగీకరింపబడిన పిదప యాక్రింది కార్యనిర్వాహకులు ఎన్నుకొనబడిరి. ఉపాధ్యక్షులు:—రా. బి. పి. సంబంధం మొదలియ్యంగారు, గా. నాగి రా. బి. డా. కే. కే. పండాల్, శ్రీ యుతులు వి. బి. గురుస్వామి పిళ్ల, పి. అశ్వనీగారి నాయకుడు, రా. సా. సభాపతి మొదలియ్యంగారు, హాజీ జుమార్ మహ్మద్ ఇంబ్రహీం సాహెబ్ బహదూర్ గార్లు.

సహాయకార్యదర్శులు: రా. సా. యం. యస్. విశ్వనాథ మొదలియ్యంగారు, పి. కే. రాజమణిక్యం నాయకుడుగార్లు. గౌరవ కోశాధికారి, శ్రీ పి. సుబ్రహ్మణ్యం చెట్టిగారు, కార్య నిర్వాహక సభ్యులు శ్రీ యుతులు వి. యం. రామస్వామి మొదలియ్యంగారు, కే. ఆర్. ప్రసాద్, పి. వెంకటసుబ్బయ్య చెట్టి, డా. యం. కృష్ణరావు, యస్. కల్లబాబు నాయకుడు, పి. విజయ రాఘవులు చెట్టి, యం. కొ శం ద నే లు మొదలియ్యంగారు, యస్. యం. గోపాలచెట్టి, ఎ. యస్. యస్. రెడ్డి, డా. బి. యస్. మల్లంకర్, యస్. యం. తియోబాల్డు పి. యం. మునిస్వామి చెట్టి, డి. ఆర్. మానీ, పి. అజ్ఞామల చెట్టి, యం. ఆర్. గుప్తాగార్లు.

హాడ్మన్ గారి స్థితి

జ్వరము తగ్గుట - నవ్వులగుచుండుట

డక్కా, సెప్టెంబరు 3:—ఎట్టిమక్రీడాకారికి కొంచెము నయముగా నున్నది. నిన్న జ్వరము 108-4 డిగ్రీల వరకు వుండెను. ఈరోజు రెండుడిగ్రీలు తగ్గినది. (ఆ. వెన్.)

గోవిందకాంత మూలవ్యాగారు

కాన్పూరు, సెప్టెంబరు 3:—పండిత గోవిందకాంత మూలవ్యాగారు నేడు యిటకువచ్చి బహిరంగసభలో ఉపచిర, (పి. వెన్.)

కారదా వివాహశాసనము

(ఇండియా గవర్నమెంటు ఆర్డర్ కే విరుద్ధముని బారిష్టర్లు, లాయర్లు అభిప్రాయమునగుట)

ఈ ఏప్రిలు ౧౭ ప్రారంభమునండి కారదా ఆర్డరును బారిష్టర్లకి వచ్చెను గదా. ఆర్డరును తిరిగి పరిశీలించుటకు బారిష్టర్లు తీసికొని తాళిబెట్టెను కొందరు కలిగిన సందేహమునకు సమాధానముగ 15-8-80 తేదీ ఆంధ్రపత్రికయందు శ్రీయుత తూనుగుంట రామస్వామి శ్రీశ్రీ బి. యే. బి. యే. గారు ఒక వ్యాసమును వ్రాసియున్నారు. చాలమట్లు వారు వ్రాసిన విషయములు ధర్మమే. కారదా బిల్లుయొక్క సవరణను 12 సం|| లకు పైన చేయవచ్చునని సభ్యులొకరు తెచ్చినదానిని లోకము గవర్నమెంటుకు అభిప్రాయము ప్రభుత్వమువారు పంపించుటచేత ఆ సవరణ నిలువక తోసిపెట్టినదనియు భావించితిరవలయును.

కారదా బిల్లు విషయములు ధర్మాభిమానులు చేయవలసిన పని-న్యాయవాదుల అభిప్రాయము

తమరకు పూర్వమునే శాస్త్రీయము విశ్వాసముతో అచరింపబడుచున్న మతాచార ధర్మములను కాపాడవలెనని నశింపజేయబడుటకు ఎవ్వరైనా ఆంగీకరింపదు. గవర్నమెంటు ఆఫ్ ఇండియా ఆర్డరుగా ఇట్టి సంగతులను చట్టము ద్వారా ఒప్పించును. కనుక కారదా శాసనము ప్రకారము ఎవరైనా కొద్దులలో కేసు తెచ్చితే వారిమీద ప్రతివాదము కొనర్చవచ్చుననియు పలువురు లాయర్లు మదరాసు బొంబాయి బెంగాలులు చేరిన వా రభిప్రాయ మొసంగియున్నారు. బెంగాలు హోమోగ్రూపు చేరిన హెచ్. యస్. సుబ్బారావు, బారిష్టర్లు ఆ శ్రీయుత నరేంద్రనాథసేన అద్యతీతి 3. శ్రీయుత చాంద్రమిత్ర అనువారలు అసెంబ్లీయందు ప్యాసయిన కారదా వివాహశాసనము గురించి వ్రాసిన అభిప్రాయమును "వసుమతి" యను ఇంగ్లీషు దినపత్రికయందు ప్రకటించిన దానిని యీ క్రింద వ్రాయుచున్నాడను:-

కారదా వివాహశాసనము 1780 సం. ఈస్టిండియా కంపెనీ ఆర్డరు 18 వ సెక్షనును 1797 సం. ఆర్డరు 12 వ సెక్షనును ప్రస్తుత ఆర్డరు 180 సెక్షనుయొక్క విషయములకు విరుద్ధముగనుండుటచేత 1915 సం. గవర్నమెంటు ఆఫ్ ఇండియా ఆర్డరు 84 వ సెక్షను ననుసరించి నిరర్థక మయినది. సదరు 18 వ సెక్షను మతాచారవిషయ సంబంధమున హిందూమతానుబంధిత ధర్మశాస్త్రముల ననుసరించి హిందూ మతానుబంధిత కుటుంబములలోని తల్లిదండ్రులయొక్కయు కుటుంబాధిపతుల యొక్కయు హక్కులను కాపాడుచున్నది. 12 వ సెక్షనులో అట్టివాక్యముల కట్టి భంగము కలిగింపబడక కొద్దును నిశ్చయించుచున్నది. కనుక భారతదేశమునందంతటను కారదా శాసనము ననుసరించి జరుపబడు ప్రాసిక్యూషన్లలో పైతెచ్చిన ప్రతివాదమును తప్పుక చేయవలయును. సదరు సెక్షనులలోని ముఖ్యంశములు.

1780 సం. ఆర్డరు 18 వ సెక్షను

దేశీయులందుగల తల్లిదండ్రులయొక్కయు, కుటుంబ అధికారులయొక్కయు అధికారమును రక్షించవలయును. దేశీయుల మతాచారములను గౌరవించవలయును. కనుక హిందూ మతానుబంధిత న్యాయశాస్త్రముల ననుసరించి కుటుంబములలోని తల్లిదండ్రులయొక్కయు, కుటుంబాధిపతుల యొక్కయు అధికారములను హక్కులను వారికి సురక్షితముగ నుంచవలయును. వర్ణాశ్రమధర్మము ననుసరించి అట్టికుటుంబముల వారిచే చేయబడిన యెట్టికార్యమునైనను ఇంగ్లీషు న్యాయమునకు విరుద్ధముగ నున్నను అపరాధముగా తీర్మానింపబడరాదనియు కానించుచున్నది.

1797 సం. ఆర్డరు 12 వ సెక్షను

దేశీయుల మతాచారములను గౌరవించవలయును. కావున హిందూ మతానుబంధిత న్యాయశాస్త్రముల ననుసరించి కుటుంబముల తల్లిదండ్రులయొక్కయు కుటుంబాధిపతులయొక్కయు అనుభవించుచున్న అధికారమును హక్కులను వారివారి కుటుంబములందు రక్షింపబడవలయుననియు, అవి కొద్దువారి విచారణకు లోపై ధర్మసము చేయబడరాదనియు ఆ యా కుటుంబములకు సంబంధించినంతవరకు వర్ణాశ్రమధర్మముల ననుసరించి చేయబడిన యెట్టి పని అయినను ఇంగ్లీషువారి న్యాయమునకు విరుద్ధముగ నున్నను అపరాధముగా నెంచబడ గూడదనియు కానించవలయున్నది.

1915 సం. ఆర్డరు 84-వ సెక్షను

ఈ శాసనముయొక్క గాని ఏ పార్టు మెంటు శాసనముయొక్క గాని విషయమునకు విరుద్ధముగా అట్టి పని యిండియాలో యెట్టి అధికారియైనా కాపాడుచేసిన యెడల ఆ శాసనములో అట్టి విరుద్ధముగా నున్న భాగముమాత్రము నిరర్థక మగును

అని ఇండియా గవర్నమెంటు ఆర్డరులు. కనుక హిందూ ధర్మశాస్త్రములకు లోబడి తల్లిదండ్రులచేత చేయబడి

వివాహాలలో మతాచారధర్మముల లక్ష్యపెట్టని రిఫార్ముగాని తత్తులన్నిట గాని కొత్త కారదా ఆర్డరు ప్రకారము కేసులు పెట్టితే సమాతనధర్మపరాయణులు కొద్దుగా ప్రతివాదముచేసి తీరదరు. వ్యక్తులు కాక సంఘములే పెట్టినయెడల సమాతన ధర్మ సంఘములే ఈ విషయమై కొద్దులలో ప్రతివాదము చేసి ఖర్చులతో సహా కేసు పెట్టినవారినుండి రాబట్టుకొనగలవు

స్వాతంత్ర్య సంపాదనార్థము దేహ ధన ప్రాణములను అర్పించుటకు సంసిద్ధులయియున్న యీ కాలమునందు తమతోడి పోదరులగు సమాతనధర్మపరాయణులు వారి మతాచారధర్మము ననుసరించి చేసికొను వివాహములను కొద్దులలోగా కేడుక చూడవలయు ననువారలు లేకపోవుటచేతనే కారదా బిల్లు ననుసరించి కేసులు వివాహములచేసినవారిపై పెట్టుటలేదని పలువురు తలంచుచున్నారు. ఇవి సమాతన ధర్మపరాయణుల తలంపు. ఇతరులు కేసుగా తలంచిన తలంచెదరుగాక. ఇదియునుగాక శ్రీయుత గాంధీగారు ఉప్పుకోరాదలమిడికి దండయాత్ర వెడలునప్పుడు త్రోవలో కొందరు శ్రీగాంధీగారితో కారదా బిల్లు విషయము మాట్లాడగా ఆంధ్రమీయం భయపడగన విషయము లేదనియు, తల్లిదండ్రులయొక్క స్వాతంత్ర్యమును ఆశాసనము నిరోధించునెడల బిల్లు నతిక్రమించుటచేత కర్తవ్యమనియు శ్రీగాంధీగారు చెప్పినట్లు పత్రికలందు ప్రకటించబడియున్నది. కనుక మతాచారవిశ్వాసముగల వారలు యెప్పటివలెనే రాగల కష్టముల సరకుకొనక తమ బాలికలకు శాస్త్రమునందు చెప్పబడిన యుక్తకాలమునందే బెండ్లి చేయుట యుక్తమనియు, న్యాయముగ ననుసరించువారికి మనస్వల మాత్రులందఱు సహాయం తోడ్పడగల రనియు, భయంపడ ననన్యరములేదనియు ధర్మాభిమానులు తికరణకుద్ధిగా విశ్వసించెదరుగాక.

కనుపర్తి మార్గం దేయశర్మ.

దసరాపందెపు ఆటలు

చీరాల 'మిత్రాభివృద్ధిసంఘము' వారు రాబోవు దసరాలో మామూలు ప్రకారము 'చేతుగుడు' (జ్యాడ్ మింటక్) 'పరుగు' పందెములు జరిపవలెననినారు. కుంటూరుజిల్లాలో నుండు హైస్కూల్స్, మిడిల్ స్కూల్స్ లో జదువు విద్యార్థులందఱు పాటీ చేయవచ్చును. నుండరమైన బెండిస్మెలు, ప్రత్యేక రజిత పతకములు గెల్చినవారికి బహుమానముగా నియ్యబడును. దరఖాస్తులు 15-9-80 లోగా ప్రెసిడెంటుగారికి చేరవలెను. ఇతరవిషయములు తెలిసికొన గోరువారు ప్రెసిడెంటుగారికి వ్రాయవలెను. ప్రతిస్కూలు హెడ్ మాస్టరుగారికి దీని సంబంధమైన కాగితములు పంపవలెనని.

పూటూకూరి రామయ్య, ప్రెసిడెంటు.

డా|| చి. వెం. చలపతిరావుగారు

ఇదివరకు మదరాసులో బైర్యప్పర్తి నవలించించి ఉన్న తవిద్య నభ్యసించుటకు వియన్నా (ఇటలీ) పోయియుండిన డా|| చి. వెం|| చలపతిరావుగారు కండ్లచికిత్స మున్నగు విషయములందు ప్రత్యేక ఘనతపొంది, తిరిగి మాతృదేశమునకు నిన్ను మదరాసుచేరిరి. వీరు లేపటి దినము పంజాబునకు బోవవచ్చును. అచట ఒక ఏడాది పాటు ప్రత్యేక శిక్షణ బొంది తిరిగివచ్చి మదరాసులో బైర్యప్పర్తి నవలించించెదరు.

సవరణము

నిన్నటి ఆంధ్రపత్రికయందు 5 వ పుటలో తిరుపతి వార్తలందు సంస్కృత కళాకాలముగూర్చి శ్రీశ్రీమై వార్తలో 85 గురు విద్యార్థులు సస్పెండు చేయబడిన వార్త తప్పనియు ముగ్గురమాత్రమే సస్పెండు చేయబడిననియు తప్పు వార్త పడి నందుకు చింతిలుచున్నామనియు శ్రీశ్రీమై వారు తెలుపుచున్నారు.

బొంబాయి

ప్రతివ్యాపారుల తీర్మానము

బొంబాయి, సెప్టెంబరు 8:- ప్రతివ్యాపారులు నిన్న ప్రాయశఃమగా సమావేశమై 19 విదేశీ ప్రతివాదిజ్య స్థానములతో న్యాయపరమును కాల్చించుటకు తీర్మానించిరి.

బట్టలవ్యాపారులు బహిష్కారసంఘము

బొంబాయి, సెప్టెం 8:- బహిష్కార సంఘమువారు బట్టల వ్యాపారులతో కొన్ని రాయబారములు జరుపుచున్నారు. ఇకముందువారు స్వదేశీకాని విల్లులసరకును ఆమృతమున వాగ్దానమిచ్చుచు వీరియొద్ద యిప్పుడుండు సరకును విక్రయించు కొనుటకు వ్యభిచయింపగలదును. బొంబాయి గవర్నరుగారిచాక కూడ యీ బహిష్కారసంఘము చర్యనుగూర్చియేనని తెలియుచున్నది.

(శ్రీ శ్రీ)

చెన్నపురి జిల్లా సమాతనధర్మశ్రీల

సభ

మాతృశ్రీ యం. లక్ష్మమ్మగారి అగ్రాసనాధిపత్యము క్రింద

తంబుచెట్టిపిడి శ్రీ శంకరాచార్యుల ముఖన గూహింపి ఆగస్టునెల 81 వ తేదీకు సాయంత్రము 5 గంటలకు కూడెను.

తీర్మానములు

1. ఈ సభ కారదా చట్టము "మతమును గురించిన విషయములందు ప్రవేశించుటలేదు." అనేకి మనయొక్క గవర్నమెంటు వారి ప్రమాణమునకు విరోధమైనదనియు కాబట్టి దానిని తోడనే రద్దుచేయవలయుననియు ఈ సభ కోరుచున్నది.
2. ఆస్తిక జనులను మనయొక్క మతాచారములకు విరోధముగా లేదను ఎటువంటి మకోదాను నిలిపి ఒక్కొక్కజాతియొక్క వాడుకలను కాపాడుదమని ప్రమాణము జేయునట్టి కాండిడేట్సులకే తమయొక్క ఓట్లను ఇచ్చి ఉపకారము చేయవలయునని ఈ సభ కోరుచున్నది. అటువంటి కాండిడేట్సుల పేళ్లను అప్పటికప్పుడు మద్రాసు రాష్ట్రపు సెక్రటరీ వారలు తెలిపించుదురు.
3. రవుకాపేటిలో కాన్ఫరెన్సులో సమాతనధర్మపు వారలను చేరక పోయినట్లయిన అది పూర్వము కాదని ఈసభ తెలియ పరచుచున్నది.
4. మనయొక్క ఈ పురాతన ఇండియాలో ముందుతెల్ల కాన్ఫరెన్సులనీ ఈ సభ భగవంతుని ప్రార్థించుచు పెద్దలను దానికి కావలసిన ఏర్పాట్లను చేయునట్లు కోరుచున్నది.
5. ఆఖిలభారత సమాతన ధర్మ సమావేశము ఈ సంవత్సరముకూడ మద్రాసులో జరుగవలయుననియు, అది ఆత్మీయతకును, దానికి కావలసిన ఏర్పాట్లను రాజధాని సభయొక్క సెక్రటరీవారు చేయవలయుననియు ఈ సభ ప్రార్థించుచున్నది.

యం. లక్ష్మమ్మ
అగ్రాసనాధిపతి

బెంగాలు

రాష్ట్ర కాంగ్రెసుసంఘ కార్యదర్శికి శిక్ష కలకత్తా, సెప్టెంబరు 8:- రాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘకార్యదర్శిగారు సత్యప్రియబెన్స్ గారికి పిలిచింగు ఆర్డినెన్సు క్రింద 6 నెలల కఠినశిక్ష విధించిరి.

అ. భా. కాం. సం. సభ్యుని అరెస్టు ఆఖిలభారత కాంగ్రెసు స్థాయిసంఘ సభ్యుడగు మాయ నుద్దీన్ అహమ్మదుగారిని అరెస్టుచేసి మైమెన్సింగునకు షిఫ్ ప్రెసిడెన్సీ మేజిస్ట్రేటు కోరిక ప్రకారము పంపివేసిరి.

బాంబుకేసు అరెస్టులు కలకత్తా, సెప్టెంబరు 8:- అరెస్టుచేయబడిన అరెస్టెడత్తు గారిని ప్రధాన రాజధాని మేజిస్ట్రేటు ముందు పెట్టి 6 వ తేదీ వరకు బందీయం దుంచిరి.

ఇదే సంవత్సరములో అరెస్టుచేయబడిన హరిశ్చంద్రాచార్య గారిని విడిచిపెట్టి మరల బెంగాలు ఆర్డినెన్సుక్రింద అరెస్టు చేసిరి. (అ. శ్రీ)

పూనాకు శ్రీ నియంత

పూనా, సెప్టెంబరు 8:- శ్రీమతి కువలేశ్వర గారు పూనానగరమునకు సత్యాగ్రహ నియంతయిరి.

కరాచిలో మరల పోలీసులతో సంఘర్షణ

18 మంది వాలంటీర్లు అరెస్టుగట (శ్రీ శ్రీ)

కరాచీ, సెప్టెంబరు 8:- పోలీసులకు కాంగ్రెసు పితృత్వము మరల, పబ్లికాత్తర రైల్వేసరకుల యాగారము నొద్ద సంఘర్షణ కలెను. 18 మంది వాలంటీర్లు అరెస్టు చేయబడిరి. వీరిలో విదేశీవస్త్ర బహిష్కారసంఘ కార్యదర్శియు, వలంటీరు దళ నాయకుడును గలరు. (అ. శ్రీ)

సం. ప్రాం. యూరోపియన్ సంఘప్రతినిధి

కాన్పూరు, సెప్టెంబరు 8:- పర్యుక్త ప్రాంతముల యూరోపియన్ సంఘము తరపున రామ్మే స్కాట్ గారు భారత కానసభకు ప్రతినిధిగా ఎన్నికవలెనని.

(అ. శ్రీ)

తూర్పుగోదావరి జిల్లా కాంగ్రెసు సంఘము

25-8-30 తేదీని రామచంద్రపురం తాలూకా దండెడ గ్రామంలో తూర్పుగోదావరి జిల్లా కాంగ్రెసు సంఘము సమావేశమై చేసిన తీర్మానములు.

- 1. ఆనందరమయ్యలందు తమ తరవాత అధ్యక్షుని, కార్యదర్శిని నియమించుటకు అధ్యక్షుని కధికార మొసగుట.
2. సంయుక్త కార్యదర్శిగా శ్రీ ముత నంధూరి రావి రాజుగారిని ఎన్నుకొనడమొనెది.
3. తాలూకా గ్రామ కాంగ్రెసు సంఘములు జిల్లా అంతటను ఏర్పాటు చేయవలెను.
4. కాననధరలకు ఆధ్వర్యముగా నిలువవారలకు తమ వోట్ల నిత్యపద్ధతి ప్రజలలో ప్రచారము చేయవలెను. పోలింగు స్థలములపై పిక్చర్లు చేయవలెను.
5. ప్రతితాలూకా కేంద్రస్థానములోనూ కేంద్రసమితి, పృథ్వీప్రస్థ చరకాపాఠశాలలు ఏర్పాటుచేయవలెను.
6. తూర్పుగోదావరి జిల్లాలో యిప్పటివఱకు ప్రభుత్వముచే రవలంబించిన కఠినవిధానమును లక్ష్యముచేతక దైర్ఘ్య సాహసములను చూపిన వీరుల నభినందించుచున్నాము.
ఇకముందు కఠినవిధానమును లక్ష్యముచేతక స్వాతంత్ర్య సమరము పట్టుదలతో కొనసాగించవలెను.

వైద్యుడ. కామేశ్వరమ్మ, అధ్యక్షురాలు, తూర్పుగోదావరి జిల్లా కాంగ్రెసు సంఘము.

రేపల్లె

27-8-30 తేదీన గవర్న మెంటు మెంబరుగారైన ఘనత జేందిన కాంధే దొరవారి గౌరవార్థమై రేపల్లె గ్రామములో ప్రభుత్వ ప్రతినిధులచే నౌక మహోభి యా నాటి సాయం కాలమున రి గెటలకు జరుపబడెను.

ఈ మహోభిషక్తి శ్రీ. గుంటూరు జిల్లా కలెక్టరుగారు శ్రీ జిల్లా పోలీసు సూపరింటెండెంటుగారు, శ్రీ. డిప్యూటీ జడ్జి ప్రసిడెంటుగారు కుప్పసామిచందరిగారు, వివిధ కాఫీ యోధ్యులను రేపల్లె తెనాలి తాలూకాలోని రైతులును అన్ని పక్షముల వారును సభకు సమావేశమైరి. ఆ హాజర సంఖ్యాధ్యక్షులగు, శ్రీ రాజా సూర్యశేని వెంకట్రామ అప్పారావు బహద్రు జమిందారుగారు స్వాగత మొసగి శ్రీ కాంధే దొరవారిని మంగళవాద్యములతో పుష్ప మాలాద్యలంకృతులం జేసి సభామంటప మధ్యస్థిత జేసి కవై సమావేశము గావించి నంటు బోర్డు ప్రసిడెంటు కుప్పసామి చందరిగారు యీ సభకు ప్రసిడెంటుగా నెన్నుకొనబడిరి. ప్రాధికారములతో సభ ప్రారంభమయ్యెను శ్రీ రాజా వెంకట్రామ అప్పారావు బలి జమిందారుగారిచే రయితుపక్షమున అగ్రక శిస్తులను గురించినయై రైతుల సౌకర్యమును గురించినయై, వీటి మంజూరు కావలసిన భూములను గురించినయై మనస్ఫూర్తి యయ వివరితమై మొసగుట జేసెను. ముగిసి శ్రీ. యల్లారావు సత్యనారాయణపంతులు (అడవలదిని కరణంగారు) గ్రామోద్యోగక్షుల సౌకర్యమునకై రేపల్లె పురమున ప్రత్యేక నివాస గలమును గురించినయి వివరితమై మొసంగిరి.

ఆదిమాంధ్రుల తల్లి శ్రీ రాజకన్య ముగారు మతోద్యోగ సౌకర్యములను గురించినయై ఈ సంఘాభివృద్ధి గురించినయి విపులముగా వెల్లబెట్టి వివరితమై మొసంగెను. గౌడమహాజన సంఘముల తరపున ప్రకృతపుటాంబోళ సాసందర్భమున తాటిచెట్ల నవ్వుమును గురించిన కులపృథ్వి దుర్బలపిత్రిని గురించినయి వివరిత మై మొసంగిరి.

ప్రస్తుతపుటాంబోళ నమ్మని నిరసించుచు రేపల్లె మూల మోడీమాప్తుగారు కందాళ మానుమంతరావుగారు, రిటైర్డ్ డిప్యూటీ కలెక్టరుగారుగల పక్షం భోగపూజాస్థలిగారు ను మంతెన నూరపరాజుగారు (ఖాజీపాలెం) గంభీరవాద్యముల గావించిరి.

దుడది ప్రభుత్వ ప్రతినిధులు ప్రకృతపుటాంబోళ కాంతిగురించినయి భేదమకొండ రామమూర్తి చింతలపాటి చిన పూగయ్య కామ్రెలుగార్లచే రచించబడిన పద్యకావ్యములు సభాసదుల సమక్షమున చదువబడెను. పిమ్మట సభానాయకుల శ్రీ కాంధే దొరగారు పర్యవక్ష ప్రజాసరాగ ముప్పతిల్లి నాంగ్ల భాషచే స్పృహనుభురైతని ముచ్చటించిన దానిని నాంగ్లభాషచే కందాళ మానుమంతరావు గారు సభాసదులకు వివరించిరి.

అంతట సభాసదులకు, శ్రీ దొరవారిని రేపల్లె జనాభివృద్ధిగారు మనఃపూర్వకపదంబు లప్పించిన పిమ్మట ఇయ జయగ్యముచే సభ తుగింపు జేసె అల్పావధి విడిచిపెట్టి భావలను దీయబడెను.

సెంట్రల్ డెల్టా రయితులసభలు

ప్రతిసారి సెంట్రల్ డెల్టా యిక్ష్మవృత్తి యింజనీరు జరిగించెడు రయితుల సభ తీయెను కొత్తపేటకుకామున 18-10-30 తేదీని ముమ్మివరమున 16-10-30 తేదీని ఆలూపురమున 22-10-30 తేదీని రాజోలులో 29-10-30 తేదీని జరుపబడును. ఈ సభాదినమునాటికి రయితులు మోజరయి చాలవరకు వ్యంతకష్టములను నష్టములను తెల్పుకొనెడు అర్జీలు చాఖలుచేయుటయు వానినిగరించి విచారించి జవాబుపంద ముర చెప్పి వారిని పంపిజేయుటయు తలస్థించుచున్నది. తాత్కాలికముగ చెప్పిన విషయముల కధికారు లంతకన్న నారాత్తుగ తన ప్రత్యుత్తర విచ్చుటకు సావకాశముండ నేరదు.

తాలూకాలో నానాజన జరిగిన సాగుబడికి నీరందుటకు మరుగునీటి పోవుటకు కర్షిత సాధక బాధక మాలు, పంటకాల్పాలు మరుగుకాల్పాలు శిక్షుగా నుండుటవలన కల్గిన యిబ్బందులు, ఆయిట్టుమార్పుల లాభనష్టములు, తూరలకై వారము పోచ్చింపవలసి జమూరు, నామిలు, దాములు సరి రించువలసిన యావశ్యకత మొదలగు విషయములు పెక్కుండు రయితులకు సమదాయముగ వంట ధించినది. ఇవి యొక్కొక్క గ్రామమునకు, పెక్కుగ్రామములకు, ఒక్కొక్కటకు దాని కాఖులకు పరివర్తించునవిగ నుండును. కాన ఇట్టివిషయములను రయితులు సభగాచేరి తీర్మానమాపమున ఇంజనీరుగారికి కొన్నిదినములు ముందుగ పంపినయెడల వారు సభాదినము నాటికి తగుప్రత్యుత్తరములతో రాగల్గుదురు.

ఇట్టి రయితులసభాసభాస ముండగ చేయుచుటకు జిల్లాసంఘమువారికి ఆయావిభాగములదారులు తోడ్పడవలసిన దని జిల్లా కలెక్టరు గారు 1929 సం వత్సరమున నే ఆజ్ఞాపించిరి. ఆ యాజ్ఞాను సారముగ తూర్పు డెల్టాతాలూకాలో సభ తీర్మానకే కాకనాడ రామచంద్రపురం తాలూకా తహశీలుదారులు జరిగించిరి. కాకనాడ తాలూకాకు కాకనాడ జగన్నాధస్వామి మఠములోను, రామచంద్రపురం తాలూకాకు, రామచంద్రపురం మండపేట మఠములో జరిగెను. రయితులు చెప్పినవిషయముల ఉచిత అనుచితములను జిల్లాసంఘ కార్యదర్శులు జిల్లా సంఘసభ్యులు తహశీలుదారులతో సాసయముననే సంప్రదించి తీర్మాన మాపముగ తూర్పు డెల్టా యిక్ష్మవృత్తి యింజనీరుగారికి పంపి యుండిరి. ఇవిగాక ఆలూరులో ఫిర్కారయితులు ప్రత్యేకముగ ఆలూరులో సభచేరి వారికి సంబంధించిన కొన్నితీర్మానమును జిల్లాసంఘమువారికి పంపియున్నాడు. కొటిపల్లి పంచాయితీసభదారు బ్యాంకి కాలువగ్రామముల రయితులకు సమావేశపరచి వారు కొన్నితీర్మానముల నంపుదురు.

ఈచోక్షన సెంట్రల్ డెల్టాతాలూకాలో కూడ రయితులను ముందుగ సమావేశపర్చుటకు అనులాపురం తాలూకా తహశీలుదారుగారిని రాజోలు తాలూకా తహశీలుదారుగారిని కోరియుంటిమి. నెవై బరు నెల 9 తేదీని కాననరెడ్డిగారి సభ యొన్నికలు జరుగువరకు రయితులకు నితరులకు కొంతతొందరగ నుండును గన, సెప్టెంబరు 12 తేదీని ఆలూపురం తాలూకా కలెక్టరుగారు, 18-9-30 తేదీని ముమ్మివరము దిప్రూట్ తహశీలుదారు కలెక్టరుగారు రయితులు మోజరై చర్యనియోజకముల నిర్ణయించుకొను నటుల తాము గ్రామములకు నోటీసులు పంపుచున్నామని అనులాపురం తాలూకా తహశీలుదారుగారు మాకు ప్రత్యుత్తరమిచ్చిరి. ఈనోటీసులలోని విషయములను చాలమంది గ్రామోద్యోగియులు సకాలమున రయితులకు తెలుపరు. కొందరు మొదలేచెప్పరు. కొందరు నోటీసులోని సగతిని సరిగా గ్రహింపక మోజరైతని టమటను చేపంతురు. అన్నియు సరిగా జరిగినచోట్ల రయితుల నిర్లక్ష్యభావముతో రాక,తమ సంకతికనుగూనవారే తేరిని యధికారలనులోకులను నిండితురు. తహశీలుదారులు పంపించెడి యీ నోటీసులు తాలూకా రయితులు యిద్రిగేమకా కాన్సరెన్సులు జరుపుకొనుటకు ప్రోత్సాహ మొనర్చుచు రయితులకు జిల్లా సంఘమునకు, ఇద్రిగేమకా బోర్డునకు శ్రమ వ్యయములేకుండ పనిజరుగుటకు సాధనోపాయములుగాన, మనకట్టి సదుపాయము కల్పించిన కలెక్టరుగారికి, కలెక్టరుగారికి ప్రకారము తోడ్పడుచున్న తహశీలుదారులకు రయితులు కృతజ్ఞులై వానిని జయపదము గా వింపవలయును. రెండు మూడేండ్ల తిని తహశీలుదారుల సహాయముతో నీ తొలి సభలను మన ముత్సాహముతో జరిపిపిమ్మట రివిన్యూవారికి శ్రమ నీరునక్కరలేకయే రయితులు సంఘములు, పంచాయితీలు కలిసి వారే నీ సభలను జరిపి యింజనీరుతో వ్యవహరించుకొన జచ్చునుగాన సెప్టెంబరు 12, 18 తేదీలను ఆలూపురము, ముమ్మివరముకాములలో మాండుగ జరుపబడు నీరయితుల సభకు ఆలూపురం తాలూకా గ్రామముల రయితులవచ్చి తమకుగానుండుపయములను తెల్పియెడల వానిని యిక్ష్మవృత్తి యింజనీరుగారికి తీర్మానమాపమున సమరించివాని మేము మోపుదుము. తాలూకా గ్రామముల రయితులు రాత్రిపుడు, తొలితీర్మానము యిక్ష్మవృత్తి యింజనీరుగారికి సమరించి వచ్చుచున్నది.

పాఠశాలలో నూలువడుకుట

(నూరపరాజు తోటయ్యగారు, గుమ్మూరుకావలి తాలూకా)

పాఠశాలలో నూలువడుకుట నేర్పవలయునని శ్రీ మద్రాసు గవర్న మెంటువారు విద్యాచట్టమును సవరింపజేయుచున్నారని తెలియజేయుట కిర్పాటుచేయబడిన టెక్నికల్ పరీక్షలో నెగ్గిన ఉపాధ్యాయులలోగల పాఠశాలలో మాత్రమే వడకుట నేర్పవచ్చునను నిబంధన పెట్టినారు. ఈ నిబంధన నమలులో నుండుటకు ప్రజాభిప్రాయముకై ప్రభుత్వమువారు ప్రయత్నించిరి.

ఈనిబంధనవలన పాఠశాలలో విరివిగా వడుక నేర్చుటకు అటంకము కలుగుటయేకాక నిరుపయోగముగూడ నగును. నేయుటకు, వడుకుట సంబంధమెంతమాత్రమునులేదు. నేయు వారు వడుక లేక పోవచ్చును. నూలువడుకుట నేర్పవలయునన్న, నీతనేయుటకేల కేర్పియుండవలయునో తెలియదు. "పృథ్వి తాడ నాద్వంద్యంక" అనునట్లు వడుక నేర్చుటకు, నీతనేర్చుట నిరుపయోగము. వడుకుట మిగుల ఆలశ్యమునుపని వినుకులేక దారముతీయుటకు అలవాటుచేసుకొనవలయును. ఈ నీతనేయువాడు ఎడతెలిసిలేక పనిచేయవలయునన్న, వానికి నూలు తఱుగుచేసి అందిచ్చుటకు రహారవిరి మంది అయినా ప్రయోగగా పని చేయవలయును. ఇదిగాక మనదేశమున నూలువిరివిగా తెయ్యరు చేసినను నేయుటకందరోగలరు. పరదేశములనుండి మిక్కిలిగా నూలు దిగుమతి యగుచున్నందున నేయుట బొత్తుగా నిర్మూలముకాలేదు. నూలు తఱుగుచేసిన భారతదేశమునకు కావలసినగుడ్డ నేయుటకు నీతవాడుకలరు. కాని కావలసినంతనూలు తయ్యరగుటలేదు. ప్రజాసామాన్యము వడకుట బొత్తుగా వలదిపోయిరి. గాని, క్రమాతమగా తమకులములో నేతవృత్తి కలవారు యిప్పటికి తమ వృత్తి బొత్తుగా మానలేదు. ఇందుకు పరదేశపునూలు దిగుమతి యగుటయే కారణము.

పాఠశాలలో నీతనేర్పిన ఉపాధ్యాయుల నియమించుట సాధారణముగా సాధ్యముకాదు. వలయున సామాన్యముగా వడుకుటయందు గల ఉత్సాహము, నేయుటయందు ప్రజాసామాన్యము చూపుటకు వీలుకాదు. వడుకటకు కావలసిన శరీరకము లత్వలముగటయే గాక, ఇతరులహానిములేకయే నేర్చుకొనుటకు వీలకలదు. నేయుట కట్లుగాక కొంత యెక్కుధనవ్యయము తో పరికరముల సంపాదించవలెను. అందుకు ప్రత్యేకముగా కొన్ని రోజులు శ్రమపడి యితరుల సహాయముతో నేర్పవలసియున్నది. నీత నేయు పరీక్షలలో నెగ్గవలయునన్న ఉపాధ్యాయులను ప్రస్తుతము పాఠ్యము కానివని, ప్రస్తుతమేమి గాని యెప్పటికైనను యానిబాధన, పాఠశాలలో నూలుతీయ నేర్చుట విరివిగావ్యాపించుట కాబం మే యగును. ఈ నిబంధన చేర్చినందుచే, పాఠశాలలో వడకుట నేర్పవలయుననే. ఈ ప్రభుత్వమువారి యుద్దేశ్యము, సప్రాప్తముగా నెఱవేరజాలదు. ప్రభుత్వము పాఠశాలలో వడకుట ప్రజేతపెట్టినను, ఈనిబంధనజేర్చుటచే యాపరిశ్రమ కించ నేనియు మేలు చేకూర జాలదు.

కాన విద్యాచట్టములో వడుకుట నేర్పవలయు నన్న నీత నేయుటయందు పరీక్షలో పా్యము కావలయుననే నిర్బధము తొలగించి, వడకుటయందే పరీక్షలో పా్యము అయి ఉపాధ్యాయులగుల పాఠశాలలో నే నూలు వడుక నేర్పవచ్చుననే చట్టము నేర్పాటు జేయుట మంచిది. ప్రభుత్వమువారికి యేర్పాటునే అనులూగి పెట్టి దేశీయ పరిశ్రమలను మరింత ప్రోత్సహి పరుగురని ప్రార్థించు చున్నాము. ఇతర ప్రముఖులన్ను శ్రీ ప్రభుత్వమువారి కిందు విషయమై తమ నూచనల గావించి స్వదేశీయ పరిశ్రమల చక్కగా వ్యాప్తి గాంచుటకు చేయూత నిత్తురుగాక యని వేడుచున్నాడను.

అభీషెక్తుగాని రారు. వారిసభ మొదట తెల్వినేరిని అడ్డొబగునెలో జరగను.

ఈ రయితులసభకు ప్రాముఖ్యతనిచ్చుటకు యిక్ష్మవృత్తి యింజనీరు జరిగించిన సభలోని చర్యలు రయితులకు దస్తావేజుగనుండుటకు జిల్లాగెజటులో తెలుగున, ఇంగ్లీషున ప్రచరించునటుల గవర్న మెంటువారు రాజ్ఞాపించిరి.

1929 సంవత్సరపు చర్యలు గెజటులో నిల్గిషున ప్రచరింపబడెను. ఈ సంవత్సరము మొదటియ యభివృద్ధిభావలలో ప్రచురింపబడును. రాజోలు తాలూకాలో నీ తొలిసభలు జరుపుటకు తహశీలుదారు గారింకను తేదీలను నిర్ణయింపలేదు. వారి జవాబు రాగానే వానినిమాడ ప్రతికలలో ప్రకటింతుము.

దుగ్గిరాల సూర్యప్రకాశరావు.

తూర్పుగోదావరి జిల్లాసంఘ, గోదావరి తూర్పు సెంట్రల్ డెల్టా యిద్రిగేమకావల్ల సెంట్రల్, కాకనాడ.

జామిలు

విజ్ఞప్తి

మే మిదివరకు సాయం వరదానుగారిచే రచింపబడిన "భారతీయ ప్రబోధ"ను గ్రంథమును ప్రకటించితిమి. కాని ఆచిరకాలములోనే విడుదలయినది. తరువాత మాకు చాల మంది ఆ గ్రంథమునకై వ్రాసిరి. కాని మేము కారణాంతరములచే ఇంతవరకు ప్రకటింపజాలకపోతిమి. గ్రంథమునకు వ్రాసినవారికి ప్రత్యేకముగా తెలుపకవచ్చును. ఇందుములముగా తెలియజేయుచున్నాము. గ్రంథమున ప్రకటించుటకు బాగుల తయారుచేయుచున్నాము గాన కొలదికాలములో ముద్రణ పూర్తియగును. ముద్రణపూర్తికాగానే పత్రిక మూలమున తెలియజేసికొనెదను.

యలమర్రు గద్దె లింగయ్య చౌదరి

నల్లూరు

ది 30-8-80 సంచిక లేదీ మధ్యాహ్నము 4 గంటలకు రామాలయమునకు తూర్పుగోదావరిజిల్లా ప్రజాపక్షము తరపున ము॥ శ్రీ పహాసేని పెదవీరన్న బి. ఏ. గారి అధ్యక్షత క్రింద సభ జరుపబడినది. ము॥ కన్నూరి సత్యనారాయణగారు ము॥ బలుగుల రామస్వామి నాయుడుగారు కాసన తిరస్కారములవలన గలగు అనర్థములను గురించిని బ్రటిష్ పరిపాలనల కలుగు లాభమును గురించిని విపులముగా గంభీరపద్యములను యిచ్చినారు. ఆలమారు దివ్యుణ్ణి తహశీద్దారు వారు సభకు హాజరైరి.

పట్టమట్ట సుందరశివరావు

ఉయ్యూరు

పశుచికిత్సాలయము

మా గ్రామమున 1-9-80 లేదీని యీ గ్రామిణులచే చిరకాల వాంఛితంబగు పశువుల యాసుపత్రికి ఉయ్యూరు లేజరి దివ్యుణ్ణి యిస్పెక్టరు మ రా రా శ్రీ దర్శా వెంకట్రామయ్య శర్మగారి యాధిపత్యమున ప్రారంభింపవలెను జరుపబడెను.

8-8-80 వ లేదీని ఈ గ్రామమున భూమి తనభావ్యాంకు దివ్యుణ్ణి రిజిస్ట్రారు మ రా రా శ్రీ వేమూరి శివసుబ్బారావు గారి యాజమాన్యమున నెలకొల్పబడినది. మ రా రా శ్రీ వెంకట గోపాలకృష్ణయ్యగారు అధ్యక్షులుగను నూరపనేని లక్ష్మీ నారాయణగారు కార్యదర్శిగ నెన్నుకొనబడిరి. పది లక్షలవల కప్పియ్యట కధికారము పొందబడినది.

గల్పిట మృత్యుంజయశాస్త్రి.

ప్రొగణపతి నవరాత్రి తీర్థములు, కాకినాడ

ఈపురమున 27-8-80 సంచిక మొదలు శ్రీ వైందా శ్రామకృష్ణయ్య వెంకట నారాయణ జమిందార్లవారి యాజమాన్యమున బహు ఆనందముగా జరుపబడుచున్నది. రాత్రి భాగమునందు నాయాసభలు జరుపబడుచుండ శ్రీ జమిందారు వారు ప్రారంభమునండి కడవరకు భక్తిశ్రద్ధలతో వీక్షించుట శ్రీవారి కున్నకళాభిమానము చాటుచున్నది. మొన్న శ్రీ మోతే నారాయణరావు జమిందారువారి సమక్షమున ము॥ డి. వి. నరసింహారావుగారు గాంధీమహాత్ముని చరిత్ర పోలిక భూపమున రక్షింపబడుటగా చెప్పిరి. ప్రస్తుతకాలమున దేశజేమమున కిట్టి చరిత్రలు ఆవశ్యకము లగుచున్నవి. మహాత్ముని చరిత్రాత్మకముగలు భావిసాభాగ్యమునకుమాచకమగుటయేగాక శ్రీరామకృష్ణాద్వైతాచారముల చరిత్రలవలె మిక్కిలి జనరంజకమును జనసమ్మతము నగుచున్నది. ఈ చరిత్ర రచించినందుకు డి. వి. నరసింహారావుగారికి శ్రీ వైందా జమిందార్లు యొక గువర్నపతకము నిచ్చిరి. నిన్న రాత్రి సంగీత విద్వాంసులు గల విద్యాశ్రీ శ్రీ వైందావరదాచార్యులుగారు తమశ్రమ కోల్పి మా కాకినాడ పురముభాగ్యము యనినట్లు మదరాసునుంచి వచ్చి గానముచేసిరి. శ్రీకాళిదాసమహాకవి కవితవలె లతాజాగృహమై, రమ్యమై, రసవంతమై, ఆపారమై, ద్రాక్షపాకమై, శ్రీహృదయంబువలె నిరూఢమై యొప్పురు వీరసంగీతము పండితజేద్య మయ్యె, పామర జనరంజకమై కూడ నొప్పురుట ఖచ్చితమే. సభ లింకను జరుగుచున్నవి.

వింజమూరి వరాహనరసింహాచార్యులు.

రుచికరమైన "ఓవల్ టైను" త్రాగుటచే నిశ్చయముగా చనుబాలు వృద్ధియగును.

పసిల్లలకు యితర ఆహారములు తల్లిపాలకంటెను శ్రేష్ఠమైనది కాదని భారతదేశపు తల్లులకు చక్కగా తెలియును. కొందరు తల్లులకు చనుబాలు బొత్తిగా లేకపోవడము, మరి కొందరికి చాలినంత లేకుండడము మిక్కిలి విచారకరము. తల్లులు కాబోవునట్టివారు గర్భము ప్రారంభించినదిమొదల, బిడ్డలు పాలు కుడుచునంతవరకు రుచికరమైన "ఓవల్ టైను"ను రసాయనసంబంధమైన పానీయ ఆహారమును క్రమముగా త్రాగుటచే అమితముగా చనుబాలు వృద్ధియగును. "ఓవల్ టైను"నం దుండునదియంతయు బలమేను. ఆమోఘమైన ప్రకృతిసంబంధమైన ఆహారములకు మేలైన బార్లీ మిశ్రమము, మిగడపాల, మేలైన కోకో మిశ్రితముచేసి, తయారుచేయబడినది. "ఓవల్ టైను" తల్లి బిడ్డకు పాలు బాగుగా నిచ్చుటకు తోడ్పడుట మాత్రమే గాక, ఆమెను మంచి ఆరోగ్యవతిగాను, దృఢముగా నుంచుచున్నది. ప్రకృతిసంబంధమైన ఆహారముచే పోషింపబడిన అనందముతో ఆరోగ్యకరముగా నున్న బిడ్డ ప్రతిరోజును రుచికరమైన "ఓవల్ టైను" పానీయమును పుచ్చుకొనుచున్నట్టి తల్లికి బహుమానము.

OVALTINE

మెదడునకు, నరములకు, శరీరమునకు శక్తినిచ్చును. కెమిస్టు లందరివద్దను స్టోరులందు దొరకును. ఎ. వాండర్ లిమిటెడ్, లండన్, ఇంగ్లాండు. జేమ్సు రైటు, 8-4, సాఫ్ థోమ్, మద్రాసు, బొంబాయి, కలకత్తా, రంగూన్.

తిరుపతి రిటర్-టిక్సెట్లు

యం. యన్. యం. రయల్స్ కంపెనీవారు కొన్ని స్టేషనులనుండి తిరుపతికి తక్కినవరకు రిటర్ టిక్సెట్లు నెల రోజులనుండి యిచ్చుచున్నారు. ఈ మధ్య ప్రయాణము చేసిన యాత్రికులు సదరు టిక్సెట్లమీద ప్రయాణము చేయు నిబంధనలతో కొన్ని సంశయములు కలిగినందున వారు ద్రవ్య నష్టమునకును, శరీర కష్టమునకును పాలైరి గాన నట్టి సంశయములను నివర్తిపరచుటకై సదరు రయల్స్ ప్రాన్స్ పోర్టేవ్ నూపరింటెండెంటుగారికి వ్రాయగా వారిట్లు 28 8-80 తారీఖుగల RI/9478 ప్రత్యుత్తరమిచ్చిరి. "రిటర్ టిక్సెట్ల మీద, మెయిల్, యెక్స్ ప్రెస్సు, ప్యాసెంజరు అను తారతమ్యములేక ప్రయాణము చేయవచ్చును. ఒకదినములో నూరు మైళ్లు గాని లేక లోపుగాకూడ ప్రయాణముల యిచ్చుచోప్పున దిగి మరల రయి లెక్కవచ్చును గాని మొత్తముమీద తిరుగు ప్రయాణము మాత్రము టిక్సెట్లు పుచ్చుకొన్న తారీఖుమొదలు 14 రోజులలో పూర్తి చేసికొనవలెను" గాన యాత్రికులు మధ్యనుండెడి శ్రేత్రములను నైతము లేమ అనకులముల మేరకు నేవింపవచ్చును.

చేవియ్యం వెంకట్రామయ్య, తిరుపతి, 31-8-80.

కొత్త రాట్నము

మన మండలమునకు జేరిన బద్వేలు తాలూకా కలస పాడు గ్రామమున విశ్వబ్రాహ్మణవంశోద్భవు లగు శ్రీయుత ముండ్లపాటి శరభయ్యారాగారు చాల ప్రయత్నమునై 20 వ సంబర నూలు దీయగల యంత్రము నొకటిని కనిపెట్టిరి. దీనినే పెద్దదిగా జేసి పని సాగించినచో ఒక మనిషి రోజునకు రెండు వీసెలు నెం. 20 రు నూలు దీయవచ్చును. వెల తక్కువ ఫలమధికము. ప్రతి పల్లెకును ఒకటి రెండు రాట్నము లిట్టివియొందిన ఆయా గ్రామ జనుల వస్త్రములకు వలయు నూలు తయారు జేయవచ్చును. ఈ యంత్రపు సామగ్రిని జేయుటకు తన పనిముట్లు లేక పోయినను యంతవరకు కష్టపడి చేతితో చిన్న చిన్న ఇనుపచక్రములను చేసి యంత్రపరిపూర్తి గా విం చి యున్నారు. ద్రవ్యసాహాయ్యమున్నచో నివి కులభముగా తయారు చేయవచ్చును. యంత్రనిర్మాత బీదవారు, కాపున ఖద్దరుపై అభిమానులు కడప పురమున సభ జరిపి ఈ మేధాకారి నూతనముగా కనిపెట్టిన నూలు వడుకు యంత్రమును కన్నుల జూచి తదభివృద్ధికి వలయు ధనసహాయము శక్తివంచన లేక చేసి స్వదేశ ప్రస్తాభివృద్ధికి తోడ్పడుదురు గాక యని ప్రార్థించుచున్నాను.

గాజులపల్లె వీరభద్రరావు, ఆనవారిపల్లె, పోరుమామిళ్ల-పోర్లు, బద్వేలు తాలూకా.

రామచంద్రపురం తాలూకా

కుమపూరు

26-8-30 తేదీని మధ్యాహ్నము 1 గంటకు రామాలయములో సుమారు 800 జనము సమావేశమైరి. శ్రీమతి పారు పూడి వెంకటరమణమ్మగారు ఖద్దరనుండి యువవ్యవస్థను గ్రామములోని శ్రీపురుషులు యావస్థుండి ఖద్దరదిక్కు పూన వలెనని చెప్పిరి. శ్రీయుత నందూరి వెంకట కృష్ణమూచార్యులు గారు ప్రస్తుత ప్రభుత్వమువలన నష్టములు వ్యక్తపరచి ప్రస్తుత కాననభాధ్యులకు వోట్ల నీయవద్దని చెప్పిరి. శ్రీమతి బులుగా భద్రమ్మగారు, మంచికంటి భద్రమ్మగారు, రావిపాటి సత్యనారాయణగారు రాయప్రోలు వెంకటరామస్వామిగారు చిట్టూరి అప్పారావుగారు మొదలగువారు మాట వచ్చియండిరి.

పేకేరు

26-8-30 తేదీని 2 గంటలకు శ్రీయుత నందూరి వెంకటకృష్ణమూచార్యులు రావిపాటి సత్యనారాయణ రాయప్రోలు వెంకటరామస్వామి గార్లను శ్రీమతి బులుగా భద్రమ్మ, పారుపూడి వెంకటరమణమ్మ, మంచికంటి భద్రమ్మ గార్లను వచ్చిరి. గ్రామముధ్యక్షున సుమారు 200 జనము సమావేశమైరి. శ్రీయుత నందూరి కృష్ణమూచార్యులు గారు గంభీరపద్యాసము వ్రాసంగిరి. శ్రీమతి పారుపూడి వెంకట రమణమ్మగారు ప్రస్తుత కాననభాధ్యులకు వోట్ల న్యాయ నీయవద్దని చెప్పుచు ఖద్దర కేమజనము ధరింపు దనియు మధ్యపానము మాన్పి పాలులు పాడవడం జేయవలయు శ్రీ లంపరు యాయుధ్యక్షులనుచేత ప్రచారము చేయవలయు శ్రీలంపరు పురుషులు తగినసాక్షిత్వము వహించువలయు చెప్పిరి. శ్రీ చిట్టూరి అప్పారావుగారు తాము భీమవరములో 144 శేక్సు ను సులంఘించిన సందర్భమున చేసిన పోలీసువార్తావ్యయముల గురించి విచిత్రముగా ముచ్చటించిరి. శ్రీ రావిపాటి సత్యనారాయణగారు ప్రస్తుత పరిస్థితుల గురించి మాట్లాడుచు రైతు లంద రియ్యవ్యయమునకు తోడ్పడి, ఖద్దరు ధారణచేయుచు విరి విగ ఖద్దరు నుత్పత్తికేయవలయు మధ్యపానము నిర్మూలించి తాడిచెట్టులు కట్టుగీత తీయకపోవుటచే గాక పాటగూడ పాడ వుండురుగాక యనియు చెప్పిరి. గ్రామముంతయు దిగి ఖద్దరును విరివిగ ఆమ్మిరి.

చక్రవర్తుల వెంకట్రావు.

జగన్నాథపురం పల్లి గో॥ జిల్లా

మూలపరిశ్రమ

ఈ గ్రామముందు మూలపరిశ్రమ యొక్కవ అభివృద్ధిగా నున్నది. గ్రామముందు ఘనము 80 రాట్నములు పనిచేయు చున్నవి. యీ గ్రామప్రజలు యావస్థుండియు ప్రతియింటను రాట్నము నెలకొల్పి యెవరికి కావలసిన మూలను వారు స్వయముగ తయారుచేసికొని కావలసిన బట్టను నేయించుకొను చున్నారు. ఒక నెలరోజులనుండి మా గ్రామమున ఏవంక జూచి నను ఖద్దరు ధరించినవారె, ఏయంట తిలకించినను యేటల రాట్న ముల ముదురుగా నుండెను. మా గ్రామమున జరిగిన కాంగ్రెసు మొటింగనందు మల్లి రా॥ శ్రీ నరసింహదేవర సత్యమ్మరాయణ గారిచే నొసంగబడిన యువవ్యవస్థము వినిపవచ్చుచుండియు మా గ్రామప్రజలు ఆతిశ్రద్ధగా ఖద్దరభివృద్ధికి పాటుపడుచున్నందు లకు వందనములై యున్నారు.

గూడవల్లి నరసింహారావు.

శడవజిల్లా బద్వేలు తాలూకాయందు ఖద్దరు

అభివృద్ధి

శోత్తిశుం వంకమర్రి గ్రామమున యిప్పటికి రెండు మాసములనుండి శ్రీయుతలు గాజులపల్లె వీరభద్రరావు నరి కూటి గురువయ్యగార్లు విరివిగా ఏటలు రాట్నములు తయారు జేయించుచు పల్లెపల్లెకు బంటి పోవుచుండి యంతవరకు 8, 9, 10, 11 నెలలవరకు సమమును 170 మణులను మూల వడికింప గలిగిరి. అందులో ప్రాద్దుటూరికి యెరుమతి జేసిన ముప్పది మణులను మూలపోను మిగత 140 మణులను మూల అమ్మ కమనకు నిధ్యుగా నున్నది. మూల విడి కండెలు మణులు 1 కి రూ. 16-4-0 లును పడుగులు మ 1 కి 17-4-0 లును ధర గలిగి యున్నది. ఈ తయారైన మూల అమ్మడుబోయిన ఇంకను అభివృద్ధి జేయుట పైవారికి వీలగును. స్వదేశీ సాగ్రాభిమానులగు కడపమండల వాసులు పైవారి యువవ్యవస్థను పోత్సహ మిచ్చుట ముఖ్యకర్తవ్యము. మూల పలయవారలు యీక్రింది చిరునామాను ప్రాసిన జడయగలరు.

గాజులపల్లె వీరభద్రరావుగారు,

ఆనవారిపల్లె-పొరుగుపల్లిపాడు.

జాంభవ కర్తకారపు సంఘము

81-8-30 తారీఖున తూర్పుగోదావరి డిస్ట్రిక్టు రామ చంద్రపురము తాలూకా రామచంద్రపురమునందు జాంభవకర్త కారపుసంఘమువారు జరిగిన కార్యక్రమము.

1. ఈసభకు దొమ్మలపాటి చినసత్యయ్యగారిని అధ్యక్షునిగా ఎన్నుకొనుటకు నేడునూ ఆనందముగారు ప్రపోజు చేయగా బూర వెంకయ్యగారు నెకండుచేసిరి. అందరు ఏక గ్రీవముగా ఒప్పుకొనిరి.

2. ఈ సభవారు శ్రీ గవర్న మెంటువారిని రాబోవు ఏడ్రాసు కాననభాధామిశేషములలో ఒక సీటు జూరీవకుల కునికి యిప్పింప ప్రార్థింపవలెనని మందపల్లి మోషేగారు ప్రపోజు చేయగా దొమ్మలపాటి యోనేపుగారు నెకండుచేయ గా అందరు ఏక గ్రీవముగా ఒప్పుకొనిరి.

3. ఈ నామినేషను సీటును రాజమండ్రి కావరమ్మలు న్ను మున్సిఫట్ కవున్సిలరున్న యీ సంఘ అభివృద్ధికారకు సుమారు 5, 6 సం॥లనుండి పాటుపడుచున్న మ-రా-రా-శ్రీ సిరియాల అప్పలస్వామిగారిని నామినేట్ కవున్సిల్ గా నామినేట్ చేయవలెనని బోరా నుబ్బారావుగారు ప్రపోజు చేయగా దొమ్మలపాటి వెంకయ్యగారు నెకండుచేసిరి. అందరు ఏక గ్రీవముగా ఒప్పుకొనిరి.

ఈ సభకు హాజరైనవారి సంఖ్య సుమారు 500 లకు పై చిల్లరగా వచ్చిరి.

దొమ్మలపాటి చినసత్యయ్య

సంఘప్రెసిడెంటు

చంద్రమల్ల దావీరు

సంఘకార్యకర్త

LOANS FROM
Rs. 50 to Rs. 2500.
Obtainable by all registered members of the Relief Loan and Provision department of the,
Metropolitan Industrial Bank Ltd.,
172, Bowbazar Street, CALCUTTA.
WANTED
Competent organising Inspectors in every District and Taluk. On Rs. 100 p.m. plus Rs. 50 as T.A.
Apply—With references to:—
THE MANAGING DIRECTOR.

బల్లారిలో జేరొకరి శిక్ష

ముత్యాలరావుగారికి ఒక వత్సరము

బల్లారి, సెప్టెంబరు 3:—ఆదిరెడ్డి ముత్యాలరావుగారు, 108 శేక్సు ప్రకారము పూచీపర్తి నీరు నిరాకరించినందున ఒక సంవత్సరము విశిష్ట రు విధించబడిరి. ఆనందముతో శిక్ష స్వీకరించిరి. వారిని జెయిలుకు తీసికొని పోవుమండగా శ్రీల పురుషులు బాబరు అనేకులు త్రోవపాడున పార్శ్వ ధ్వనులు గావించిరి. కలవరు బంగారాద్ద విచారణసమయమున 5 గురు నక్షత్రను లోనికి రానీయలేదు. పోలీసువారు లాటిలను ప్రయోగించిరి.

(ఒక విలేఖరి)

భీమవరం తాలూకా వార్తలు

1-9-30.—యీ తాలూకాకు అంతకు 144 శేక్సును ఉన్నది. నాల్గరోజులనుండి కాంతినైనులు దిక్కుపర్తి, మిక్కిరం, కోపల్లి, చినపుల్లెరు, కోపపల్లి, అయి భీమవరం, మహా దేవపల్లం, చిలుకూరు, పాములపర్తి, కోలమూరు, పాండువ్వ, పునుమర్తి, ఎండగండి, గరగపర్తి విస్తారోదేరు, తోలేరు, నేలపోకలవపుడూరు వ గైరా గ్రామాదులలో నగరసంకీర్తనముచే బహిరంగసభలు జర్మివారు. నిన్నటిరోజు అనగా 81-8-30 తేదీని యిద్దరు కాంతినైనులు భీమవరంలో స్వదేశీ వస్తువులు కొనంపి, బ్రిటిషువస్తువులు బహిష్కరించండి, ఖద్దరు కట్టండి-అను కరపత్రములను బహుళలో పంచిపెట్టి యింటింటికి తిరిగి పంచిపెట్టి ఏకటించుచేసినారు. వారల అరెస్టుగాని, వారిపై లాటిప్రయోగముగాని జరగలేదు.

(ఒకవిలేఖరి)

నోటీసు

ప్రతికలను పంపగోరువారును, చందాలను పంపదలచినవారును, ప్రకటనలను ప్రకటింపగోరువారును “మేనేజరు ఆంధ్రప్రతిక” అని పంపవలెను. ప్రతికలో ప్రచురించుటకు వ్యాసములను వార్తలను పంపువారు “ఎడిటరు, ఆంధ్రప్రతిక” అని పంపవలెను. అంతియకాని, వ్యక్తుల పేర్లతో పంపవలదని ప్రార్థన. ఇందువలన అనవసరముగు ఆలస్యము జరిగినప్పుడు గలుగుచుండును. పాతకు లీనంగతిని గమనింప ప్రార్థితులు. వ్యవస్థాపకుడు

నెహ్రూనివేదిక ఆంధ్రానువాదము

ఇట్టి యుత్రమ రాజకీయ గ్రంథ మిదివరలో వెలువడియుండలేదు. రాజ్యాంగవిధానమును తెలిసికొనగోరు ప్రతి ఆంధ్రుడును చదివివీరవలెను.

శైలి సులభము

కొలదిప్రతులు మాత్రమే మిగిలియున్నవి.

వలయువారు వెల 1-0-0 మాత్రమే తపాలాఖర్చులు ప్రత్యేకము మేనేజరు, ఆంధ్రప్రతికాకార్యాలయము, పోస్టుబాక్సు నెం 212, మద్రాసు, అని వ్రాయవలెను.

డబ్బీ 0-6-0 తామర తైలము 12-కి 3-8-0

రాజారాణి గుర్తు గల తామరతైలము క్రిమినాశకము లగు చాల మంచి మందులతో తయారుచేయబడి ప్రఖ్యాతి గాంచినది. పెక్కిండ్లనుండి యున్న తామర, తీట, ఏనుగగజ్జి, శోభి, పొడలు మొదలగువానిని రెండేపూతలతో నిర్మూలముచేసి చర్మమును శుభ్రపరచును. దీనిని చర్మముపై రాచిన మంట యుండదు. చర్మము నలు పెక్కదు, పుండుపడదు.

బొంబాయి

అమృతాంజనం డి పో,

మద్రాసు.

సంయుక్త రాష్ట్రములు

లక్ష్మీపురము కాంగ్రెసుసంఘ కార్యకర్తకి ఖైదు
అలహాబాదు, సెప్టెంబరు 8:—లక్ష్మీపురము కాంగ్రెసు సంఘకార్యకర్తయగు పండిత బానా సోదరుగారికి పిత్తెటింగు అడ్డంకుకొండ 6 నెలల కఠిన శిక్ష విధింపబడినది. (ఆ. ప్రె.)

నయ్యద్ అతుల్లాపాటుఖాసీగారి అరెస్టు
అనంతరము పయ్యద్ అతుల్లా పాటుఖాసీగారి అరెస్టు పందర్పాటున జరిగిన పౌరసభలో సుపన్యసింపుయ ముఖ్య కార్యకర్తలగు నాల్గు నెలలనుండి విధి విధానము లేక ప్రచారము పట్టుచున్న పాంసూదేశపు విదేశీయ వాణిజ్యము నాల్గవసారి తగ్గవలెనని భిక్షులైరి. పండిత రమాకాంత మాలవ్యాగారు ప్రజలు ఎన్నికలను బహిష్కరింపవలెననియు, లేనియెడ పోలింగు స్వేచ్ఛలకడ పిత్తెటింగు జరుపవలసినదనియు పేర్కొనిరి.

కమలానెహ్రూగారు ప్రదర్శనల సమయమున క్రమశిక్షణ లేకుండుటను గర్హించిరి. (ఆ. ప్రె.)

నైనిటాలు మండలనియంత అరెస్టు

అలహాబాదు, సెప్టెంబరు 8:—నైనిటాలు మండలనియంత యు, నైనిటాలు మండలరాంగ్రెసు సంఘాధ్యక్షుడు వసు దా|| హరిదత్తుపంట్ గారిని రాష్ట్రరాంగ్రెసు సంఘాధ్యక్ష పండిత రామ దత్తుపంట్ గారిని ఆగస్టు 31 వ తేదీని కార్యపురమున అరెస్టు జేసిరి. వారిరువురిని నైనిటాలులో నివారణకు గొంపోయిరి. (ఆ. ప్రె.)

మధ్య రాష్ట్రములు

నాగపూరు కాంగ్రెసు సంఘకార్యకర్త యరెస్టు
నాగపూరు, సెప్టెంబరు 2:—నాగపూరునగరాంగ్రెసు సంఘకార్యకర్తయగు పురాణిగారు ఈనెలను ఉదయము అరెస్టు చేయబడిరి. (ఆ. ప్రె.)

ఎడవర్దురాజుకళాశాలను మరల తెరిచుట

నాగపూరు, సెప్టెంబరు 2:—విద్యార్థుల తరీదండ్రులును సంరక్షణ కర్తలును ప్రభుత్వమును ప్రార్థించినమీదట అమరావతిలోని ఎడవర్దురాజు కళాశాలను ప్రభుత్వమువారు మరల తెరిచుటకు సమ్మతించిరి. విద్యార్థులు కళాశాల అవరణములోపల ప్రభుత్వప్రతినిధుల ప్రదర్శనములు చావించుకొనడదని నియమ పర్యవసరమున. (ఆ. ప్రె.)

ఒకవలంటీరు క్షమాపణ

ఈటా, సెప్టెంబరు 2:—ఈటామండలమున ముఖ్యమైన కాంగ్రెసువలంటీరు పటిరామ్ ఆను నదిడు రెండుసంవత్సరముల వరకును రాజకీయమున పాల్గొననని వాదన మొసంగినందున ప్రభుత్వమువారు అతనికి రెండుసంవత్సరములైదు ముగియక పూర్వమే కారాగారము కై గొనించిరి. (ఆ. ప్రె.)

పంజాబు

నియంత యగు త్రిలోకచందుగారికి

1 సం॥ విడికైదు

లాహోరు, సెప్టెంబరు 2:—పంజాబు నియంత యగు లాలా త్రిలోకచందుగారికి నాల్గవసారి కాంగ్రెసుసంఘ కార్యకర్తయగు లాలా త్రిలోకనాథగారికి విశ్వంధర దత్తుగారికి క్రిమినలు లా సవరణచట్టము సెక్షన్ 17-2 క్రింద చెరి 1 సం॥ విడికైదు విధించిరి. (ఆ. ప్రె.)

క్షమాపణ యిచ్చిన కై దీటు

లాహోరు, సెప్టెంబరు 2:—173 నుండి ఖై దీటు కాస నోల్లంపునోద్యమ సంస్కరమున కిత్తు ననుభవించుచున్న వారు క్షమాపణ యిచ్చి యికముందు ప్రభుత్వ ప్రతినిధుల ప్రచారమున పాల్గొనమని వాదన మొసంగినందున కిత్తుకాలము పూర్తిగాక మునుపే విడుదలచేయబడిరి. (ఆ. ప్రె.)

రోజాపుష్ప లేహ్యము 1533

గొలుబడదమును హరించుటలో శ్రేష్ఠమయినది, కాల విరేచనమును చక్క-గాగలిగించును, దుచికరమయినది. పళ్ళెము లేదు. 15 తులి దబ్బి రూ. 0-10-0.

క్షయారీష్ట లేహ్యము 4

స్తవ, ఉబ్బునము, కఫము, అల్స, మొదలగు శ్వాసకోశ సంబంధమును వ్యాధులను హరించి గుండెను బలము నిచ్చును. 15 తులి దబ్బి రూ. 1-0-0. వి. పి. ఖమ్మలు, ప్రత్యేకము బి.సి.పి. అండు కో, ఆయుర్వేదసమాఖ్య, పెరిడేపి, నెల్లూరుజిల్లా.

తూర్పు గోదావరి జిల్లా వోటర్లకు విజ్ఞాపనము.

ప్రకటన

ది 9 సెప్టెంబరు 1930 నం॥రం తేదీని జరుగు మదరాసు శాసనసభ యెన్నికలలో తమవోట్లను రాజముడ్డి కాపురస్తులకు రంధి అప్పలస్వామిగారికి దయచేయువలయును ముసనగా

1. రంధి అప్పలస్వామిగారు బాలిమనాది. కేరలము కులాభిమానకామ.. ప్రజాపక్షపాతి. ప్రజానురంజకుడు. 2. స్థానికస్వపరిపాలనమును అనుభవశాలి. ఉద్యోగాపేక్షలేనివారు. 3. ఈయనకు దేశపరిశ్రమల యడల, అందు ముఖ్యముగా ఖద్దరుయందు గాఢాభిమానము కలదు. 4. రైతుల యిబ్బందులు వర్తకుల యిబ్బందులు. సామాన్యప్రజల యిబ్బందులు ఈయనకు స్వాగతవములు. అట్టి యిబ్బందులు తొలగించుటకు సర్వదా ప్రయత్నించును. రాజముడ్డి పురపాలకసంఘసభ్యులుగా 12 సంవత్సరములునుండియు అందు 3 నెలలు వైస్ చైరుమన్ గానున్న ప్రజానురంజకముగా కృషిచేయుచున్నాడు. 5. రంధి అప్పలస్వామిగారిని యెక్కుకొన్నచో మరజిల్లాయొక్క గౌరవము కాపాడుకొన్నవారమగుదుము. 6. రిశేటిక్ మొలుసమన్య లో భూమిపన్ను శాశ్వతముగా స్థిరపరచుటకు వలయుకృషిచేయుటకు ఈయన సౌకల్యించుకొనియున్నాడు.

1. వోటర్లంటి నుబ్బారావు అడ్వోకేటు రాజముడ్డి.
2. వీరభుంట్ లక్ష్మీనరసింహమూర్తి అడ్వోకేటు ,,
3. గుండపునీడీ అబ్దుల్లాచౌదరి, బి. యె. బి. యల్., ,,
4. మరువాడ వెంకటచయ్యులు, బి. యె. బి. యల్., ,,
5. దేవత శ్రీరామమూర్తి బి. యె. పక్షిలు ,,
6. నాశం నుబ్రహ్మణ్యం ప్రాశయిటరు వర్తకులు ,,
7. బాలనాగు వీరాస్వామి వర్తకులు ,,
8. ఆనెం మల్లయ్య శ్యాంకర ,,
9. కామార సుధుమారావుచాడ్యులు తూర్పు గోదావరిజిల్లా బోర్డుమెంబరు. అండు ఆట్ యిండియా విశ్వకర్మలిబరట్ ఛేడ కేమన్ కేక్లబ్ రాజముడ్డి.
10. చక్క అప్పలస్వామిరెడ్డి వైస్ చైరుమన్ మ్యూన్సిపల్ కవున్సిలరు రాజముడ్డి.
11. సప్తా అప్పలస్వామి తూర్పు గోదావరిజిల్లా దేవాలయ బోర్డు వైస్ ప్రెసిడెంటు మ్యూన్సిపల్ కవున్సిలరు లాండులార్డు అండ్ మర్చంటు రాజముడ్డి.
12. చోరగడి వెంకటకృష్ణారావు బి. యె. బి. యల్. మ్యూన్సిపల్ కవున్సిలరు రాజముడ్డి.
13. వాసంకెట్టి సింహాద్రి పంచాయితీకోర్డు మెంబరు ,,
14. ముత్తారెడ్డి బానకిరామయ్య ప్రాశయిటరు అండ్ లాండు లార్డు పండులపాక.
15. కొత్తూరి వెంకయ్య లాండులార్డు అండు జనరల్ మర్చంటు పండులపాక.
16. కొల్లి అప్పలస్వామి నె 1 రు పంచాయితీకోర్డు ప్రెసి డెంటు, వర్తకులు రాజముడ్డి.
17. చల్లా నుబ్బారాయుడు ప్రెసి డెంటు లోకల్ కోఆపరేటి వు యూనియన్ అండు తాలూకాబోర్డు మెంబరు పెద్దాపురం.
18. ముప్పన వీరాజు లాండులార్డు అండు సిల్క్ మర్చంటు పెద్దాపురం.
19. లక్కరాజు నుబ్బారావు అడ్వోకేటు కాకినాడ.
20. కాకుళవరపు శేషగిరిరావు బారిష్టరు కాకినాడ.
21. బమ్మ చిన వెంకట్రాయుడు లాండులార్డు అండు మర్చం టు కాకినాడ.
22. దుగ్గిరాల నూర్యప్రకాశరావు కేక్లబ్ టూ||జిల్లా సభుం తూ|| గోదావరి డిల్లాలయిగ్రేడ్డ్ బోర్డు కాకినాడ.
23. దామిశెట్టి సతీరాజు ప్రాశయిటరు పటపయస్వేటు
24. యార్లగడ్డ వోరయ్య లాండులార్డు మేటపాడు,
25. పడాల సత్యన్నారాయణరెడ్డి లాండ్ల కొడిరిపాలెం.
26. కొత్తూరి వోరయ్య లాండులార్డు బలభద్రపురం.
27. చోడే వీరాస్వామి లాండులార్డు అండ్ మర్చంటు విప్పన పాడు.
28. రెడ్డి వెంకయ్య లాండులార్డు అండ్ మర్చంటు మండపేట.
29. యినుండి అప్పలస్వామి మ్యూన్సిపల్ కవున్సిలరు అండ్ మర్చంటు రాజముడ్డి.
30. పాలెపు వారాయణ మ్యూన్సి కవున్సిలరు రాజముడ్డి.
31. మద్దిపాటి వెంకట్రామయ్య రాజముడ్డి తాలూకా అండ్ జిల్లాబోర్డుమెంబరు లాండులార్డు మిర్రిపాడు.
32. సయ్యపరాజు వెంకటసత్యవారాయణరాజు లాండులార్డు నెదిరేళ్ళరం.
33. శ్రీశ్రీద్రరాజు సత్యన్నారాయణరాజు లాండ్ గోడి.
34. దాట్ల చిన వెంకటపతిరాజు మర్చంటు రాజుపాలెం.

క మ్మ ౧ ధ ర లు

నా గ్గ ము న ప ను లు

అసలు వెండి, సవరం బంగారుచే చేయబడిన నగలు

చెప్పిన గడువుకు కనుభూచితో తయారుచేసి యివ్వబడును. కే శ వ జి దే వ చ ం ద్, నగలవాహరం, 21-చై నాబజారు, మద్రాసు.

ధరలబాదితా ఉచితము.

"BREAK PILLS"

ముసలివాండ్రును యౌవనవంతులుగా జేయును

పలుచబడిన నిర్వహణను గట్టిపరచును. ఎక్కువ సేపు బలమును కలుగజేసి సంసార సౌఖ్యమునకు అవకాశ మిచ్చును. కిరీటమునకు లేజన్ను కలుగజేయును. ఎటువంటి నుభవబంధమైన జాడ్యములైనను కేరజాలవు. 1 గంటలో పీటి అద్భుత క్షేత్రి కనబరచి ఆనందమును కలుగజేసి స్త్రీపురుషులు తనిది నొందించు వైరాగి చిటుక. రసవిమగంధకాదులు కలియలేదు. గోద్రాండ్రక్షేపన సంతానము కలుగును. 20 మాత్రలు సీసా రు. 2-0-0 50 మాత్రలు సీసా రు. 5-0-0. నెగలకు జరగనిట్యాయిలు 80 సెట్టె రు. 2-8 0. పోస్టేజీ తీరు. ఆర్యవైశ్య ఆశ్రమం, చికాకోట్ సిటి, (గంజాం జిల్లా)

కరాచి

వలంటీర్లకు పోలీసుల సంగుర్లు

లాటీ ప్రయోగము

కరాచి, సెప్టెంబరు 2:—ఈదినం మధ్యాహ్నము సత్యైక్రమ వలంటీర్లకును, పోలీసులకును త్వరగాను ఆగారమునొద్ద సంగుర్లు కలిగెను. వలంటీరు సామానును మోచికొని పోవుచున్న రెండు డిం బెబండ్లను నిరోధించిరి. పోలీసులు రెండుసార్లు జవలపై లాటీలను ప్రయోగించిరి. జనులు రాళ్లు సోదాలు దురుద్గిరి. పోలీసు సార్జెంటు లాయకి పగిలిన సోదాబుడినల గాయమయ్యెను. కొందరు పోలీసులకును, ఇరువదియందికైగా

వలంటీర్లకును దెబ్బలుకొనితెను. పోలీసు సరక్షణక్రింద మరల సామానును బండ్లకురిపి, డిపోగేట్లలోనికి చేర్చిరి. ప్రజలసయాచామ2000 కు పై గాచేరెను. పోలీసులన్ని నింకలను ఉచైకపూరిత జనముండుటచే, త్రోసికొని యెట్లో బయటికి వచ్చిజేసిరి. వీధుల నిండుకు చాళ్లు పడియున్నవి. (ఆ. ప్రె.)

సంద్యాల

గతసంవత్సరమునలేక, యీ సంవత్సరమునహా సవరా త్రి మహోత్సవములలో సంద్యాలయందలి కన్యకా పరమేశ్వరీ దేవస్థానములో ప్రతినిత్యం ఆర్యవైశ్యసమా రాధనలు జరుగును. కాస పదరు మహోత్సవకాలములలో సంద్యాలకుదెంచు సోదర వైశ్యులెల్లరు దయచేసి యీ ఆరిగ్యమును స్వీకరించి మహుల కృతార్థుల గావించెదరని ప్రార్థన. ఆర్య వైశ్యసంఘమువారు, సంద్యాల

అమృతాంజనము

అమృతాంజనము

అన్ని
నొప్పులకు దివ్యమృతము

అమృతాంజనం డిపా
బాంబాయి & మదరాసు